

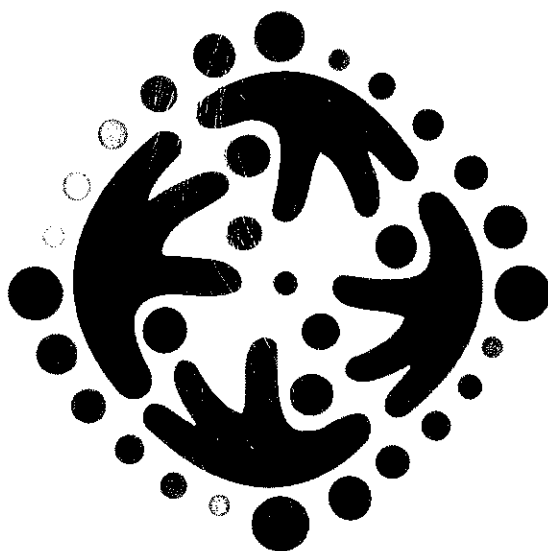
Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat
Egyesített Óvoda

1181 Budapest Kondor Béla sétány 2.

☎ :06-1- 290-82-63 ✉ :intezmenyvezeto@bp18ovoda.hu

OM: 034663

Iktatószám: *Alt/K/118/2025/1/5/10*

BP18 EGYESÍTETT ÓVODA SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

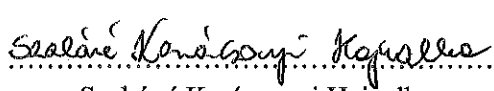
A dokumentum készítője:

Kékesi Szilvia
Kékesi Szilvia
igazgató

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM
Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat
Egyesített Óvoda
1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.
OM: 034663

Legitimációs záradék

Színes Világ Pedagógiai Program Verziószám:3	
Az intézmény OM azonosítója:	034663
A nevelőtestület bevonásával a dokumentumot készítette:	Kékesi Szilvia igazgató
Legitimációs eljárás	
A BP18 Egyesített Óvoda és Tagóvodáinak nevelőtestülete a tagintézmény-igazgatók képviseletében, 2025. év 08. hó 18. napján tartott ülésén a BP18 Egyesített Óvoda Színes Világ Pedagógiai Programjában foglaltakkal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.	Dátum: Budapest, 2025. év 08. hó 18. nap Szabóné Karácsonyi Hajnalka óvodapedagógus/igazgatóhelyettes a nevelőtestület képviselője
<u>Igazgatói nyilatkozat</u>	
Az intézmény felelős igazgatójaként, Kékesi Szilvia nyilatkozom, hogy a BP18 Egyesített Óvoda Színes Világ Pedagógiai Programja érvénybe lépésével a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul.	
 Kékesi Szilvia igazgató	
A dokumentumot az intézmény fenntartójaként jóváhagyta	
Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata képviseletében képviseletében a Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Képviselő-testületének Oktatási, Kulturális, Sport, Ifjúsági és Nemzetiségi Bizottsága /2025. (VIII.28.) számú határozata alapján: Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc- Pestszentimre Önkormányzata képviseli: Szaniszló Sándor polgármester	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható az intézmény hivatalos honlapján: https://bp18ovoda.hu/ Papír alapon: az igazgatói és a tagintézmény-igazgatói irodákban, valamint a tagintézmények információs fali újságain kifüggesztve	
Jelen dokumentum hatályos: A kihirdetés napjától: 2025. 09. 01. – módosításig/visszavonásig A hatályba lépésével; a Pedagógiai Program 2. verziója hatályát veszti Felülvizsgálat: jogszabályi változás, illetve nevelőtestületi szándék alapján	

Tartalom

Jogsabályi hivatkozás	6
A Pedagógiai Program jogsabályi háttere	6
1. Helyzetkép	7
1.1. Az intézmény adatai.....	8
1.2. A BP18 Egyesített Óvoda bemutatása	9
1.3. A BP18 Egyesített Óvoda kiemelt céljai	11
2. Gyermekkép, óvodakép	12
2.1. Pedagógiai hitvallásunk	12
2.3. Gyermekképünk.....	13
2.4. Óvodaképünk.....	14
2.5. Pedagógiai alapelveink, értékeink	14
2.6. Nevelési céljaink, feladataink	15
3. Az óvodai nevelés feladatai	18
3.1.1. Az egészséges életmód alakítása	18
3.1.2. Környezettudatos magatartás alakítása	24
3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	27
3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	29
3.3.1. IKT - eszközök használata az óvodában	32
4. Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	34
4.1. Személyi feltételek.....	34
4.2. Tárgyi feltételek.....	35
4.3. Az óvodai élet megszervezése	36
4.4. Az óvoda kapcsolatai	39
4.4.1 Az óvoda kapcsolatrendszere	39
4.4.2. Kapcsolat a társintézményekkel	42
4.5. Ünnepeink, hagyományaink	45
5. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógusfeladatai	46
5.1. Játék.....	46
5.2. Verselés, mesélés.....	48
5.3. Ének, zene, népi játék, tánc	51
5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	53
5.5. Mindennapos mozgás.....	56
5.6. A külső világ tevékeny megismerése	58

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

5.6.1. Matematikai gondolkodásra nevelés.....	61
5.7. Munka jellegű tevékenységek	63
5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	65
6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, integráció	66
6.1. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek	67
6.2. Sajátos nevelési igényű gyermekek	68
6.2.1. Sérülés specifikumok	68
6.3. Kiemelten tehetséges gyermekek (tehetségígéret), tehetséggondozás	70
6.4. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység ...	71
7. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység	72
7.1. Esélyegyenlőségi program, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	74
A nemzetiséghez tartozó gyermekek	75
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei	76
8. Mérés, értékelés az óvodában.....	76
8.1. Gyermeeki fejlődéssel összefüggő mérés az óvodában	76
A gyermekek fejlődésének nyomon követését szolgáló mérések (diagnosztika és az erre épülő egyéni fejlesztési tervek) adminisztrációs rögzítése 2024. 09.01.-től, az oviKRÉTA elektronikus adminisztrációs rendszer online felületén történik.....	77
8.2.1. Gyermeeki fejlődéssel összefüggő értékelés az óvodában	77
8.3. A gyermekek jutalmazásának, illetve a figyelmeztető intézkedések elvei az óvodában.....	78
8.4. Pedagógiai dokumentáció	79
9.A pedagógiai program végrehajtásával kapcsolatos pedagógus jogok és köteleességek.....	80
A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló köteles:.....	81
9. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	81
11. BP18 Egyesített Óvoda Német Nemzetiségi Kétnyelvű Pedagógiai Program.....	83
BP18 Vereinigter Kindergarten – Deutsches Zweisprachiges Kindergartenprogramm.....	83
11.1. BP18 Vereinigter Kindergarten – Deutsches Zweisprachiges Kindergartenprogramm.....	90
Einleitung	90
1. Die Ziele und Aufgaben der deutschen Nationalitäten Zweitsprachen – und Kulturerziehung im Kindergarten	90
2. Die Organisation des Kindergartenlebens der deutschen Nationalitäten Zweitsprachenerziehung	91
3. Persönliche und gegenständliche Bedingungen unserer deutschen Nationalitäten Zweitspracherziehung	91
3.1. Der charakteristische Aufbau unserer deutschen Nationalitätengruppe	91

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

3.2. Die Charakteristik und Grundprinzipien unserer deutschen Nationalitäten Zweitspracherziehung.....	92
3.3. Organisation der Tätigkeiten	92
3.4. Die spezifische Zusammenarbeit mit den Eltern	92
4. Die Tätigkeitsformen des Kindergartenlebens	92
4.1. Das Freispiel	93
4.2. Bewegung	93
4.4. Umwelterziehung - Mathematische Erfahrungen	94
4.5. Märchen - Reime - Gedichte	94
4.6. Bildnerisches Gestalten	94
4.7. Arbeitstätigkeiten	94
4.8. Lernen	95
5. Unsere Feste und Traditionen	95
6. Die Entwicklung der Kinder am Ende der Kindergartenzeit	95
7. Unsere Kontakte	96
7.1. Mit deutschen Nationalitäten Grundschulen	96
7.2. Mit deutschen Nationalitäten Kindergärten.....	96
 I. számú függelék: Sajátos bemutató arculatot bemutató tagintézményi profilok.....	97
II. számú függelék: Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) helyiségeiről és egészség- és munkavédelmi eszközeiről.....	208
III. számú függelék: Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (min.) felszereléseiről	214

Jogszabályi hivatkozás

A Pedagógiai Program jogszabályi háttere

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 401/2023. (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről

A Pedagógiai Program alapjául szolgáló egyéb dokumentumok

- Önértékelési kézikönyv óvodák számára
- Országos tanfelügyelet; Kézikönyv óvodák számára
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez
- Az intézmény Alapító okirata

Mottó:

*„Akkor jó a világ, ha jó benne gyerekek lenni.”
(Véghelyi Balázs)*

1. Helyzetkép

Magyarországon az óvoda, mint nevelési intézmény, a köznevelési rendszer magas szakmai színvonalon működő, nemzetközileg is elismert alappilléreinek egyike.

A kihívásokkal teli, folyamatosan változó, megújuló világunkban a gyermekek számára az óvoda az a mesés hely, mely biztonságot, állandóságot, önfeledt élményekben gazdag gyermekkort képes biztosítani az esélyegyenlőség és mindenki számára elérhető, magas színvonalú neveléshez-oktatáshoz való egyenlő hozzáférés jegyében.

Az óvodának alapfeladatain túl – a változásokból adódó kihívásoknak is eleget kell tennie.

Ezért is fontos az intézményben a derűs, kiegyensúlyozott, egyenletes, ritmikusan ismétlődő tevékenységeket magába foglaló óvodai életet és érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör biztosítása, melyben eltérő szükségleteikből adódóan, egyéni ütemben, saját érési folyamatuknak megfelelően fejlődhetnek a gyermekek.

Az óvoda épít a családból hozott értékekre, kiegészíti azokat olyan szokásokkal, értékrendszerekkel és viselkedésmintákkal, amelyek csak közösségben sajátíthatók el. Fontos a család és az óvoda együttnevelésének összhangja, tiszteletben tartva a családi nevelés elsődlegességét.

A BP18 Egyesített Óvoda alapítására 2020.08.01.-én került sor, mely egy 27 tagóvodát magába foglaló intézmény, s mely a korábbi kerületi óvodai intézmény rendszer modellváltása, szervezeti felépítésének és működésének teljes körű strukturális átalakítása révén jött létre.

Az intézmény alapító okirata alapján, a BP18 Egyesített Óvoda, a korábban önálló intézményként funkcionáló óvodákat egyesítette, melyek az egyesített óvoda részeként, tagóvodáiként működnek tovább, a székhelyóvodában funkcionáló óvodaközpont irányításával, a pedagógiai-szakmai tevékenység színesítése, fejlesztése az óvodahálózat gazdaságosabb működtetése érdekében.

Pedagógiai Programunk az „Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára” épülve készült, mely során figyelembe vettük a „Sajátos nevelési igényű gyermekek” óvodai nevelésének irányelvét és a német nemzetiség óvodai nevelés irányelvének figyelembevételével.

A Pedagógiai Programunkban megfogalmazott közös értékek egységet teremtenek pedagógiai szemléletünkben intézményünk egészét tekintve, melyet az egyes tagóvodák helyi sajátosságaiából adódó egyéni arculat megjelenítése tesz színesebbé, változatosabbá.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM
Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat
Egyesített Óvoda
1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.
OM: 034663

1.1. Az intézmény adatai

Az intézmény neve (magyar):

BUDAPEST FŐVÁROS XVIII. KERÜLET PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE
ÖNKORMÁNYZATA EGYESÍTETT ÓVODA

Az intézmény idegen (német) nyelvű megnevezése:

BUDAPEST HAUPTSTADT PESTSZENTLŐRINCER-PESTSZENTIMRER
SELBSTVERWALTUNG XVIII. BEZIRK VEREINIGTER KINDERGARTEN

Rövidített név:

BP18 EGYESÍTETT ÓVODA

Székhely cím:

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM azonosító:

034663

Az intézmény fenntartója:

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata
1184 Budapest, Üllői út 400.

A BP18 Egyesített Óvoda, a családok, a körülöttünk lévő világ felé nyitott, világnézeti nevelés tekintetében semleges, egyetlen vallás vagy világnézet mellett sem elkötelezett intézmény.

A szülői igények alapján, egyházi jogi személy hit- és vallásoktatást az óvodában szervezhet, az óvodai tevékenységektől elkülönülve, az óvodai életrendre figyelemmel.

Térítésmentes szolgáltatások:

- a gyermekek óvodai nevelése, napközbeni ellátása,
- az egyes részképességek fejlődése terén felzárkóztatást igénylő gyermekek részére gyógytestnevelés, logopédia, fejlesztőpedagógiai foglalkozás,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek részére sérülés specifikus utazó gyógypedagógus által biztosított foglalkozás,
- a gyermekek egészségügyi felügyelete,
- az óvoda létesítményeinek és eszközeinek használata a fenti szolgáltatások igénybevételehez.

Egyéb szolgáltatások:

Nevelési évenként – mérlegelve a szülői igényeket – önköltséges szolgáltatásokkal lehetőség nyílik olyan egyéb tanfolyamok szervezésére is, amelyek beilleszthetők az óvoda pedagógiai célkitűzéseibe. A szolgáltatáshoz való hozzáférés lehetőségét a jogszabályok előírásainak figyelembevételével alakítjuk ki évenkénti felülvizsgálattal.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

1.2. A BP18 Egyesített Óvoda bemutatása

A BP18 Egyesített Óvoda, mint köznevelési intézmény tagintézményei

Ssz.	Tagintézmény megnevezése	Tagintézmény címe
1.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Aprók Falva Tagóvodája	1185 Budapest, Barcika tér 8.
2.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Csemete Tagóvodája	1182 Budapest, Üllői út 679-681.
3.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Cseperedő Tagóvodája	1184 Budapest, Építő utca 5.
4.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Eszterlanc Tagóvodája	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 3.
5.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentimrei Gyöngyszem Tagóvodája	1188 Budapest, Vezér utca 46.
6.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Hétszínvirág Tagóvodája	1182 Budapest, Halomi út 113/a.
7.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Kerekerdő Tagóvodája	1183 Budapest, Attila utca 9.
8.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentimrei Játékvár Tagóvodája	1188 Budapest, Podhorszky utca 51-55.
9.	Bp18 Egyesített Óvoda Pestszentimrei Kölyökmackó Tagóvodája	1188 Budapest, Címer utca 47-49.
10.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Lurkó-liget Tagóvodája	1182 Budapest, Dráva utca 34.
11.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Mocorgó Tagóvodája	1181 Budapest, Szélmalom utca 29-31.
12.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Napraforgó Tagóvodája	1186 Budapest, Tövishát utca 4.
13.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentimrei Napsugár Tagóvodája	1188 Budapest, Eke utca 16.
14.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentimrei Napvirág Tagóvodája	1188 Budapest, Szélső utca 56-58.
15.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Nyitnikék Tagóvodája I.	1185 Budapest, Fülel utca 4.
16.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Nyitnikék Tagóvodája II.	1185 Budapest, Fülel utca 6.
17.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Pityang Tagóvodája	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 12.
18.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Szivárvány Tagóvodája	1184 Budapest, Dolgozó utca 16.
19.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentimrei Vackor Tagóvodája	1188 Budapest, Csolt utca 4.
20.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Vadvirág Tagóvodája	1183 Budapest, Martinovics tér 11-12.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

21.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Vándor Tagóvodája	1181 Budapest, Vándor Sándor utca 7.
22.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Zenevár Tagóvodája	1181 Budapest, Reviczky Gyula utca 52-56.
23.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Zöldike Tagóvodája	1183 Budapest, Kosztolányi Dezső utca 28.
24.	BP18 Egyesített Óvoda Pestszentimrei Zöld Liget Tagóvodája	1188 Budapest, Ady Endre utca 127-131.

Az óvoda alaptevékenysége, a gyermek 3 éves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, ahol óvodai nevelés folyik és amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó óvodai évben az iskolai nevelés-oktatásra készít fel. Az óvodai nevelés a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik.

Az intézmény, szakértői bizottság szakértői véleménye alapján biztosítja, az enyhe értelmi fogyatékos és egyéb fejlődési zavarral küzdő gyermekek ellátását valamennyi tagóvodájában.

- a látássérült, gyengén látó gyermekek óvodai nevelését a Pestszentlőrinci Aprók Falva Tagóvoda,
- a beszéd fogyatékos gyermekek óvodai nevelését a Pestszentlőrinci Kerekerdő, a Pestszentlőrinci Eszterlanc, a Pestszentlőrinci Csemete, a Pestszentimrei Gyöngyszem, a Pestszentlőrinci Lurkó-liget, a Pestszentimrei Játékvár Tagóvoda
- a kevésbé súlyos hallássérült – nagyothalló - gyermekek óvodai nevelését a Pestszentlőrinci Napraforgó, a Pestszentimrei Napsugár tagóvoda
- a mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermekek óvodai nevelését a Pestszentlőrinci Lurkó-liget, és a Pestszentlőrinci Eszterlanc tagóvoda
- az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek óvodai nevelését a Pestszentlőrinci Zenevár, a Pestszentlőrinci Eszterlanc a Pestszentimrei Zöld Liget Tagóvoda látja el.

Az intézmény a XVIII. kerületi SOFI Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézmény gyógy – és fejlesztő pedagógusaival együttműködve, utazó gyógypedagógusi hálózat útján a körzetbe tartozó enyhe értelmi fogyatékos és megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos, illetve súlyos rendellenességekkel küzdő sajátos nevelési igényű gyermekeket ellátja, amennyiben azok a többi gyermekkel együtt nevelhetők, oktathatók.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek óvodai nevelését a BP18 Egyesített Óvoda alkalmazásában álló gyógy – és fejlesztőpedagógusok látják el.

Az óvodai nevelés keretében a német nemzetiségi nevelést a Pestszentlőrinci Cseperedő, a Pestszentlőrinci Vándor, valamint a Pestszentimrei Vackor tagintézmények látják el.

A német nemzetiségi nevelésben részt vevő tagóvodáink ellátják a nemzeti identitás erősítését, a nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával, hagyományainak átörökítésével járó feladatokat és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A tagóvodák egyediségének, sajátos óvodai arculatának bemutatását a melléklet tartalmazza tagóvodai bontásban.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

1.3. A BP18 Egyesített Óvoda kiemelt céljai

Kiemelt célok:

- A tagóvodákban az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épülő legitim központi, Színes Világ Pedagógiai Programban foglaltak megvalósítása, a nevelés eredményességének, hatékonyságának növelése.
- A tagóvodák színvonalas, sokszínű pedagógiai gyakorlatának megtartása, sajátos arculatának megfelelő, egyedi értékeinek megőrzése, továbbfejlesztése.
- A szakmai munka megújítására irányuló innovatív pedagógiai törekvések támogatása.
- A szakmai, módszertani kultúra és a pedagóguskompetenciák folyamatos fejlesztése, az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesítése.
- A tagóvodák közötti szakmai együttműködés erősítése, „jó gyakorlatok”, „mesterprogramok” tudás anyagának megosztása, terjesztése, pedagógiai gyakorlatba történő beépítése.
- A működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételrendszer és erőforrások optimalizálása, a munkakörülmények javítása.

A kiemelt célokkal összefüggő feladatok:

- A tagóvodák sajátos arculatának, egyediségének támogatása.
- Innováció, szakmai-pedagógiai-módszertani kultúra megújításának, fejlesztésének ösztönzése.
- Szakmaközi kapcsolatok támogatása, munkaközösségek működtetése.
- A pedagógusok igényéből fakadó, pedagógiai programhoz igazodó továbbképzések, tanfolyamok szervezése – pedagóguskompetenciák fejlesztése.
- A személyi és tárgyi feltételrendszer folyamatos javítása, fejlesztése, különös tekintettel az integrált nevelésre.

A BP18 Egyesített Óvoda működése eredményes, ha:

- A központi, Színes Világ Pedagógiai Program deklarált céljai megvalósulnak.
- A gyermekek egyenlő hozzáférése, esélyegyenlőségén alapuló, megkülönböztetés nélküli, hátrányok csökkentésére irányuló nevelése megvalósul, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek együttnevelésére különös tekintettel.
- A gyermekek mindenekfelett álló érdekének tiszteletben tartása mellett, képességeik, szociális hátrányuk enyhítéséhez, tehetségük kibontakoztatásához, személyiségük fejlesztéséhez, ismereteik folyamatos bővítéséhez, korszerűsítéséhez, kulcskompetenciáik fejlesztéséhez minden adható segítséget megkapnak.
- Alkotó pedagógiai klíma megteremtésével, fenntartásával, hatékony csapatmunkával a tagóvodák együttműködnek az óvodás gyermekek ellátásában és magas színvonalú óvodai nevelést valósítanak meg.
- A BP18 Egyesített Óvoda elvi egységgel, ugyanakkor színes arculattal szolgálja a szülők óvodaválasztási igényét, a fenntartói elvárásokat.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

2. Gyermekkép, óvodakép

2.1. Pedagógiai hitvallásunk

Pedagógiai programunk épít a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára.

Kiemelt feladatunk a gyermek mindenekfelett álló érdekének, jogainak tiszteletben tartása különösen, hogy ügyeiben méltányosan, humánusan, valamennyi tényező figyelembevételével a többi gyermek érdekeinek mérlegelésével a rendelkezésre álló lehetőségek közül a számára legkedvezőbbet választva döntünk. A gyermeki személyiség kibontakoztatására, a testi, lelki, szociális szükségletek kielégítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést az óvodai neveléshez.

Az óvodánkba járó gyermekek mindennapjainak legfőbb tevékenysége és értéke a JÁTÉK. Ehhez nélkülözhetetlen feltétel a megfelelő tér, idő és eszköz biztosítása. A cselekvően tapasztaló, felfedező játék kimeríthetetlen tárháza adja a fejlődés és fejlesztés legértékesebb lehetőségeit. Migráns gyermekek esetében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

2.2. Programunk jövőképe

Mai felgyorsult világunkban, a folyamatosan változó társadalmi körülményekből, valamint a köznevelési rendszer változásaiból fakadó elvárások, a kor kihívásainak megfelelő, újfajta és korszerű pedagógiai tartalmak közvetítése, magas szintű felkészültséget kívánnak óvodánk valamennyi munkatársától.

- Ennek érdekében olyan intézményként szeretnénk működni, melyben prioritást képez a gyermekközpontúság, pedagógiai elveink, céljaink, értékeink mindennapokban történő érvényesítése, melyben kiemelt célként jelenik meg a gyermekek egyéni fejlődésének segítése, differenciált fejlesztése, az egyéni szükségletek és életkori jellemzők figyelembevételével. Irányadó szempontot képvisel, hogy intézményünkben minden a gyermekekért történik és róluk szól, továbbá fontos törekvésünk az élményekben gazdag óvodai környezet megteremtése és a szeretetteljes nevelés eredményeképpen érzett boldog gyermekkor biztosítása.
- Olyan intézményként szeretnénk működni, ahol kiegyensúlyozott óvodai légkör megteremtésével, tevékenységekre épülő, teljes személyiség fejlesztést szem előtt tartó, játékokban rejlő tanulási lehetőségekre alapozó nevelésben részesülnek a gyermekek.
- Mindenkor nevelőmunkánk során a gyermekekben rejlő értékek kibontakoztatását oly módon kívánjuk elősegíteni, hogy a társadalmi, ill. egyetemes emberi értékek, a fenntarthatóság szemléletének közvetítése által gyermekeink a jövőben egyéni életútjuk

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- ... során, majdan saját életvezetésükben és a társadalom számára egyaránt értéket képviselő személyiséggé váljanak.
- Óvodánk működésében örökérvényű értéket kell képviselnie a gyermekek iránt érzett szeretetnek, elfogadásnak és tiszteletnek, valamint lényeges törekvésünk az intézményünkkel kapcsolatban álló partnereinkkel megvalósuló őszinte és nyílt kommunikáción alapuló konstruktív együttműködés, partneri kapcsolat.
 - Olyan intézményként szeretnénk továbbá működni, melyben valamennyi munkatársunk számára fontos értéket jelent a folyamatos szakmai megújulás iránti igény, az innovatív megoldások, eljárások, módszerek keresése, valamint az önképzés, továbbképzés, illetőleg az élethosszig tartó tanulás igénye.
 - Végezetül olyan óvodaként szeretnénk működni, melybe a gyermekek örömmel és szívesen járnak, melyben optimálisan és harmonikusan fejlődnek, s önfeledt, érzelmekkel telítődő, Színes Világ Pedagógiai Programunkhoz illő, változatos, színes élményekkel gazdagodnak, melyre későbbi életszakaszukban majdan szívesen és szép emlékként emlékeznek vissza.

2.3. Gyermekképzünk

Óvodai nevelésünk központjában a GYERMEK áll, aki mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény.

Fejlődését meghatározó tényezők:

- a genetikai adottságok,
- az érés sajátos törvényszerűségei,
- a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások.

E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

Valljuk, hogy a gyermeki személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van.

Elfogadjuk az általános életkori jellemzőktől eltérő egyedi, sajátos fejlődésbeli különbségeket, amelyet alapnak tekintünk a gyermeki fejlődés támogatásában.

A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembevétele mellett, a gyermeki személyiség kibontakoztatásán keresztül, a befogadás, az esélyteremtés, az esélyegyenlőségek megteremtése érdekében:

- szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek gondozását, fejlődésük támogatását

fontos feladatunknak tekintjük, ezért fejlesztési stratégiánk kimunkálásában minden gyermek számára biztosítjuk az egyenlő hozzáférést. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, elfogadó, a gyermeki személyiséget maximálisan tiszteletben tartó.

Ennek megfelelően a gyermeki személyiség teljes és sokoldalú kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljenek, önmagukhoz képest fejlődjenek, meglévő esetleges hátrányaik csökkenjenek (fejlődésbeli eltérések, egyéni adottságok, szociális helyzet, különböző képességek). Óvodánk semmiféle előítélet kibontakoztatásának nem ad helyet. Az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért biztosítjuk, hogy a gyermeki tevékenység a teljes nevelési időben érvényesüljön.

2.4. Óvodaképünk

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője. Tiszteletben tartva a családi nevelés elsődlegességét, a család és óvoda együttnevelésének összhangja kiemelten fontos.

A szülők részéről, óvodánk irányába megnyilvánuló bizalom alapja az őszinteség, a gyermekekre való teljes odafigyelés, a gyermekek feltétel nélküli elfogadása és tisztelete.

Az óvoda funkciói:

- óvó-védő,
- szociális,
- nevelő-személyiségfejlesztő.

Az óvodai nevelés általános célja, hogy elősegítse az óvodás gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, a hátrányok csökkentését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Minden gyermeket megillet az egyéni, differenciált bánásmód, személyiségfejlesztés, a személyes, bensőséges kapcsolat kialakítása. Fontosnak tartjuk, a gyermek érezze, hogy tisztelet, szeretet, elfogadás, bizalom és megbecsülés övezi.

A nevelési alapelvek megvalósítása érdekében óvodánk gondoskodik a gyermeki szükségletek kielégítéséről, a derűs, érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes légkör megteremtéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról. Az óvodai tevékenységek szervezése során iránymutató szempontot képvisel, hogy a játék az óvodáskorú gyermek elsődleges, legfőbb, és semmi mással nem helyettesíthető tevékenysége.

Az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységeken keresztül - különös tekintettel, játékra, szabad játékra- a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakat közvetítünk. Célunk, hogy a játék váljék az önkifejezés és szocializáció fő tevékenységformájává. A gyermekek a nap nagy részét játékkal töltik, mely hozzájárul egyéni készségeik, képességeik, személyiségük egészének fejlődéséhez.

Az óvodai nevelés kiemelt szerepet játszik abban, hogy a gyermekek érzelmi, szociális és értelmi képességei az iskolakezdéshez szükséges szintre fejlődjenek, ebből adódóan ennek keretében biztosítjuk a gyermekek számára a stabil alapokat a későbbi tanulmányi sikerekhez. Amennyiben jelen vannak óvodánkban a nemzeti, etnikai, a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei, számukra biztosítjuk az önazonosság megerősítését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását. Biztosítani kell továbbá társadalmi integrálásukat, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmét. Kiemelt figyelmet szentelünk a multikulturális és interkulturális nevelésen alapuló integrációs lehetőségek megvalósításának. A közös tapasztalatok, élmények, együtt megélt események összetartják, közösséggé kovácsolják csoportjainkat.

2.5. Pedagógiai alapelveink, értékeink

- Törekszünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartására és megerősítésére, minden gyermek számára biztosítjuk az egyenlő hozzáférést a színvonalas neveléshez.
- Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a gyermeket, mint fejlődő személyiséget gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- Tiszteletben tartjuk a családok szokásait, sajátosságait, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s óvodánk ebben kiegészítő, segítő szerepet tölt be.
- Partneri együttműködésre törekszünk a szülőkkel, a nevelésben résztvevőkkel.
- Nevelőmunkánk során gondot fordítunk rá, hogy a gyermeket szeretet, tisztelet, elfogadás, bizalom, megbecsülés kell, hogy övezzze.
- Az egész napos nevelés során biztosítjuk az alapkészségek, képességek, kulcskompetenciák fejlesztését, a hátrányok csökkentését, a tehetséggondozást.
- Az óvodai nevelésünk során tudatosan törekszünk arra, hogy az alkalmazott pedagógiai módszerek, hatások igazodjanak a gyermekek személyiségéhez.
- Pedagógiai tevékenységünk folyamatában kiemelt figyelmet fordítunk rá, hogy a gyermekeket körülvevő felnőttek cselekedeteit, tetteit az emberi értékek közvetítése, példamutató kommunikáció, követésre méltó magatartás, a gyermekek feltétel nélküli szeretete és elfogadása jellemezze.
- Célunk az egészséges életmód alakításával, érzelmi, erkölcsi neveléssel, a szocializáció biztosításával, valamint az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósításán keresztül a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
- Különböző műveltségterületekkel, színes, változatos tevékenységekkel a testi, szociális és értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékra.
- A kiemelt figyelmet igénylő és különleges bánásmódot igénylő gyermekek (egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermek, beszéd fogyatékos gyermek, enyhe értelmi fogyatékos és a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos, ill. súlyos rendellenességével küzdő sajátos nevelési igényű gyermekek, valamint a kiemelten tehetséges-átlag feletti általános, vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkező gyermek) személyiségének fejlesztése, fejlődési ütemük és egyéni sajátosságaik mindenkor figyelembe vételével.
- Nevelőmunkánkban lényeges törekvést képvisel, hogy a többi gyermek őszintén elfogadja, tolerálja különleges bánásmódot igénylő társait. Ezért elengedhetetlen a megkülönböztetés nélküli együttnevelés és elfogadás az óvodai élet során. Célunk és egyben feladatunk, az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések megtételének biztosítása, valamint a hátránycsökkentő szerep megvalósítása. Mindehhez nélkülözhetetlen a sajátos nevelési igény szerinti környezet alakítása, a személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

2.6. Nevelési céljaink, feladataink

A gyermek egyedi és megismételhetetlen személyiség, tevékenykedő, a környezeti hatásokra szenzitíven reagáló értékes tagja a társadalomnak. Fejlődését, mely egyéni ütemű, veleszületett adottságok, az érés törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Mindezek ismeretében intézményünk kiemelt célja: a komplex készség-és képességfejlesztés, a gyermeki személyiség kibontakoztatása, olyan óvodai tevékenységek szervezése, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését, amelyek által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez.

Célunk továbbá: a gyermekek sokoldalú fejlődésének szeretetteljes neveléssel történő elősegítése, differenciált fejlesztéssel, változatos tevékenységformák és tanulásszervezési eljárások alkalmazásával, élményalapú tapasztalat - és tevékenységszervezés biztosításával, az eltérő egyéni szükségletek és életkori jellemzők figyelembe vételével, az esélyegyenlőség és hátránycsökkentés biztosítása, a tehetségek felismerésének, kiteljesedésének segítése, fejlődésük követése, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek együttnevelése. Ezen túl, a gyermekek sikeres iskolai előre haladásához szükséges képességek, készségek célzott óvodapedagógiai fejlesztése, a minőségi és megfelelő pedagógiai, módszertani tartalom megjelenítése az óvodai mindennapokban, a nagycsoportos korosztályú gyermekek személyiségfejlődésének segítése, a tanulás, ismeretszerzés iránti motiváció és a hazája, nemzete értékei iránt való elköteleződés kialakításának elősegítése.

Feladataink:

- A gyermekek személyiségét egyéni szükségleteikre, fejlődési igényeire, tapasztalataikra, élményeikre alapozva, tevékenységeken keresztül – elsősorban a játék és a mozgás tevékenység közben történő – kibontakoztatása, képességeinek megfelelő támogatás biztosítása.
- Annak tiszteletben tartása, hogy minden gyermeket megillet az egyéni, differenciált, személyes bánásmód, személyiségfejlesztés a személyes, bensőséges kapcsolat kialakítása, melyben a gyermek érzi, hogy tisztelet, szeretet, elfogadás, bizalom és megbecsülés övezi.
- Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően, a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekvés, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön és meglévő esetleges hátrányai csökkenjenek (fejlődésbéli eltérések, egyéni adottságok, szociális helyzet, különböző képességek).
- Célunk és egyben feladatunk, a komplex készség -és képességfejlesztés, a gyermekek közösségi életre történő felkészítése (közvetetten az iskolai közösségbe történő beilleszkedést segítő gyermeki személyiségvonások, alapkompenciák fejlesztése).
- Hangsúly helyezése arra, hogy a fejlesztések eredményeként a gyermekek képesek legyenek eligazodni saját környezetükben.
- Jó kapcsolatteremtő és együttműködő képességű, kreatív, önállóan is tevékenykedni tudó, kooperációra és kommunikációra képes gyermekek nevelése.
- A családi nevelés kiegészítőjeként, a családokkal együttműködve a gyermeki személyiség kibontakozásának, fejlődésének elősegítése, a következő életszakaszba (kisiskolás) való átlépés pszichikus feltételeinek megteremtése.
- Tapasztalati úton, a gyermekkel tágabb és szűkebb környezetük megismertetése oly módon, hogy közben megtanulják tisztelni azt, és bátran alakítani anélkül, hogy kárt okoznának benne (egyszerűbb szervezési feladatok csoportban; udvaron). Fontos

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- törekvésünk, hogy a gyermekek szeressék és védjék a természetet (szükség szerint) lehetőség szerint vegyenek részt az állat – és növényvilág gondozásában.
- Alkalmazott pedagógiai intézkedéseinkkel a gyermekek személyiségéhez igazodás megvalósítása, esély biztosítása az önmagához viszonyított harmonikus fejlődésre, saját fejlődési tempója szerint.
 - A gyermeki kíváncsiságra építve, azt megőrizve, a pozitív énkép alakítása (erősségei, értékei), önállóvá válásuk segítése.
 - Testi, szociális, emocionális és intellektuális fejlődésükhöz változatos, pozitív, tevékeny tapasztalat - és élményforrás biztosítása, hogy minél több élethelyzetet megélhessenek.
 - Az életkornak és fejlettségnek megfelelő differenciált tevékenységeken keresztül - különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játékra- a gyermekek egyéni képességeikhez igazodó műveltségtartalmak közvetítése. A gyermekek a nap nagy részét játékkal töltik, mely hozzájárul, egyéni képességeik fejlődéséhez, ezért fontos törekvésünk, hogy a játék váljék az önkifejezés és szocializáció fő tevékenységformájává.
 - A gyermekek számára sokszínű, változatos, differenciált tevékenységformák biztosítása, mely révén a tudás megszerzéséhez, az ismeretek elsajátításához szükséges készségekkel és képességekkel (problémamegoldó gondolkodás, önállóság), a megismerést segítő logikai műveletek végzésének képességével rendelkezhetnek.
 - A gyermekek személyiségnek, egyéni kreativitásának megőrzése mellett annak ösztönzése és támogatása, hogy legyen igényük a játékra.
 - Pedagógiai munkánkkal, valamint a tárgyi környezet biztosításával a környezettudatos magatartás és egészséges életmód kialakulásának, megalapozásának elősegítése. Ebben a folyamatban a gyermekeket körülvevő felnőttek (szülő, pedagógus, dajka) példája elengedhetetlen. Fontos törekvésünk, az egészséges életvitel iránti igény kialakítása. (egészséges táplálkozás, mozgás, pihenés, egészségügyi szokások stb.)
 - A szülőföldhöz való kötődés elősegítése mellett a hazaszeretet érzelmi megalapozását, a gyermek szűkebb és tágabb környezetének egyidejű megismertetésével.
 - Segítő és támogató pedagógiai magatartás és attitűd alkalmazása, hogy képesek legyenek önmaguk, akaratú életük szabályozására, rendelkezzenek önkontrollal, mások problémáit vegyék észre, legyenek rá érzékenyek, fogadják el társaik különbözőségét.
 - Az óvodai élet mindennapjai során arra való törekvés, hogy tiszteljék, ápolják a hagyományokat, érzelmi kötődés alakuljon ki bennük a hagyományok iránt.
 - Óvodai tevékenységformák szervezése által annak ösztönzése, hogy sajátítsák el és éljenek az önkifejezés különböző módjaival (rajz művészet, mozgás, tánc stb.)
 - Amennyiben jelen vannak óvodánkban a nemzeti, etnikai, migráns gyermekek, számukra az önazonosság megerősítésének, ápolásának, erősítésének, társadalmi integrálásának, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmének biztosítása, továbbá a kiemelt figyelem fordítása a multikulturális és interkulturális nevelésen alapuló integrációs lehetőségek megvalósítására.
 - Az emberi, valamint az alapvető szabadságjogok védelmének óvodai életben való megvalósítása. Olyan emberi normák (erkölcsi, érzelmi) közvetítése, mely példaként szolgálhat a társadalom valamennyi tagja számára.

3. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés általános feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

3.1.1. Az egészséges életmód alakítása

A gyermek fejlődő személyiség, ezért sajátos, életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként változó **testi, lelki szükségletei vannak.**

E szükségletek kielégítésében, a gyermeki nevelhetőség alakulásában a gyermekeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van (család, óvoda).

Az óvoda feladata a kiegyensúlyozott, szeretetteljes, harmonikus óvodai légkör kialakítása, tevékenységre ösztönző egészséges és biztonságos környezet megteremtésével, megtartásával, amely elősegíti a gyermekek harmonikus lelki, testi, és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akaratit tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságainak kialakulását, **melyben a gyermekeket különleges védelem illeti meg.**

Egészségnevelési elvek

- Nevelésünk alapját képezi a gyermekek igényeinek, családból vagy bölcsődéből hozott szokásaink ismerete.
- A feltételekhez igazított rugalmas óvodai életrend (hetirend, napirend), a biztonságot és rendszert nyújtó életritmus alakítása a gyermekek egészséges fejlődését szolgálja.
- A gyermeki tevékenységek szervezésénél érvényesül folyamatosság elve és a várakozási idő csökkentésére való törekvés.
- A gyermekek egészségét védő az időjáráshoz kötött réteges öltözködés, a kényelmes ruházat, a csoportszobában használatos váltócipő – melyhez a szülők együttműködését kérjük.
- Az ivóvíz fogyasztásának az egész nap folyamán történő biztosítása a gyermekek számára, a csoportszobában és udvaron egyaránt – figyelembe véve a szükségleteket.
- Szakorvosi javaslat alapján összeállított diétás étkezés biztosítása a táplálékallergiás gyermekek részére.
- Megismertetéssel és gyakoroltatással a kulturált étkezés szokásainak megszilárdítása (evőeszközök rendeltetésszerű használata, tiszta étkezés, mennyiség önálló megítélése, udvariassági szokások). Az ételek elfogyasztását nem kényszerítjük, de tapintatosan ösztönözzük a gyermekeket annak megköstölésre. Ebéd után a gyermekek fogat mosnak.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM
Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat
Egyesített Óvoda
1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.
OM: 034663

- Az egészséges környezet kialakítása, fenntartása, fejlesztése alapvető feladat. A megfelelő hely, idő és eszköz biztosítása mellett magatartásunkkal helyes és követésre méltó modellt nyújtunk a gyermekeknek, családoknak.

A fejlesztés tartalmi lehetőségei

- Minden évszakban elegendő időt biztosítása a szabad levegőn való tartózkodásra. A gyermekek életkorára jellemző, nagyfokú mozgásigény kielégítésére szolgáló feltételekről (csoportszobában, tornaszobában, szabadban) történő gondoskodás.
- A gyermekek edzése természetes közegben – levegő, napfény, víz és rendszeres mozgás által.
- Rendszeres séták szervezése levegőzés, ismeretszerzés céljából.
- Balesetvédelmi ismeretek átadása, betartatása.
- Az ebéd utáni pihenés (alvás, ágynyugalom) feltételeinek megteremtése (kiszellőztetett csoportszoba, pihenésre motiváló csendes, bensőséges hangulat, esztétikus rendben elhelyezett ágyak/szivacsok, mindennapos altatómese), a nyugodt pihenés biztosítása.
- A környezetvédelemhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.
- A gyermekek egészségtudatának formálása.

Cél: Az óvodában eltöltött időszak teljes egészében minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az óvodai élet mindennapjaiban rendszer-szerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. A gyermek nevelésében résztvevő valamennyi személy hatékony együttműködése eredményezze a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel iránti igény alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a testi, lelki és szociális jólét egységének biztosítása.

Az egészséges és kulturált életmód megvalósulásának elősegítése (testi-lelki-szociális).
Önkiszolgálási képességek fejlesztése.

Feladatok

- Az egészségnevelés során a szülőkkel való együttműködés megvalósítása. Egységpropaganda alkalmazása – az „egészségesebb” életmód választására való törekvés erősítése. Szülői értekezleteken, különböző fórumokon szülők figyelmének felhívása az egészséges táplálkozásra, rendszeres mozgásra, mentálhigiéné fontosságára a gyermeknevelésben.
- Az óvodai csoportnaplóban egészségfejlesztési programterv készítése, (egészséges életmódra nevelés, környezettudatos magatartás alakítása) melyben az óvodapedagógus részletesen vázolja a gyermekcsoport életkori sajátosságait figyelembe véve azokat a feladatokat és módszereket, miként kívánja a mindennapokban megvalósítani az egészségfejlesztést.
- A gyermekek gondozásáról, egészségük megóvásáról, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítéséről való gondoskodás.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére nevelés.
- Az óvodai nevelés során a gyermekekben az egészséges életvitel iránti igény alapjainak lerakása. A gyermekek tevékenységeinek oly módon történő szervezése, hogy annak szerves részét képezze az egészséges életvitel iránti igény alakítása – mozgás, táplálkozás, lelki egészség területén.
- Tudatos pedagógiai munkájával az óvodapedagógus járuljon hozzá a gyermekek egészségének védelméhez, edzéséhez, óvásához, megőrzéséhez.
- Az egészségügyi szokások kialakításánál betegségek megelőzésére törekvés, a betegségből visszatérő gyermekekre történő fokozott figyelem fordítása.
- A zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- Az egészséges életmód alakítása, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés terén. A magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése az óvoda mindennapok, a szokások, ünnepek, programok, különleges alkalmak megvalósítása során, a mindenkori lehetőségek figyelembevételével. A zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.
- Életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló neveléssel gyermekek hozzásegítése azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.
- A lehetőségekhez mérten az-évszakokhoz kapcsolódva készítsen a gyerekekkel közösen egészséges alapanyagokból (zöldség, gyümölcs, gabonák, magvak) ételeket, hangsúlyozva ezek jelentőségét.
- A mindennapi testmozgás megvalósítása, amennyiben az időjárás engedi a szabadban.
- Az egészségnevelés, egészségvédelem, mint általános nevelési elv, az óvodai nevelés minden mozzanatát hassa át.
- A gyermek testi, lelki, higiéniáját veszélyeztető jelek kiszűrése, szükség esetén intézkedés megtétele.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges érzelmi biztonságot nyújtó, nyugodt, szeretetteljes légkör, egészséges, biztonságos környezet biztosítása.
- A játékeszközök, használati/berendezési tárgyak épségének, épületen belül és kívül (udvar) történő naponta megvalósuló ellenőrzése, az eszközökön folyó tevékenység figyelemmel kísérése, a közösen megbeszélt szabályok betartásának fokozott figyelemmel kísérése, ellenőrzése.
- A baleseti források kiküszöbölése, védőfelszerelések biztosításával. A gyermekek megismertetése életkori sajátosságaiknak megfelelően a rájuk vonatkozó balesetvédelmi szabályokkal, azok betartásának kontrolálása. A gyermekek testi épségének megóvása, balesetek megelőzésére, a környezeti veszélyek felismerésére történő nevelés.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- Balesetforrás észlelése esetén, annak azonnali jelzése az illetékes személynek, s arról való meggyőződés, hogy a balesetveszély a jelzést követően megszűnt-e.
- A pihenés a szervezet természetesen bekövetkező, spontán lezajló folyamata, valamilyen megterhelést, illetve kifáradást követően. A relaxáció tudatosan irányított folyamat a testi-lelki ellazulás irányába. A gyermekeknek meg kell tanítani a fentiek napi szintű alkalmazását az egészséges test-lelki fejlődésük érdekében. Az aktív és passzív pihenés lehetőségének megteremtése, mozgást igénylő tevékenységek után nyugodtabb elfoglaltságra való lehetőség biztosítása.
- Egészséges, tiszta, gondozott, esztétikus, biztonságos, nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes érzelmi biztonságot nyújtó légkör és környezet biztosítása, mely a gyermekek játéki igényét, mozgását, egészségének védelmét, jó közérzetét szolgálja.
- A gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának fejlesztése. A mindennapos testmozgás lehetőségeinek kihasználása. Az óvodapedagógus úgy tervezi a mindennapos testmozgást, hogy annak szerves részét képezzék a tartásjavító, lábboltozat erősítő gyakorlatok.
- Az otthonról hozott szokások, a gyermekek egyéni fejlődés ütemének figyelembe vétele, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő, illetve a különböző kultúrából érkező gyermekekre.
- Folyamatos felügyelet biztosítása, a gyermeki személyiség intimitásának megőrzésével. Az önállóságra nevelés terén a gyermek számára minden esetben csak annyi segítség adása, amennyi a fejlődésükhöz feltétlenül szükséges.
- A kulturált étkezés, testápolás szokásainak alakítása, az ezzel kapcsolatos szabályok elsajátításának segítése.
- A tisztálkodás, fogmosás, öltözködés, étkezés területén a gyermekek képessé tétele a tőlük telhető önállóságra, erre irányuló igényük kialakítása.
- A gyermekek fejlődése és a jó közérzetük megteremtése érdekében az egyes gyermekek étkezési szokásainak, kedvelt ételeinek, érzékenységének, bizonyos ételekkel szembeni esetleges ellenérzésének megismerése. Nagy tapintattal segítsék, szoktassák őket a kívánt táplálkozási elvárásokhoz.
- 1-es típusú diabétesszel élő gyermek részére, abban az időtartamban, amikor az óvoda felügyelete alatt áll, gyermek szülőjének/más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján, speciális ellátás biztosítása. Az intézmény igazgatója a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja számára az előírhatja a vércukorszint szükség szerinti mérését, szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.
- A fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelem fordítása. Az egészségügyi kockázatnak kitett gyermekek számbavétele, folyamatos figyelemmel kísérése, az egészségügyi vészhelyzetek megelőzése (érzékenység, allergia előfordulásánál szükség esetén életmentő gyógyszer beadása) és minden elvárható intézkedés megtétele a gyermek egészségének megőrzése érdekében.
- Az óvodai szokások ismertetése a szülőkkel – együttműködés kialakítása az egészséges életvitel elsajátítására.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A szülők folyamatos tájékoztatása a gyermekek fejlődéséről. Szükség esetén megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel együttműködve speciális gondozói, prevenciós és korrekciós testi, lelki, nevelési feladatok ellátása.
- Az egyéni differenciált fejlesztés során a gyermekek sikerélményhez juttatása, mely pozitívan befolyásolja a gyermekek mentális állapotát, énképük alakulását, autonómiájának kibontakozását.
- A dajkával együttműködve a csoport szokásainak rögzítése, következetes betartása, egyéni bánásmód alkalmazása. Munkájukat, tetteiket jellemezze az igényesség és példamutatás.
- Hiteles, követésre méltó, modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása – személyi és környezet higiénia, pozitív személyiségjegyek, egészséges életvitel, ápolt külső, kulturált beszéd és viselkedésminta közvetítése
- Az integrált óvodai nevelés keretein belül segítse a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek saját személyiségükkel kapcsolatos önkiszolgálási, tisztálkodási, étkezési, öltözködési szokásainak elsajátítását egyéni képességeikhez mérten. A nevelés során építsen az ép, vagy kevésbé sérült területekre – a sikerélmény biztosításának eszközével élve.

Egészségnevelési programok, tevékenységek

(a tagóvodák egyedi sajátosságainak megfelelően)

S.sz.	Program, tevékenység megnevezése	Tartalom	Időszak	Résztevők köre
1.	Zöldség - és gyümölcsnapok	Vitamindús, egészséges táplálkozás	hetente (amennyiben a mindenkori közétkeztetést ellátó vég biztosítja hozzá a zöldség-gyümölcs alapanyagot)	gyermekek, óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
2.	Vitamin/egészség hét	Vitamindús, egészséges táplálkozás, egészséges ételek készítése (turmix, gyümölcslé, gyümölcs-zöldségsaláta készítés, aszalás, kenyérsütés)	évente 1-2 alkalom	gyermekek, óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

3.	Családi sportnap	mozgásos tevékenységek, sportjátékok szervezése szülők részvételével	évente 1 X	gyermek, szülők óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
4.	Élményszerző séták	szűkebb természeti és társadalmi környezet terepi megtapasztaltatása	évszakonként	gyermek, szülők óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
5.	Szülői értekezlet/fórum az egészségnevelés téma körében	egészséges táplálkozás, helyes napirend, életritmus, mozgás, pihenés téma körben beszélgetés/ meghívott szakember előadása/ workshop	évente 1X	szülők, óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
6.	Kihívás napján, mozgásos tevékenységben való részvétel	mozgásos tevékenységek, sportjátékok szervezése	évente 1X	gyermek, szülők óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
7.	Mozgásvarázs ovis olimpián való részvétel	Játékos mozgásos versenyjátékokon, sportjátékokon való részvétel	évente 1X	gyermek, szülők óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

Az egészségfejlesztés szempontjait, alapjait ismerik. A megszerzett ismeretek, a közös pozitív élmények hatására igényükké válik az egészséges életmód, kialakul bennük az egészséges életvitel iránti igény.

- A személyes tisztálkodást önállóan végzik, ismerik a tisztálkodási eszközöket, azokat helyesen használják, a mosdóhasználat szabályait betartják. Képesek válnak az önálló fésűlködésre és zsebkendő használatra.
- Képesek az önálló öltözködésre, vetkőzésre megfelelő sorrendben, koruknak megfelelő tempóban. Az adott időjárási, hőmérsékleti viszonyoknak megfelelően önállóan válasszák ki a megfelelő ruhadarabokat. A ruhaneműket összehajtogatják, helyére teszik.
- A kulturált étkezés szokásait, az evőeszközök helyes használatát ismerik, alkalmazzák,

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A mozgás életük természetes velejárója. Igényükké válik a rendszeres mozgástevékenység, ezáltal fejlődjenek testi-lelki-szociális képességeik. (erőnlét/állóképesség/jó általános fizikai állapot). Mozgásuk adottságaiknak megfelelően harmonikus, összerendezett.
- Erőnlétük, állóképességük, általános fizikai állapotuk alkalmassá teszi őket arra, hogy képessé váljanak megfelelni az iskolában rájuk váró fizikai megterheléseknek.
- Megalapozódnak azok a szokások és szabályrendszerek, amelyek a környezet rendjét, az egészségük védelmét szolgálják. Megértik az egészségvédelem, az egészséges életmód fontosságát. Tudatosodik bennük, hogy az egészség érték és tenni kell érte.
- Kialakul pozitív énképük, megfelelő önkontrollal, érzelmszabályozással rendelkeznek, problémamegoldó gondolkodás jellemzi őket. Testi szükségletei kielégítését szükség esetén késleltetni tudja.
- Kialakul bennük az alapvető balesetvédelemmel, baleset megelőzéssel kapcsolatos szabálytudat.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek.

3.1.2. Környezettudatos magatartás alakítása

Cél: A környezettudatos magatartás alakításának átfogó célja, a környezettel való együttélésre nevelés, amely magában foglalja a környezet tényleges védelmét, beleértve a természetes (élő és élettelen) és mesterséges, ember által létrehozott környezetet is. Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, valamint azon képességek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek környezettel való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer és a környezettudatos életvitel kialakításához.

Feladatok, környezeti nevelési elvek

- A fenntarthatóság pedagógiája melletti elkötelezettség mindennapi óvodai életben történő érvényesítése.
- A fenntarthatóságra nevelés, környezettudatosság, környezeti nevelés hasssa át az óvodai élet egészét, s képezze szerves részét valamennyi nevelési területnek. A Nevelőmunka
- tervezésébe és a megvalósítás gyakorlatába, a környezeti nevelés elveinek, tartalmi jellemzőinek tudatos beépítése.
- A gyermekek szűkebb környezetében, folyamatosan alkalom biztosítása a környezettudatosság elveinek megélésére, elmélyítésére.
- A természet szépségeinek megláttatásával, rácsodálkozással a természet iránti vonzódás megalapozása, annak érdekében, hogy a gyermekek azt szerető, tisztelő, értékeit megőrző, megbecsülő, védő emberekké váljanak.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A természethez, az ember által épített (társadalmi) környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása, környezetbarát szokások formálása, környezettudatosságra, hazaszeretetre nevelés.
- Az óvoda külső és belső környezetében található állatok, növények gondozása, védelme, óvása.
- A kirándulások és élményszerző séták alkalmával a fenntarthatóságra nevelés érdekében, a gyermekeket körülvevő világ, szűkebb, tágabb természeti és társadalmi környezetének megismeréséhez, a környezettudatos magatartás megalapozásához közvetlen megfigyelések és tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása, összefüggések meggláttatása, spontán lehetőségek kihasználása, változatos pedagógiai módszerek sokszínű, élményalapú, differenciált tevékenységeken (felfedező tevékenységek, játékos kísérletek, szenzitív élményszerzés, érzékszervi megtapasztalás) keresztül, amelynek alapja a játék.
- A gyermekek családból és egyéb forrásból származó ismereteire (családi kirándulások, nyaralások, programok) élményeire történő támaszkodás.
- A természet jeles napjaihoz, zöld ünnepihez kapcsolódó élmény dús és változatos megismerési lehetőségek biztosítása.
- A külső és belső környezet esztétikus, szép, tiszta, rendezett kialakítására és megőrzésére törekvés, a környezet iránti pozitív gondolkodás megerősítése, környezet higiénéjének fejlesztése, a fenntarthatóságra nevelés érdekében.
- A környezettel való ismerkedés közben a gyerekek társas magatartásának, alkalmazkodó képességének alakítása.
- Az épületen belüli energiatakarékos szemléletmód közvetítése a gyermekek felé (víz, villany, gáz).
- Lehetőség biztosítása a komposztálás folyamatának figyelemmel kísérésére, a szelektív hulladékgyűjtés mindennapi óvodai életben történő megvalósítására a csoportokban, az újra felhasználással/hasznosítással való ismerkedésre.
- Óvodáink helyiségeinek berendezése által a környezetbarát szemléletmód, valamint az egészséges életmód alapozásának elősegítése.
- környezet értékeinek meggláttatása, megismerése.
- Az óvoda udvarán a helyi adottságoknak megfelelően, évszakokhoz kapcsolódó munkák szervezése, végzése (ültetés, kert, gondozás, levélsöprés, gereblyezés stb.).
- A Zöld Óvoda program szellemiségének megfelelő működés biztosítására, szempontrendszeréhez igazodó pedagógiai gyakorlat, „zöldítő” tevékenységek megvalósítására törekvés.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Környezeti nevelési programok, tevékenységek

(a tagóvodák egyedi sajátosságainak megfelelően)

S.sz.	Program, tevékenység megnevezése	Tartalom	Időszak	Résztvevők köre
2.	Állatok világnapja	a természet jeles napja, hagyományörzés	évente 1X	gyermekek, óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
3.	Víz világnapja	a természet jeles napja, hagyományörzés	évente 1X	gyermekek, óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
4.	Föld napja	a természet jeles napja, hagyományörzés	évente 1X	gyermekek, óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
5.	Madarak és fák napja	a természet jeles napja, hagyományörzés	évente 1X	gyermekek, óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
8.	Madárvédelem	madárvédelmi tevékenység végzése	egész évben folyamatosan	gyermekek, óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők
9.	Zöld tevékenységek (szelektív hulladékgyűjtés/komposztálás/újra felhasználás/újrahasznosítás	szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás, hulladékok újfelhasználása, hasznosítása	egész évben folyamatosan	gyermekek, óvodapedagógusok, nevelőmunkát segítők

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- A gyermekekben kialakul a környezettel való harmonikus kapcsolatot segítő attitűd, környezetük iránti felelősség, megtanulnak környezetbarát módon élni.
- Igényükké válik a rendezett, esztétikus környezet. Elsajátítják a környezet tisztántartásának módjait és képesek azokat alkalmazni.
- Tudatosodnak bennük a környezetbarát magatartási formák, a környezetet védő szabályok alapjai és a környezetbarát szemlélet. Képesekké válnak a mindennapok során a szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, komposztálás alkalmazására.
- Pozitív érzelmi viszony alakul ki a gyermekekben az őket körülvevő növény és állatvilág iránt. Szokássukká válik az élőlények gondozása, védelme.
- Megismerik a természethez kapcsolódó jeles napokat, megértik jelentőségüket.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- Kialakul bennük a környezettudatosság, a fenntartható fejlődés szemléletének alapja.
- Felismerik a környezetükben elhelyezett energiatakarékosságot elősegítő piktogramokat.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodás korú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, derűs, szeretetteljes, kiegyensúlyozott, otthonos légkör vegye körül. A gyermek érzelmi alapigényének (biztonságérzet, védettségérzet) kielégítése feltétele annak, hogy a gyermek környezete iránt érdeklődjön, kezdeményezzen, más emberekhez kötődjön. Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására. A gyermek egyéni igényeit megértéssel és támogatással fogadjuk. Támogatjuk érzelmei kifejezését, sok pozitív élménnyel segítjük fejlődését. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít és hozzásegíti, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a kereszténykulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja.

Cél: A gyermek biztonságérzetének, önbizalmának erősítése, a gyermeki személyiség társas lényé formálása, a közösségi tudat, illetve magatartás kialakítása.

Célunk továbbá a biztonságos, szeretetteljes, kiegyensúlyozott, barátságos és biztonságos környezet kialakítása, melyet állandó értékrend jellemez. Közös élményeken alapuló tevékenységek végzését lehetővé téve, a gyermekek társas szükségleteinek, erkölcsi, akarat tulajdonságainak fejlesztése, szokás- és szabályrendszerének megalapozása.

Feladat:

- Egyéni differenciált bánásmóddal, empatikus attitűddel a szülőktől való elválás megkönnyítése, a gyermekek óvodai beilleszkedésének segítése, a szülők óvodai életbe való betekintésének biztosítása, az együttműködés és a pozitív nevelőpartneri viszony kialakítására törekvés.
- Tudatosan szervezett, derűs, családias légkörben, érzelmi biztonságot adó, állandó értékrendet biztosító, pozitív környezet megteremtése, melyben a gyermek jól érzi magát. (A fejlesztés csak ilyen légkörben és csak a csoportba való beilleszkedés után lehetséges).
- Közös élmények biztosítása által, a gyermek érzelmeinek, erkölcsi tulajdonságainak, (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, őszinteség, nyíltság stb.) akarat képességeinek (önállóságának, önfegyelmének, döntési képesség, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlesztése, szociális érzékenységeinek, éntudatának alakítása, szokás- és normarendszerének megalapozása.
- Egymás iránti érdeklődés, társak iránti igény, a gyermekekben elfogadó, nyitott attitűd kialakítására törekvés.
- Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre nevelés.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A gyermekek erkölcsi fejlődésének előmozdítása, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátíttatása és azok betartására törekvés.
- Baráti kapcsolatok alakulásának elősegítése, a társak iránti megbecsülés érzésének fejlesztése, különbözőségek elfogadására, megértésére nevelés.
- A társas érintkezés szokásainak kialakítása, kapcsolatteremtő – és kapcsolattartó képesség fejlesztése, az udvariassági formulák beépítése a mindennapi kommunikációs helyzetekbe.
- A társakért, a csoportért érzett felelősségtudat kialakítása.
- A szeretet és kötődés képességének fejlesztése.
- Az örömszerzés képességének alakítása.
- Az érzelmek kifejező képességének fejlesztése, az érzelmek és ösztönök irányítása, önkifejező törekvések alakítása, fejlesztése.
- Az élménybefogadás képességének fejlesztése.
- Tevékenységek, cselekvések közben önbizalmuk, önérvényesítő törekvéseik, erkölcsi, szociális érzékenységük fejlesztése, erősítése. Rugalmas napirenddel lehetőség biztosítása a változatos tevékenységek végzésére és a szabad játékra.
- A gyermekek személyiségüknek, képességüknek, megfelelő feladatokkal történő megbízása, reális önértékelésük, pozitív énképük kialakulásának elősegítése.
- A gyermeki nyitottságra, kíváncsiságra építve a közvetlen természet, az emberi, valamint a szűkebb és tágabb környezet megismerésére, megbecsülésére nevelés. A nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés megalapozása.
- A gyermekek szemléletének alakítása, hogy képessé váljanak a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó szép és jó, valamint a veszélyek felismerésére.
- Érzelmi zavarok felismerése, tompítása, leépítése.
- Az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi munkatársa részéről figyelem fordítása arra a gyermeki magatartás alakulása szempontjából, hogy kommunikációja, bánásmódja, és viselkedése modellértékű szerepet töltsön be.
- A pozitív pszichológia, hatékony kommunikáció, eredményes kapcsolatok, erőszakmentes konfliktuskezelés, boldogságpedagógia pedagógiai gyakorlatba való beépítésére, érvényesítésére törekvés.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében folyamatosan segítse az érzelmi kötődés kialakítását a vele foglalkozó szakemberrel (utazó gyógypedagógus, pszichológus, stb.).

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- A gyermekek koruknak megfelelően fejlődnek a szocializáció tekintetében. Viselkedésükben megjelennek a figyelmesség, önzetlenség, együttműködés, segítőkészség, tolerancia jelei, valamint a közösségben való együttműködéshez szükséges szokás- és normarendszer jellemzői, s kialakulnak bennük az azzal összefüggő képességek (feladattudat, feladattartás, szabálytudat, önállóság, önfegyelem, kitartás).

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- Egészséges önbizalommal rendelkeznek. Érdeklődnek társaik iránt, szívesen működnek együtt és segítik egymást a különböző tevékenységekben.
- Igényükké válik a közös célokért való együttműködés, a közös tevékenységekben való részvétel, kialakul erkölcsi ítélőképességük. Képesek a fokozatosan kialakuló együttműködésre, kapcsolatteremtésre gyermekekkel, felnőttekkel egyaránt.
- Nyitottak az új élmények befogadására.
- Képesek a felnőtt, valamint egymás közléseinek meghallgatására. Ismerik és alkalmazzák a kulturált udvariassági szokásokat a felnőttekkel és társaival. Értik és alkalmazzák az egyszerű metakommunikációs jelzéseket.
- Egyéni céljaikat képesek alárendelni a csoport érdekeinek, konfliktushelyzetben konszenzusra törekcsenek.
- Képesek érzelmeik kifejezésére, irányítására, konfliktusaik egymás közötti rendezésére, szükség szerint a felnőtt segítségét kérve.
- Képesek túlzott érzelmi relációik csillapítására, kezelésére.
- Érzelmileg kötődnek szűkebb és tágabb környezetükhöz, mely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja. Ismerik a nemzeti jelképeket, saját kultúrájukhoz kötődnek.
- Elfogadják a különbözőséget és megértik a sajátjuktól eltérő tulajdonságokkal rendelkező társaik jelenlétét. Észreveszik és segítik rászoruló társaikat.
- Boldog, kiegyensúlyozott, a többi gyermek és felnőttek felé nyitott, testileg-lelkileg egészséges gyermekek, akik képesek egymás elfogadására, tiszteletére.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés elsődleges feladatunk.

Az anyanyelvi nevelés komplex, a nevelési folyamat egészében jelenlévő, s valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló, azt átszövő nevelési feladat, mely kiemelt helyet foglal el nevelési rendszerünkben. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel, az óvodai nevelőtevékenység egészében érvényesül (verbális és nonverbális kommunikáció megjelenítése, valamint az anyanyelvi fejlesztő játékok alkalmazása).

Az anyanyelv a legfontosabb eszközét képezi a szociális kapcsolatok kiépítésének is.

A beszéd és a gondolkodás egymástól elválaszthatatlan. Minden gyermek beszédét meghatározza az otthoni nyelvi környezet, ezért az óvoda fejlesztési feladatainak a család, a környezet megismeréséből kell kiindulnia és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül kell pozitív hatást kifejtenie.

Az értelmi nevelés feladata egyrészt: a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése. Lényeges a valamennyi értelmi képességre kiterjedő, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Cél: A gyermekek személyiségének, értelmi képességének (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotó képesség), komplex tevékenységformákkal és anyanyelv által történő gazdagítása, kommunikációs kultúrájuk, önkifejezésük színvonalasabbá tétele, beszédfejlődésük elősegítése.

Feladat:

- Nyugodt, beszélgetésre inspiráló, szeretetteljes, kiegyensúlyozott légkör kialakítása, biztosítása, ahol közlésvágyuk kielégülhet, ahol bátran beszélhetnek élményeikről, illetve arról, ami éppen foglalkoztatja őket.
- A gyermekek beszéd - és kommunikációs kedvének felkeltése, fenntartása, ösztönzése, a gyermekek mondanivalójának meghallgatása, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére törekvés.
- Az egész napos nevelés során, interaktív kommunikáció kezdeményezése, illetőleg lehetőség biztosítása arra, hogy a gyermekek a beszédet folyamatosan gyakorolhassák, szókincsüket bővíthessék. Egyéni beszélgetések lehetőségének és a beszédöröm megélésének megteremtése.
- A gyermek óvodába kerülésekor a gyermek beszédképességének megismerése és nyelvi-kommunikációs képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése.
- Mások végig hallgatására nevelés. Beszédfegyelem fejlesztése.
- Az anyanyelv megbecsülésére, ismeretére, szeretetére nevelés.
- A nyelvi kifejezőeszközök helyes használatára nevelés, beszédtechnika fejlesztés elsősorban példamutatással.
- A gyermekek beszédészlelési, beszédértési képességének, a beszéd formai oldalának fejlesztése
- Az óvodapedagógusok és az óvoda alkalmazottai részéről pozitív példa nyújtása a gyermekek számára, hogy mintaértékű beszédük, beszédkultúrájuk, verbális és metakommunikációs jelzéseik hitelesek legyenek, s cselekedeteikkel szinkronban álljanak. Az óvodapedagógus részéről figyelem fordítása arra, hogy kérdései, kérései, fogalomhasználatai érthetőek, pontosak, egyértelműek, szemléletesek, a 3-7 éves korosztály fejlettségéhez igazodóak, pedagógiai céljainak megfelelőek legyenek.
- Széleskörű prevenciós tevékenység végzése, beszédhibák kialakulásának megelőzésére törekvés prevenciós játékokkal, indokolt esetben a beszédhibás gyermek szakemberhez irányítása (logopédus).
- A kiemelkedő nyelvi képességekkel rendelkező (tehetségígéret) gyermekek, kommunikációs készségének egyéni, személyre szabott, differenciált fejlesztése, továbbfejlesztésére.
- Anyanyelvi/nyelvi játékok alkalmazása a változatosság, játékoság, fokozatosság, tudatosság, tervszerűség elvének érvényesítésével, korcsoporthoz/egyénnel illesztetten, a minél magasabb szintű nyelvi-kommunikációs fejlődés elősegítése érdekében.
- Játéktevékenység során a párbeszéd formák, udvariassági formulák használatának ösztönzése.
- A metakommunikációs jelzések használatának és megértésének elősegítése.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A természeti és a társadalmi környezet jelzéseinek, nonverbális közléseinek megfigyeltetése, megismertetése.
- Gondolkodásuk, térben/időben történő eligazodásuk kommunikáció általi fejlesztése.
- Az írás/olvasás jelrendszerének megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a beszéd megindulásának, fejlődésének segítése, a beszédértés, beszédérthetőség javítása, a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, szókincsfejlesztés, a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése.
- Az idegen nyelvű gyermekek beszédfejlődésének hangsúlyozott segítése.
- A gyermekek érdeklődésükre, kíváncsiságára, életkori sajátosságaira építve, sokféle, változatos, párhuzamosan végezhető tevékenység felkínálása, megfelelő feltételek (idő, hely, eszköz, ötletek) biztosításával lehetőség adása az érzékszervek általi közvetlen tapasztalatszerzésre, a természeti és társadalmi környezet megismerésére, a felfedezés örömeinek érzékeltetésére (szenzitív játékok és élménypedagógiai elemek felhasználásával), az ismeretek rendszerezésére, a hagyományos módszerek mellett az IKT eszközöket is használva.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben történő gyakoroltatása.
- A gyermekek egyéni, sajátos képességei kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlási lehetőségének és feltételeinek biztosítása
- A rájuk bízott gyermek egyéni sajátosságainak, értelmi funkcióinak, mozgásfejlettségének, egyéb képességeinek megismerése, egyéni, személyre szabott fejlesztése.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Alkalmazzák a kapcsolatteremtés és kapcsolattartás elemi szabályait (kérés, köszönés, udvariassági formulák).
- Használják a tevékenységek/tapasztalatok során gyarapodott szókincsüket. Ismerik az általuk használt szavak jelentését és megfelelően tudják alkalmazni azokat.
- Nyugodtan, figyelmesen, érdeklődéssel végig hallgatják az óvodapedagógus és egymás mondanivalóját.
- Beszédértésük megfelelő, a szavak jelentéstartalmával egyező.
- Érthetően, tisztán beszélnek, fejezik ki mondanivalójukat, gondolataikat, képesek a párbeszédre.
- Szívesen, örömmel kommunikálnak, megértik és használják a metakommunikációs jelzések többségét.
- A beszédhelyzetnek megfelelően, megfelelő hangsúllyal, hanglejtéssel, hangerővel és sebességgel beszélnek.
- Beszédüket a személyiségüknek megfelelő, az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelően természetes gesztusokkal, arcjárással kísérik.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- Helyesen használják a nyelvtani kifejezéseket, színes beszédfordulatokat, próbálkoznak összefüggő szövegalkotással, valamint a történések logikai és időbeli sorrendjének követésével.
- A gyermekek a kapott feladatokat megértik és önállóan teljesítik.
- Kialakul szándékos figyelmük, emlékezetük megbízható.
- Felismerik az ok-okozati összefüggéseket, a rész-egész viszonyát, tevékenységeikben gyakorolják azok alkalmazását.
- Kialakul problémamegoldó gondolkodásuk, képessé válnak a rugalmas tevékenységváltásra.
- Kialakul szabálytudatuk, felelősségtudatuk.
- Tevékenységekben eszközhasználatuk önálló, kreatív.
- Képesek síkban és az őket körülvevő környezetben való tájékozódásra.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

3.3.1. IKT - eszközök használata az óvodában

A digitális írástudás, a digitális eszközök használata a 21. század egyik alapvető, nélkülözhetetlen szükségletévé és elvárásává vált, mely könnyebbé és gyorsabbá teszi mindennapi életünkben az információhoz jutást, információátadást, óvodai nevelőmunkánkban pedig hozzájárul pedagógiai tevékenységünk gazdagításához, színesítéséhez, színvonalasabbá tételéhez. Az élet szinte minden területén körülvesznek minket az IKT eszközök és digitális technológiák, óvodás gyermekeink már ebbe a digitális világba születnek bele, így az óvodai élet sem nélkülözheti alkalmazásukat. A nevelő-oktatómunkához használt IKT-eszközök köre hardver és szoftver eszközök használatára, alkalmazására egyaránt kiterjed.

Cél: Az IKT eszközök használata, életkor specifikus érték és mérték orientált felhasználási lehetőségeinek közvetítése. Az óvodás korosztály informatikai műveltségének megalapozása, kommunikációs kultúrájának fejlesztése. Az eszközök készségszintű alkalmazásának kialakítása, az óvoda-iskola átmenet hatékonyabbá tétele.

Feladat:

- Az információs - és kommunikációs technológiák óvodai nevelésbe történő tudatos, célszerű és mértéktartó beépítése, tanulási tevékenységbe való integrálása a gyermekek életkori sajátosságainak, képességeinek szem előtt tartásával.
- A gyermekek későbbi életszakaszában érvényesülő tanulási folyamatok alapjául szolgáló digitális alapképességek, kulcskompetenciák kialakulásának, fejlődésének elősegítése, digitális technológiákhoz kapcsolódó attitűdök kialakítása, formálása.
- A gyermekek kíváncsiságára építve érdeklődésük felkeltése és fenntartása a digitális eszközök és technológiák iránt, az IKT eszközök játékos használatával a gyermekek ismereteinek bővítése, játéktevékenységük gazdagítása, értelmi képességük, kreativitásuk fejlesztése, infokommunikációs technológiákkal tanulástámogatás, tanulási tevékenység színesítése.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A szabad játék túlsúlyának védelme és megtartása mellett, lehetőség biztosítása az egyes tevékenységek új játékként való megélésének elősegítésére. Játék tevékenység, gazdagítása IKT- eszközökkel, gyermekek ösztönzése és támogatása a digitális eszközök célszerű, etikus - és biztonságos használatával.
- A technikai eszközök használatában való jártasság elérése, saját élményű tapasztalatszerzéssel az információk befogadásának elősegítése.
- Az eszközök hatékony, célszerű, életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, tervszerű, biztonságos használatához a feltételek megteremtése.
- A hagyományos tapasztalatszerzési és ismeretnyújtási lehetőségeken túl, digitális tartalmak, információforrások, programok, online anyagok pedagógiai felhasználása IKT-eszközök segítségével, azok etikus alkalmazása a tanulás támogatásában.
- A tanulási-tanítási folyamat tervezése során, a digitális módszerek és eszközök pedagógiai céljainak megfelelő kiválasztása és szükség esetén azoknak a változó körülményekhez történő igazítása.
- Digitális technológiák alkalmazása a nevelés, tanulás, tanítás folyamatában, az értékelés és kommunikáció során, illetőleg a tanulási eredmények fokozása érdekében.
- 2024.09.01.-től az óvodapedagógusok adminisztratív feladatainak informatikai ellátását támogató online oviKRÉTA -rendszer működtetése, pedagógiai tervező munka megvalósítása feladatainak ellátása IKT-eszközök alkalmazásával.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Életkoruknak megfelelően kialakul s fejlődnek gyermekek készségei a digitális eszközök használatában.
- Nyitottak és képessé válnak az IKT technológiák befogadására, életkoruknak megfelelő alkalmazására, kialakulnak ezzel kapcsolatos alapvető elemi ismereteik, készségeik, kompetenciáik.

4. Az óvodai élet megszervezésének elvei

4.1. Személyi feltételek

Az óvodapedagógus modell szerepe: az óvodapedagógus személyisége kulcsfontosságú a nevelési folyamatban. Jelenléte az egész nap folyamán szükséges, alapvető és meghatározó feltétel. A gyermek utánzási hajlamából következően, kiemelt azonosulást indukáló szerepe van, az értékek közvetítője, modell, követendő mintát képvisel. A gyermek kritikátlanul, válogatás nélkül utánozza a hozzá érzelmileg közel álló felnőttet. Személyisége tehát a leghatásosabb nevelő erők egyike. Ezért nagyon fontos, hogy mit és hogyan mond, miként viselkedik, öltözködik stb.

Az óvodapedagógus részéről lényeges a tapintatos közelítés a családhoz, az ott közvetített értékek tiszteletben tartása az etikus pedagógusi magatartás közvetítésével kell, hogy történjen. Az óvodapedagógus magatartását jellemezze együttműködés, melynek kapcsán a segítségnyújtás a családhoz illesztett módon történik. Az óvodapedagógus is a csoport tagja, vezető szerepe a biztonságot, harmóniát nyújtó személyiségéből és tudásából fakad.

Az óvodapedagógus a gyermekekkel való aktív együttműködés során engedjen teret a gyermekek önkifejező törekvésének, hiszen nekik éppúgy lehet véleményük, elképzelésük, ötletük, javaslatuk, mint a felnőttek. A tevékenységek megszervezése során építsen a gyermekek élményeire, tapasztalataira.

Az óvodapedagógus és az óvoda alkalmazottainak együttműködése:

A gyermekek nevelése-oktatása érdekében lényeges, hogy az óvodapedagógus működjön együtt pedagógustársaival, a nevelőmunkát segítő munkatársakkal, mely során a mai kor elvárásainak megfelelően éljen a digitális technológiák alkalmazásával is.

Az óvodában a nevelő-oktató munkát segítők (dajka, pedagógiai asszisztens), valamint az egyéb alkalmazottak is, kommunikációjukkal, bánásmódjukkal és etikus viselkedésükkel modell értékű szerepet töltenek be, mintát közvetítenek a gyermekek számára, mely meghatározó a nevelési folyamat sikerességében. Ezért ugyan úgy, mint az óvodapedagógusok, teljes lényükkel, magatartásukkal, beszédstílusukkal, öltözködésükkel hatást gyakorolnak a gyermekekre. Ahhoz, hogy közvetlenül és tevékenyen részt vehessenek a gyermekek nevelési folyamatában, összehangolt munkavégzésre van szükség. Ennek feltétele a megfelelő szintű tájékoztatás az óvodapedagógusok nevelési elképzeléseiről, módszereiről. Tudniuk kell, mikor, milyen célok érdekében, hogyan kívánják az óvodapedagógusok a gyermekcsoport/egyen fejlesztését megvalósítani. A felnőttek együttműködése megsokszorozhatja a nevelő hatásokat.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen nagy hangsúlyt fektetünk a meghatározott, speciális képesítéssel rendelkező szakemberekkel való együttműködésre (óvodapszichológus, utazó logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógy-testnevelő, sérülés specifikus gyógypedagógus).

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei esetében feladatunk lehetőséget teremteni arra, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Alapvető elvárás az óvodával alkalmazottak felé

- A gyermeki jogok tiszteletben tartása, feltétel nélküli gyermekszeretet, szakmai felkészültség.
- Alapvető alkalmazotti normák betartása: hivatástudat, felelősség, munkafegyelem.
- Az intézmény céljaival, az intézmény jövőjét is érintő tervekkel, tartalmakkal, értékekkel való azonosulás, hatékony együttműködés.
- Munkakörhöz tartozó lelkiismeretes, felelősségteljes munkavégzés.
- Az önképzés, továbbképzés igénye, innovációs készség.
- Egymás emberi és szakmai értékeinek elfogadása, tisztelete.

4.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda épületét, udvarát, berendezését oly módon alakítjuk ki, hogy a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálja, megfeleljen változó testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését, lehetővé tegye mozgás- és játékgigényük kielégítését, egészséges életvitel iránti igényük, a környezettudatos magatartásuk alakítását. A gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vesszük körül. A gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, melyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Az általuk használt játékokat, eszközök, felszerelések számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel kerülnek elhelyezésre. Az óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

A BP18 Egyesített Óvoda tagóvodáinak tárgyi és felszereltségi mutatói, jellemzői megfelelnek 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 2 sz. melléklete szerinti a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) helyiségeiről és egészség- és munkavédelmi eszközeiről szóló jegyzékben foglaltaknak.

Cél: Pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi, környezeti feltételek megteremtése, fenntartása, javítása, folyamatos biztosítása.

Feladat:

- Korszerű, az európai normáknak megfelelő minőségű eszközök beszerzése annak szem előtt tartásával, hogy az eszközök feleljenek meg a minőségügyi szabványoknak.
- Beszerzésnél, kiválasztásnál a tudatos, következetes szemléletmód alkalmazása.
- Az inkluzív neveléshez szükséges speciális eszközök beszerzése.
- Az elhasználódott eszközök, berendezési tárgyak folyamatos cseréje, baleset és munkavédelmi szempontból a jogszabályi előírásoknak megfelelő felülvizsgálatok és szükséges intézkedések megtétele.
- A gyermekek által használt eszközök, berendezési tárgyak könnyen elérhető, biztonságot nem veszélyeztető elhelyezése.
- A gyermekek IKT kompetenciáinak fejlesztéséhez a megfelelő eszközök beszerzése.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

4.3. Az óvodai élet megszervezése

Nevelési elveink, szemléletünk alapján, a hetirend, napirend, csoportszervezés alakítását a gyermekek igényeinek, szükségleteinek figyelembevételével végezzük, a folyamatosság és rugalmasság biztosításával. Programunk megvalósítható életkor szerint szervezett osztott, részben osztott, illetőleg osztatlan csoportban egyaránt. A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez, a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. Az óvodai élet szervezésénél biztosítjuk a gyermeki jogokat. Érvényesítjük az egyéni differenciált bánásmód pedagógiai elveit (ezen belül felzárkóztatás/tehetséggondozás) a módszertani kultúra célszerű és tudatos alkalmazását. Céltudatos tervezéssel alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását, amely lehetővé teszi a szokásrendszer kialakítását és szabad teret enged a gyermeki tevékenységek kibontakoztatásához. A napirend és a hetirend tervezésénél figyelembe vesszük a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítását.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését. Az óvodapedagógus mellett, a gondozásban résztvevő nevelőmunkát segítő munkatársak, hatékony résztvevői a nevelőmunkának, melyben fontos szerepe van a gyermekekkel való együttműködésnek, a gyermeki önállóság fejlesztésének.

A nevelés, tanulás tervezésének szempontjai

- Megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg, figyelembe véve a nevelési környezet lehetőségeit és korlátait, a gyermekek életkori sajátosságait, előzetes tudását, motiváltságát.
- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előre haladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. A tanköteles korú, óvodánkban nevelkedő gyermekeket tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak tekintjük.
- A nevelési folyamat a gyermeki tevékenységre, a sokoldalú tapasztalatszerzésre, az alapkompenciák fejlesztésére, az önállóságra épüljön.
- Az óvodapedagógus a módszertani szabadságával élve dönti el, hogy az adott esetben kötetlen, illetve kötött szervezeti kereten belül kívánja elképzeléseit megvalósítani.
- Az óvodai nevelés teljes időtartamában a nevelés a meghatározó. A fejlesztés középpontjában a szokások alapozása, a képességek, készségek fejlesztése áll.
- A tevékenységek tervezésénél a nevelés-tanulás komplex egymásra épülését szükséges figyelembe venni, a tanulási folyamat a nevelés teljes folyamatában jelenjen meg.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, előszavas mese és közösségi játékelmény biztosításával.
- A tagóvodák óvodapedagógusai hagyományaikra, eddigi bevált gyakorlatukra építve választják ki a számukra megfelelő szervezeti és időkeretet a fenti szempontok figyelembevételével.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező és egyéb dokumentumok szolgálják:

➤ Óvodai csoportnapló

- tanügy-igazgatási adatok tartalmazzák (a gyermekek nevét és óvodai jelét a fiúk és lányok számának összesített adatait, ezen belül megadva a három év alatti, a három–négyéves, a négy–ötéves, az öt–hatéves a hat–hétéves gyermekek számát, a sajátos nevelési igényű gyermekek számát, továbbá azon gyermekek számát, akik bölcsődei ellátásban részesültek, a nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét).
- a napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és tevékenységeket,
- a hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó hetirendet napi bontásban,
- a nevelési évben belüli időszakonként:
 - a nevelési feladatokat, (éves nevelési terv és az annak részét képező befogadási terv) szervezési feladatokat, a tervezett programokat és azok időpontjait
 - a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek, foglalkozások keretében tevékenységi formák tartalmi elemeit (heti tematikus terv/projekt), az értékeléseket,
- a feljegyzést a csoport életéről a csoportnapló többi része, feljegyzések a csoport az aktualitásoknak megfelelően kerül kitöltésre.

➤ Anamnézis, szülői információ óvodába lépéskor

- Gyermekek fejlődésének nyomon követése (oviKRÉTA rendszerben évi 2 alkalommal)
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek, képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
- Tájékoztató a gyermek egyéni fejlődéséről folyamatosan, illetőleg legalább évi két alkalommal (oviKRÉTA rendszerben)
- Feljegyzés a fogadóóráról (váratlanul felmerült körülmény, ill. problémahelyzet esetén vagy a szülő külön kérése alapján tartott fogadóóra alkalmával)

2024. 09. 01.-től az online oviKRÉTA elektronikus adminisztrációs rendszer alkalmazásával történik a következő pedagógiai tervezési dokumentumok elkészítése:

- óvodai csoportnapló
- gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Hetirend

A hetirend kialakítása az óvodapedagógusok feladata, melynek célja, hogy a nevelőmunkát a folyamatosság, rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság elve figyelembevételével végezhesse. A gyermekcsoport és a gyermekek képességeinek, igényeinek figyelembevételével, az óvodai életet befolyásoló tényezők hatása lehetőséget teremt nemcsak a kezdeményezések megvalósítására, a tevékenységek aktualitásokhoz történő igazításához, felcserélésére, de az időkeretének a változtatására is.

Napirend

A napirendet a folyamatosság és rugalmasság jellemzi, figyelembe véve a helyi szokásokat, igényeket. Biztosítja a gyermek gazdag, változatos tevékenységét, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségletének megfelelő váltakozását. A közel azonos időpontban rendszeresen visszatérő, ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek.

A hetirend és napirend kialakításának szempontok:

- Kiegyensúlyozott, nyugodt, derűs, következetes óvodai élet megteremtése.
- Az egyes napirendi ciklusokban a tartalmi egység elvei alapján a tevékenységi formák komplex módon történő megvalósítása.
- A napirendet jellemezze a rugalmasság, folyamatosság, rendszeresség igazodjon a különböző tevékenységekhez. Ez által a heti- és napirend a gyermekek életének észrevétlen szabályozójává válhat.
- A napirenden belül az összefüggő, szabad játékidő védelme, a várakozási idő csökkentésére törekvés.
- A rugalmas napirenddel az előre nem tervezett események beillesztési lehetőségének megteremtése.
- A gyermekek életkori sajátosságainak, a csoport összetételének, az egyéni tempó, teljesítőképesség figyelembevétele.
- A gyermekek gondozásával kapcsolatos teendők kiemelt szerepének érvényesítése, hiszen az óvodapedagógus valamint a nevelőmunkát közvetlenül segítő munkatársak a gondozás folyamatában is nevelnek, segítik a gyermekek önállóságának fejlődését.
- A napirend igazítása gyermekek fejlődése közben bekövetkezett változásokhoz.
- Az aktív és passzív pihenés megfelelő, egészséges arányának megteremtése, biztosítása.
- A gyermekek számára az általuk megkezdett téma, tevékenység kedvük szerint folytatásához lehetőség biztosítása a nap/hét folyamán.

Általános időkeretek:

- Játék és szabadidős tevékenység napi 5-6 óra.
- Étkezés, pihenés napi 2,5-3 óra.
- Öltözködés, tisztálkodási tevékenység 1-1,5 óra.
- Óvodapedagógus által kezdeményezett (komplex) tevékenységek napi 5-35 perc (életkortól függően), tanköteles korúak esetében 45 perces időkeretű differenciált iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenység
- Évszaktól és időjárástól függően az udvaron/szabad levegőn tölthető idő mértéke minél nagyobb legyen.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Általános napirend intézményünkben

06 ³⁰ – 08 ⁰⁰	gyermek fogadása / szabad játék
08 ⁰⁰ – 09 ⁰⁰	folyamatos tízórai / gyermek fogadása / szabad játék
09 ⁰⁰ – 10 ³⁰	szabad játék / tevékenységek a pedagógiai programunk szellemében
10 ³⁰ – 11 ³⁰	udvari játék / szabad levegőn végzett tevékenységek, séták (rossz idő esetén, csoportszobai mozgásos tevékenység / szabad játék)
11 ³⁰ – 13 ⁰⁰	gondozási feladatok / étkezés körüli teendők / ebéd
13 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	pihenés / alvás (ágynyugalom)
15 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰	ébredés / gondozási feladatok / uzsonna
16 ⁰⁰ – 17 ³⁰	szabad játék / egyéni fejlesztés

4.4. Az óvoda kapcsolatai

Óvodai nevelőmunkánkban a gyermekek személyiségfejlődését folyamatnak tekintjük, melyben az óvodába lépést megelőző és az azt követő időszak egyaránt fontos szerepet tölt be.

Az óvoda funkciójából fakadóan, a családok mellett együttműködik és szakmai kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények) az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei a feladathoz és szükségletekhez igazítottak. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott, elfogadó és kezdeményező.

Cél: A partnerekkel való, tiszteleten alapuló, folyamatos, korrekt együttműködés.

Feladat: A partnerkapcsolatok tudatos, tervszerű működtetése.

Sikerkritérium:

- A tervezettnél megfelelően működik a tiszteleten alapuló együttműködés.
- A partnerek elégedettek (elégedettségi mutatók).

4.4.1 Az óvoda kapcsolatrendszere

Az óvoda és a család együttműködése

A személyiség fejlődésének támogatásához törekszünk a szülők, nevelésben közreműködők nevelési szokásait, elvárásait megismerni, illetőleg az együttes nevelőhatás érdekében egyeztetni nevelési céljainkat, feladatainkat.

Cél: A kölcsönös bizalomra és tiszteletre épülő nevelőpartneri viszony kialakítása, erősítése, a személyiségi és szülői jogok tiszteletben tartása mellett. A gyermekek óvodás éve alatt különböző szintű kapcsolattartási, tájékoztatási formák működtetése, melyeken keresztül a szülők betekintést nyerhetnek, tapasztalatot szerezhhetnek és meggyőződhetnek az óvoda környezeti jellemzőiről, pedagógiai tevékenységéről, a gyermekcsoportok életéről és gyermekeik fejlődéséről.

Feladat:

- Tiszteletben tartva, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, a gyermekek sokoldalú fejlődését biztosító nevelési célokat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként tervezzük meg.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A családi szocializáció esetleges kedvezőtlen hatásainak enyhítése – nem átvállalva a családi nevelés feladatait, hanem azt kiegészítve, a családok támogatása.
- A szülő minden esetben találjon megbízható támaszt gyermeke nevelésével kapcsolatban az óvodapedagógus személyében, együttműködő, nevelőpartneri viszony kialakítására és fenntartására törekvés.
- A családokkal nevelési célkitűzéseink megismertetése, minta nyújtása a helyes nevelési elvek és módszerek bemutatásával. A családok szokásainak, sajátosságainak figyelembevétele az együttműködés során, a család és óvoda értékrendjének összehangolása, családközpontú intervenciós gyakorlat, családhoz illesztett megoldások keresése, biztosítása.
- Lehetőség biztosítása arra, hogy a szülő az óvodai élet részese lehessen.
- Elvárás az óvoda minden dolgozójától az előítéletektől mentes gondolkodás és viselkedés. A családdal kapcsolatos információk bizalmas és diszkrét kezelése.
- Az óvodapedagógus gyermekszerepét, szakmai, pedagógiai, pszichológiai felkészültsége, felelősségtudata által a családdal való hatékony együttműködés támogatása, előmozdítása.
- A kommunikációt a kölcsönösség és konstruktivitás jellemezze, mely során az óvodapedagógus egyéni döntéseinek megfelelően alkalmazza a különböző, online csatornákat, minden esetben szem előtt tartva a szóbeli kommunikáció hatékonyságát. A szülők értesítése elsősorban a tanulmányi rendszeren keresztül történik, melynek rendszerét az online oviKRÉTA elektronikus adminisztrációs rendszer képezi.

Az óvoda által, a családokkal közösen szervezett események ünnepek során, családi hangulat kialakításával, a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

A szülő, a gyermek, az óvodapedagógus együttműködés formái, a kapcsolattartás lehetőségei:

- Nyílt napok/nyílt hetek, közös programok, események, rendezvények, ünnepek.
- Befogadás/ismerkedő napok lehetőségének biztosítása, felkínálása, nyitott óvoda szemlélet gyakorlatban történő érvényesítése.
- Egyéni beszélgetések, fogadóórák, családlátogatás.
- Szülői értekezletek/Szülői Szervezet értekezletei, interaktív szülői fórumok, szülői teadélutánok.
- Az együttműködés érdekében hagyományos és digitális kapcsolattartási formák alkalmazása: információs faliújságok/óvodai honlap/oviKRÉTA-rendszer/közérdekű információk közzététele elektronikus faliújságon, online platformokon, az adatvédelmi előírások betartása mellett.

Az óvoda és a család együttműködésének jelentősége rendkívül nagy, az együttműködés minősége elsősorban azon múlik, hogy az óvodapedagógusoknak mennyire sikerül megnyerniük a szülők bizalmát.

Az óvoda és a családok együttműködését át kell, hogy hassa a családbarát szemlélet, melyhez hozzájárul a támogató családbarát óvodai környezet kialakítása is. (családi játszó-pihenőszoba, meghitt családi közösségi tér, relaxációs kuckó, játszóház, családi könyvtár)

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Befogadás

A gyermekek megismertetése az új környezettel, a nevelőkkel, az egyéni sajátosságokat figyelembe véve, a családból, bölcsődéből vagy más intézményből érkező gyermekek beilleszkedését segítve. A befogadás módja rendkívül gondos előkészítő és tervező munkát igényel, a jól sikerült befogadás meghatározhatja a későbbi közösségi életet, a biztonságot nyújtó, szeretetteljes családi légkört.

Egyéni beszélgetések

- **Ismerkedő nyílt nap** (beiratkozás előtt),
- **Online beiratkozás/személyes találkozó** a beiratkozás alkalmával,
- **Nyitott délelőtt** (augusztus utolsó hetében való ismerkedés az óvodával),
- **A napi kapcsolattartás** rövid információcsere az óvodapedagógus és a szülő között a gyermekekkel történt lényeges eseményekről.

Szülői értekezletek

A **szülői értekezleteken** az óvodát, a csoportot, a gyermekeket, a szülőket érintő legfontosabb témák, feladatok, programok megbeszélésére kerül sor. A jól megszervezett, tartalmasan átgondolt szülői értekezletek segítik az óvodai és családi nevelés pozitív partnerkapcsolatának alakulását. **Évi 2 alkalommal szeptember és április hónapban** az óvodapedagógusok tájékoztatást adnak a gyermekcsoport fejlesztésével kapcsolatos célokról, illetve azok megvalósulásáról.

Fontosnak tartjuk a szülők felé végzett felvilágosító munkát az alábbi témákban, területeken:

- Az óvodás gyermekekre jellemző fejlődési tendenciák az óvodába lépéstől az iskolába lépésig, az életkori sajátosságoknak megfelelően.
- A fenntarthatóságra nevelés területén belül:
 - az egészséges, kiegyensúlyozott életvitel, a helyes táplálkozás, és a mozgás, mint a testi, lelki egészség megőrzésének eszközei,
 - környezettudatos szemléletformálás.

Fogadóórák

- **A fogadóóra a gyermekek fejlődésével kapcsolatos információk cseréjére biztosít lehetőséget**, amely az óvodapedagógusok által meghatározott időpontban kezdeményezett **szóbeli tájékoztató**, célja a gyermekek egyéni fejlődési ütemének eredményeiről történő tájékoztatás nyújtása a szülők számára.

A gyermekek egyéni fejlődéséről való tájékoztatás dokumentuma:

Egyéni fejlődést nyomon követő dokumentáció, fejlesztési terv: tartalmazza a megfigyeléseket a gyermek személyiségfejlődéséről (diagnosztika), illetőleg a gyermek fejlődését szolgáló, megállapításokat, intézkedéseket, eredményeket, az egyéni fejlesztési tevet. (a dokumentumot a csoport óvodapedagógusai egymással kooperálva, konszenzusoson alapuló ténymegállapításokra építve készítik az online oviKRÉTA elektronikus adminisztrációs rendszer alkalmazásával.)

- **Szülők által kezdeményezett megbeszélések** a gyermekkel kapcsolatos felmerülő kérdésekben.

A nyílt napok, nyílt hét

A szülők számára lehetőség biztosítása arra, hogy betekintsenek az óvoda mindennapi életébe, élményeik alapján képet kaphatnak gyermekük közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről, teljesítőképességéről. A szülők az óvodapedagógusokkal történő előzetes egyeztetés alapján az év során bármikor élhetnek ezzel a lehetőséggel.

Közös programok

Lehetőséget teremtenek a család és az óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére, a pozitív nevelőpartneri viszony kialakítására, formálásának elősegítésére, a nevelési elvek közelítésére.

A tájékoztatást szolgáló információs csatornák

(online oviKRÉTA adminisztrációs rendszer) Az információs faliújságokat, az óvodai honlapot és egyéb információs csatornákat (e-mail, internetes zárt csoportok, elektronikus faliújság, tagóvodai facebook oldal) az adatvédelem előírásainak megfelelően (szülői hozzájáruló nyilatkozat) működtetjük, az óvoda életével kapcsolatos tájékoztatások céljából.

Szülői Szervezet

A Szülői Szervezetek a csoportok és a tagóvoda szintjén szerveződnek, maguk közül képviselőket választanak. A képviselők figyelemmel kísérik a gyermeki jogok érvényesülését és a pedagógiai munka eredményességét és az esélyegyenlőség megvalósulását. A Szülői Szervezet képviselőit meghívjuk azokra az értekezletekre, ahol a gyermekek nagyobb csoportját érintő témák kerülnek napirendre. A szülői közösség a választott tagjai által képviseli a szülők jogait, érdekeit, véleményét a jogszabályokban meghatározott módon és esetekben. Elnökük a szülői képviseletet biztosítja az BP18 Egyesített Óvoda szintjén.

A család és az óvoda együttműködését eredményes tekintjük, ha:

- A család és az óvoda együttműködő partnerként támogatja a gyermek fejlődését, közel azonos értékrendet képviselnek.
- A szülők és az óvoda együttműködése konstruktív.
- A családok aktívan részt vesznek az óvoda közösségformáló rendezvényein, valamint az óvodapedagógusok által kezdeményezett fórumokon (pl. szülői értekezlet, fogadó óra).

4.4.2. Kapcsolat a társintézményekkel

A kapcsolattartás formái: esetmegbeszélés, szóbeli, írásbeli konzultáció, értekezleteken való részvétel, online csatornák működtetése.

Az óvoda és a bölcsőde kapcsolata

Cél: A bölcsődéből az óvodába való átmenet könnyítése, valamint, hogy az óvodai nevelést a már elért eredmények szintjéről folytathassuk.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Feladat:

- Egymás nevelő munkájának megismerése.
- Kölsönös nyitottságra törekvés.
- A bölcsöde-óvoda átmenet zökkenőmentessé tétele, érzelmi biztonság megteremtése.

Az óvoda és az iskola kapcsolata

Cél: A gyermekek zavartalan iskolai beilleszkedésének elősegítése, az átmeneti nehézségek csökkentése, az iskolai életre való alkalmasság elérését támogató munkával.

Feladat:

- A szülők folyamatos tájékoztatása az iskolai programokról, az iskolaválasztás segítése.
- Az iskolaválasztást követően a gyermeki életutak után követése (az iskolakezdés első évében) pedagógiai munkánk eredményességének mérése.

A kapcsolattartás formái:

- Ismerkedés az iskolai élettel, látogatás a leendő elsősökkel.
- Egymás rendezvényein, ünnepein alkalomszerű részvétel.
- Egyéb látogatások, tapasztalatcserék, ahol a pedagógusok egyeztetetik álláspontjaikat, véleményt cserélhetnek pedagógiai és nevelési kérdésekben.
- A tagóvoda közelében elhelyezkedő iskolák pedagógiai programjáról, nevelési alapelveiről való tájékozódás.
- Az iskolák számára bemutatkozásuk lehetővé tétele, a szülőknek készített szóróanyag közzétételével, online anyagok megosztásával.

Kapcsolat a közművelődési intézményekkel

Rendszeresen tájékoztatást kapunk az intézmények (könyvtár, művelődési ház, múzeum) rendezvényeiről, kulturális programjairól, az általuk kínált sajátos lehetőségeket tudatosan használjuk fel a nevelőmunkánkban. A programkínálatból választásunk alapja a nevelési feladatok sokoldalú megoldásának elősegítése.

Az együttműködés tartalma:

- A könyvtár és a könyvek iránti érdeklődés felkeltése érdekében könyvtárlátogatás szervezése.
- A közeli művelődési házak óvodás programjain való részvétel szervezése. A családok tájékoztatásának segítése a nekik szóló programokról, előadásokról.
- Alkalmanként színház - és múzeumlátogatás szervezése megfelelő előkészítéssel.
- A gyermekek színházélményhez juttatása az óvoda épületében szervezett igényes előadókkal.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Kapcsolat a fenntartóval, a szakmai szolgáltató szervezetekkel, egészségügyi intézményekkel

A kapcsolat intenzitását, rendszerességét elsősorban a törvényi szabályozások, illetve a fenntartói rendelkezések határozzák meg.

Az együttműködés intézményei

- Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc- Pestszentimrei Polgármesteri Hivatal,
- XVIII. kerületi Német Nemzetiségi Önkormányzat,
- Egészségügyi szolgálatok (védőnő, gyermekorvos, fogorvos),
- Budapest XVIII. Kerületi SOFI,
- FPSZ XVIII. Kerületi Tagintézménye, ,
- Csibész Család- és Gyermekjóléti Központ,
- Budapest XVIII. Kerületi Gyámhivatal,
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat, Székhely Szakértői Bizottság (1. Szakértői Bizottsági Tagintézmény),
- BRFK XVIII. kerületi Rendőrkapitányság.

Az együttműködés tartalma:

- A gyermek mindenekfelett álló érdekének képviselője.
- Kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő rendszeres kapcsolattartás.
- Hatékony információáramlás biztosítása.
- Szakmai szolgáltatások biztosítása, kooperatív pedagógiai munka, konzultáció a szakszolgálat munkatársaival (utazó gyógypedagógus, logopédus, gyógy-testnevelő).
- A beilleszkedési nehézségek korrekciója, a fejlődést veszélyeztető okok megelőzése, ill. ellensúlyozása, a sérülés specifikus módszerek, technikák szakszerű megválasztása.
- A sajátos nevelési igényű gyermekekkel a sérülés specifikus utazó gyógypedagógus a törvényi előírásoknak megfelelő időkeretben foglalkozik.
- A Csibész Család- és Gyermekjóléti Központtal kapcsolattartás alkalmi jellegű, minden olyan esetben igénybe vesszük, amikor a gyermek és a család érdeke úgy kívánja. Szükség esetén a jelzőrendszer működtetése, óvodai szociális segítő tevékenység igénylése.
- A védőnői szolgálattal a kapcsolattartás rendszeres, a gyermekek egészséges testi, lelki fejlődésének érdekében.

Határon túli kapcsolatok

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Az együttműködés tartalma:

- A kapcsolattartás célja egymás pedagógiai módszertani sajátosságainak megismerése, tapasztalatcsere, szakmai együttműködés biztosítása (pályázati lehetőségek).

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A kapcsolattartást a BP18 Egyesített Óvoda intézményvezetője koordinálja.
- Tagóvodáinkba érkező vendégek fogadása, szakmai tapasztalatcsere biztosítása, szakmai programokon való részvétel biztosítása.
- Intézményünk meghívása esetén, lehetőség szerint szakmai csoportot delegálunk a kapcsolatépítés érdekében.

Az együttműködés eredményes, ha:

az intézményvezető, tagóvoda-vezetők, óvodapedagógusok, a fenntartó, a szakmai- és szakszolgálatok, az egészségügyi dolgozók a gyermekek sikeres életútjának megalapozása, támogatása, segítése érdekében hatékonyan, eredményesen munkálkodnak együtt.

4.5. Ünnepeink, hagyományaink

Cél: A közös élmények megélésével az összetartozás érzésének erősítése. Értékteremtés, örömszerzés által ünnepeink, hagyományaink részesévé tenni a gyermekeket, szüleiket/családjukat. Szocializációs folyamat támogatása, segítése.

Feladat:

- Az adott ünnephez kapcsolódó tervezési, szervezési feladatok elvégzése. Szükség szerint gyermekek és szülők bevonása, örömforrás biztosítása.
- Az óvodai hagyományok kialakítása, megteremtése, támogatása.
- Az egyes ünnepek, hagyományok időtartamának helyes megválasztása (életkor/csoport összetételének figyelembe vételével), hozzá kapcsolódó esztétikus eszközök biztosítása, az ünnephez méltó, jellegének megfelelő esztétikus dekoráció elkészítése.
- A csoporton- és óvodán belüli/kívüli szeretetteljes kapcsolatok erősítése. A gyermekek számára az ünnep nevelőhatású örömforrást jelentsen.
- Az ünnep jellegéhez mérten a szülők bevonása (részvétel/ötlet/támogatás).
- Az óvoda és család kapcsolatának erősítése, nevelő partneri viszony kialakítása és fenntartása a családok ünnepekbe, hagyományápolásba történő bevonásával, szemléletformálás elősegítése.
- Az ünnepek szervezésével kapcsolatosan a Szülői szervezettel való közvetlen együttműködés.
- Az ünnepek szervezése és a hagyományörzés megvalósítása során, a társintézményekkel való kapcsolatok együttműködés erősítése, (pl. ált. iskolák, közösségi házak, színházak stb.).

Ünnepeink, hagyományaink tartalmi elemei:

- Intézményünk tagóvodái az ismert hagyományos ünnepeken kívül sajátos óvodai arculatuknak megfelelő, már hagyománnyá váló/vált „jeles napokat” is megszerveznek tagóvodai szinten.
- A fenntarthatóságra nevelés terén, környezettudatos gondolkodásunk szellemében folyamatosan gazdagítjuk a játékos ismeretszerzés palettáját a természethez, környezethez kapcsolódó ünnepekkel, zöld jeles napokkal, valamint népi

hagyományok ápolásával, népi megfigyelések és szokások mindennapi óvodai életbe történő beépítésével.

- Az ünnepi előkészületek lényegét a közös várakozás és az érzelmi ráhangolódás varázslatos érzése adja. Ezt segíti a közös ajándék-, eszköz- és dekorációkészítés.
- Az óvoda valamennyi tevékenységterületének témáját, anyagát körül öleli, áthatja az ünnepekre való készülődés, a foglalkozások témája, anyaga egymással koherenciát tükröz.
- Az ünnepek, hagyományok jellegétől függően, azokat csoportonként vagy óvodai/tagóvodai szinten szervezzük.

A pedagógiai program 1 sz. mellékletben található "TAGÓVODAI PROFIL" részletesen tartalmazza a tagóvodai ünnepek, hagyományok, programkínálatára vonatkozó információkat.

5. Az óvodai élet tevékenységi formái, és az óvodapedagógusfeladatai

5.1. Játék

A gyermekek a nap nagy részét játékkal töltik, mely hozzájárul egyéni képességeik és teljes személyiségük fejlődéséhez. A gyermekek minden fontos dolgot a játékban sajátítanak el, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A fejlődés, fejlesztés színtere, eszköze és megvalósítási módja is a játék, mely a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, ezért e szükségletnek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. Általa szinte észrevétlenül tanulnak a gyermekek. Alapvető, mindennapjaikat teljes egészében átszövő tevékenység. A játékban kipróbálhatják, gyakorolhatják, feldolgozhatják az életükben előforduló szituációkat, az őket érő élményeket. A játék megoldási módokat is nyújt a gyermekeknek bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre (kivetítheti az őt ért hatásokat, kiélheti szorongásait, megnyugodhat, újra élheti élményeit). Lehetőséget nyújt a spontán és irányítottan szerzett ismeretek, tapasztalatok rendszerezésére, bővítésére. Fejlődésük során képesek egyre bonyolultabb játékokban való részvételre, a szervezett tanulás elfogadására. Jót és jól játszani, ez a gyermek dolga az óvodában. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt, a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé válik, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is. A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlélekszámot, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki kreatív gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az

óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A játék és a tanulás kapcsolata

A játék az óvodai nevelés legfejlesztőbb eszköze, elválaszthatatlan a tanulástól. A gyermekek fejlődésük során képessé válnak a bonyolultabb játékokban való részvételre, majd a tudatosabb tevékenységek, szervezett tanulás elfogadására, vállalására, így a játék a tanulás legmeghatározóbb színtere lesz.

A játékon belüli tanulás hatásosabb, mert jobban igazodik a gyermekek szükségleteihez, igényeihez, vágyaihoz, nagyobb teret biztosít a tapasztalatszerzési és gyakorlási lehetőségre. A játék és tanulás közös elemei egyaránt meghatározói a játékon belüli és kívüli tanulásnak.

Cél: A szabad játék túlsúlyának érvényesülése, élményt adó, többféle, változatos tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása a szabad játék során. A játékból kiinduló, játékra épülő teljes, komplex személyiségfejlesztés. A gyermeki kíváncsiság kihasználásával alapkompenciáik, kreativitásuk, önállóságuk, pszichikumuk fejlesztése a játékban rejlő tanulási lehetőségek kibontakoztatása.

Feladat:

- Játéktevékenységet támogató környezet megteremtése, olyan játékterek, párhuzamosan végezhető tevékenységekhez szükséges hely, ingerek, hangulat (csoportlégtér), élményszerző lehetőségek, idő, tárgyi eszközök megteremtése, (játékeszközök folyamatos biztosítása, motiváló, fejlesztő eszközök közös elkészítése) melyek hatására a gyermekek spontán játéka önmagától beindul.
- Napirenden belül összefüggő játékidő biztosítása, amit csak néhány szükséges tevékenység szakít meg, valamint elmélyült, önkéntes, spontán játékok elősegítése.
- Az óvodapedagógus utánozható mintát képviselő magatartásával, attitűdjével járuljon hozzá a gyermekekben olyan tulajdonságok kialakításához, melyek később segítik őket a társadalomba való beilleszkedésben. Szükség esetén legyen segítő, kezdeményező, bevonható társ.
- A szabad, elmélyült, önkéntes, spontán játékok elősegítése, az indirekt irányítás biztosítása.
- A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.
- Helyes magatartásmódra nevelés, a gyermekek negatív élményeinek, esetleges kudarcainak konfliktusmentes feldolgozásának segítése, a társak közötti kulturált konfliktuskezelés elősegítése, támogatása.
- A játékon keresztül egymás tiszteletére, elfogadására nevelés, az alá-fölé rendeltségi viszonyok, az irányító és irányított szerep önkéntes vállalásának alakítása.
- Gyakorlatias, problémamegoldó képesség erősítése, külső világ megismerése, érzékszervek-, értelmi képesség fejlesztése – sokoldalú cselekedtetés.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A játékhoz (gyakorló, konstruáló, szerep, szabály) szükséges eszközök folyamatos biztosítása, tartalmának és minőségének gazdagítása.
- Élményszerző lehetőségek, több érzékszervet megmozgató tapasztaltatás és sokoldalú cselekedtetés biztosítása, építve a gyermek előző tapasztalataira, ismereteire. Egyéni és közös élmények kihasználása, élményhez juttatás.
- Személyre szabott pozitív értékelés, megerősítés.
- Játék közben beszédre, az anyanyelv használatára ösztönzés, a gyermek kommunikációjának nyelvi kifejezőképességének fejlesztése. A gyermekek fantáziájának és kreativitásának kibontakoztatása.
- A nap folyamán adódó lehetőségek keresése és kihasználása az egyéni képességek fejlesztésére, a differenciált gyakorlásra.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél különös odafigyeléssel, motiváló, figyelemfelkeltő eszközökkel a tervezett játékba való bevonás megvalósítása.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- A gyermekek egyéni szükségletüknek, képességüknek megfelelő játékot választanak.
- Képesek kitartóan (akár több napon keresztül) elmélyülni, részt venni ugyanabban a (játék) tevékenységben. Alkotásaikat hosszabb időn keresztül megőrzik.
- Dominál játékukban a szabályjáték és szerepjáték. Képesek alkalmazkodni az elvárásokhoz.
- Szeretik a szabályjátékokat, képesek a szabályok betartására és betartatására. Helyesen kezelik személyes győzelmüket, de képesek a vesztes fél helyzetet is elfogadni, feldolgozni.
- Szívesen részt vesznek az erőfeszítést, ügyességet igénylő játékokban.
- A tevékenységek során önálló és kezdeményezők.
- Társaikhoz nyitott, elfogadó attitűddel viszonyulnak, pozitív beállítódást tanúsítanak egymás iránt
- Szívesen vesznek részt közös játékokban, képesek az együttműködésre az óvodapedagógussal és társaikkal egyaránt.
- Képesek élményeik, kedves meséik eljátszására, dramatizálására, bábozására, társaik ötleteit, javaslatait elfogadják.
- A tevékenységekhez helyesen választanak eszközt és anyagot, szívesen és megfelelő technikai tudással barkácsolnak.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

5.2. Verselés, mesélés

Az óvodás gyermek számára elemi szükséglet a mindennapos mesélés (kezdeményezés alkalmával/pihenés előtti, ráhangoló, ellazulást elősegítő mesélés), mondókázás, verselés. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

A mese gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője, az élményfeldolgozás, a kreativitás fejlődésének, valamint a gyermeki önkifejezés egyik színtere. Az előszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világmésképe alakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál.

A kortárs és klasszikus szerzők alkotásait magába foglaló szépirodalom mellett, az irodalmi nevelés gerincét a magyar népmesekincs, népmesevilág alkotásainak megismertetése képezi.

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A mindennapos, óvodapedagógus által előadott/olvasott mese fontosságát erősítve, feladatunk a szülők irodalmi szemléletformálása is. Lehetőséget biztosítunk a gyermekek önálló szöveg és mesemondására, a gyermeki önkifejezés megvalósítására, saját alkotásaik/halandzsaszövegeik társaikkal való megosztása révén. A gyermekek kedvelt meséiket szívesen hallgatják újra és újra, ezért többszöri meghallgatásukra, előadásukra alkalmat, lehetőséget biztosítunk.

Eszközökkel, anyagokkal, barkácsolási lehetőségek biztosításával segítjük a dramatizálás, bábozás megvalósulását, a gyermeki fantázia kibontakoztatását. Az óvodapedagógus módszertani szabadságát érvényesítjük a mese, vers anyagának megválasztásakor, az esztétikai igényesség szem előtt tartásával, figyelembe véve a csoport összetételét és fejlettségi szintjét. Az élményszerű mesélés, verselés feltétele a nyugodt, intim, zajmentes alaphangulat, irodalmi művek befogadásra alkalmas szeretetteljes légkör kialakítása, motiváció biztosítása.

Cél: A gyermekek személyiségének irodalmi élményekkel történő gazdagítása, irodalmi fogékonyságuk megalapozása, irodalom iránti igényük alakítása, fokozása, a mese és a vers megszerettetése. Célunk továbbá a gyermekek értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlesztése az irodalom által, nyelvi kultúrájuk fejlesztése, az irodalom iránt érdeklődő, majdan olvasni szerető, irodalmi alkotásokból igényesen válogató személyiség megalapozása, a könyvek szeretetére, megbecsülésére nevelés. A gyermek szorongásainak feloldása, vágyainak kiélése, megoldási utak kínálása a mesék csodálatos világa által.

Feladat:

- Az óvodapedagógus adja lehetőséget a kommunikációs és vizuális tevékenységek összekapcsolására.
- A mesehallgatáshoz szükséges személyes érzelmi kapcsolat, varázslatos, nyugodt, oldott meseváró légkör biztosítása.
- Az irodalmi anyag igényes kiválasztása által a mese és vers megszerettetése, megismertetése (népi, klasszikus, kortárs irodalmi művek) a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeivel, meséivel, a klasszikus és kortárs irodalmi művekkel. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A fokozatosság elvének betartásával a gyermekek megismertetése halmozó illetve láncmesékkal, majd a bonyolultabb, több szálon futó mesékkal (tündér, varázs, folytatásos mesék, meseregények stb.).
- A gyermekek beszédkedvének felkeltése, nyelvi kultúrájuk fejlesztése igényesen válogatott alkotásokkal, utánozható, tiszta artikulációval, a hangszín, hanglejtés, metakommunikáció helyes alkalmazásával, ismeretlen fogalmak megértetésével.
- Az élő előadásban elhangzó mese, vers jelentőségének hangsúlyozása a szülőknek az audiovizuális eszközök által közvetítettekkel szemben. A szülőknek segítségnyújtás az igényes gyermekirodalom kiválasztásához.
- A mesehallgatás szokásainak kialakítása (állandó mesemondó hely), a mindennapos mesélés lehetőségének megteremtése.
- A mesék, versek kapcsán a gyermekekben felmerülő spontán kérdésekre történő válaszadás.
- A gyermekek ráébresztése a külső világ (valóság) megismerésének igényére, a mese mágikus világképe, csodái, átváltozásai által.
- A mese tovább éléséhez elegendő idő, alkalom, hely, eszköz biztosítása.
- A halandza szövegek, mondókák, egyéni történetek, saját mesék kitalálásának, a csoport közös meséje megalkotásának, a bábozás, a dramatizálás alkalmazásának ösztönzése, segítve ezzel az önmegvalósítást, önkifejezést, a közös alkotás élményét, a kommunikációs nevelést.
- Az élményfeldolgozás folyamatának biztosítása (pl. beszélgetés), a gyermekek beszédének fejlesztése (tartalom és forma szempontból) és kommunikációs, illetve nonverbális eszközök alkalmazásának tekintetében.
- A gyermekek könyvek megbecsülésére, helyes használatára és szeretetére nevelése.
- A különböző tevékenységek (mesélés, dramatizálás, bábjátékok) megvalósítása alkalmával a nevelési lehetőségek kihasználása, támogatva ezzel a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését.
- A mese segítségével - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközével a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatainak, a lehetséges és megfelelő viselkedésformák feltárása..
- Rendszeresen lehetőség teremtése a közös (óvodapedagógus-gyermekek) báb- és jelmezkészítéshez. A szervezett és spontán kezdeményezésekhez igényes, esztétikus bábok, jelmezek, fejdíszek, a szerepjátékokhoz ruhák biztosítása.
- Az egyéni differenciált bánásmód alkalmazásával a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek képességeinek fejlesztése, alkalmazkodva és építve meglévő ismereteikre, tapasztalataikra.

A fejlesztés tartalmi lehetőségei:

Az irodalmi élmények, a mese, vers befogadásának feltétele a nyugodt légkör kialakítása, az érzelmi ráhangolódás megteremtése, ami az óvodapedagógus feladata, melyhez egyedi módszereket alkalmazhat. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására. Ennek megvalósítása érdekében az óvodapedagógus gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan éljen:

- a népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok (altatók, dúdolók, ringatók, hintáztatók, höcögtető, kiszámoló mozgásokkal kísérve),
- népi, - népmesék (állatmesék, halmozó- és láncmesék, verses mesék, tündérmesék), a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei tartalmazó mesék,
- a klasszikus és kortárs irodalmi művek, (szerzős mesék, folytatásos mesék),
- valamint más népek, nemzetiségek meséinek színes kínálatából való éléssel,

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

mellyel elősegíti a gyermek érzelmi biztonságának megteremtését, anyanyelvi nevelését. A magyar gyermekköltészet, a népi dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb eszköze.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyermekek örömmel várják, és szívesen hallgatják a meséket, verseket. Kialakul képességük a belső képteremtésre.
- Spontán módon, szívesen mondókáznak, mondanak meséket, verseket-ezeket képesek mozgással is kísérni, báboznak, dramatizálnak meséket, kitalált történeteket.
- Igénylik és várják a mindennapos mesélést, segítenek a feltételek megteremtésében, kialakításában.
- Szilárdak a mesehallgathoz kapcsolódó szokásaik.
- Csendben, figyelmesen, érdeklődve képesek végighallgatni a történeteket, meséket.
- Használnak irodalmi kifejezéseket, fordulatokat, népies megfogalmazásokat, ismerik kedves meséik hőseit.
- Megértik a hallott irodalmi mű témáját, humorát, költői képeit, a hangzás, a hangulat, érzelem és alkalom egységében.
- Részt vesznek a közös eszközkészítésben, bekapcsolódnak báb- és dramatikus játékokba.
- Képesek a folytatásos mesék részeinek összekötésére, a mesékben képesek a „jó és rossz” közötti különbség érzékelésére, annak szóbeli kifejezésére.
- Ismerik, és igény szerint helyesen használják az óvodában található könyveket. Megbecsülik a könyveket, képesek vigyázni épségükre, állagukra.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

5.3. Ének, zene, népi játék, tánc

Az élményt nyújtó közös éneklés, körjáték, tánc ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint a mese. Nem korlátozódik egy adott időtartamra. A nap folyamán bármikor adódhat lehetőség énekelni, mondókázni, körjátékozni. Az óvodapedagógus által kezdeményezett ének-zenei tevékenységek elmélyítik a gyermekek ismereteit és lehetőséget adnak a képességek fejlesztésére. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Cél: A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása, kibontakoztatása, zenei élmények nyújtása, zenei anyanyelv megalapozása, a zenehallgatás, a közös éneklés, közös énekes játék örömeinek megéreztetése, megszerettetése. Énekelni, játszani, zenét hallgatni tudó és szerető, hagyományápoló gyermeki személyiség megalapozása.

Feladat:

- Igényes zenei kultúrát képviselő dalok, mondókák, dalos játékok kiválasztása és életkor szerinti/csoport képességszintjéhez igazított összeállítása.
- A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozásának figyelembe vétele.
- Az óvodapedagógus éneklésével, zenehallgatással és igényes hangszerjáttékkal a zenei fogékonyság megalapozása.
- Olyan zeneművek válogatása, melyek felkeltik a gyermekek zene iránti érdeklődését.
- Az óvodapedagógus a dal- és mozgásanyagokat a külső világ tevékeny megismeréséhez, meséhez, ábrázoláshoz, mozgáshoz, évszakokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolja, melyet a tevékenységek közötti komplexitás jellemez.
- A különböző néphagyományok (karácsonyvárás, húsvétvárás, szüret, farsang stb.), jeles napok, ünnepek megismertetése a gyermekekkel, hozzájuk igényes zenei anyag kiválasztása.
- Az óvodapedagógus pozitív minta adásával az éneklés, zenélés tartozzon a gyermekek mindennapi tevékenységei közé, ehhez biztosítson oldott légkört.
- Ölbéli játékok játszása az egyenletes lüktetés megéreztetésére, gyakorlására, az éneklési kedv felkeltésére.
- Népi gyermekjátékok, énekes játékok megismertetése, melynek elsődleges szerepe a szülőföldhöz való kötődés és a hazaszeretet megalapozása.
- Módszertani szabadságával élve lehetőség teremtése a zenei nevelés kötött, illetve kötetlen szervezeti keretek között történő megvalósításra. Az adott témának, zenei célnak megfelelően a munkaformák, foglalkoztatási formák megválasztása, és azok rugalmas alkalmazása.
- Az óvodapedagógus éneklésnek, hangszerhasználatának prioritása a zenehallgatás élményszerűvé tételében.
- Annak ösztönzése, hogy a gyermekek minél többet énekeljenek és hallgassák a magyar népdal/népzene kincsén túl, az igényesen válogatott rokon- és más népek dalait, komponált műzenéket, illetőleg komolyzenei- és kortárs művészeti alkotásokat.
- A dallam, ritmus, mozgás szépségének felfedeztetése, a közös éneklés örömeinek megéreztetése, az élményt nyújtó közös zenei tevékenységek során, fejlesztve ezzel érzelmeiket, esztétikai érzéküket, képzetkincsüket.
- Egyéni szintjükre alapozva hallásuk, éneklési készségük, ritmusérzékük, mozgásuk, hangszerhasználatuk fejlesztése (felzárkóztatás, tehetséggondozás lehetőségével való élés).
- A gyermekek egyszerű táncos mozdulatokkal, mozgáselemekkel, térformákkal való megismertetése.

- A gyermekekben a népi, klasszikus és modern tánc iránti érdeklődést felkeltése a táncra való nyitottság, a tánc iránti pozitív érzelmi viszonyulás alakítása.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében kellő figyelem fordítása az emberi beszéd és énekhangok fokozott differenciálására.

A fejlesztés tartalmi lehetőségei:

Az élményt nyújtó közös éneklés, mondókázás, dalos játék, tánc a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából is kitüntetett helyet képvisel, s kiemelendő szerepet tölt be a közösségépítés szempontjából. Az óvodai zenei tevékenységek alapját a Kodály Zoltán zenepedagógiájára épülő, Forrai Katalin által kidolgozott „Ének az óvodában” című könyv adja. A könyvben szereplő alkalmi, ünnepi és évszakhoz kapcsolódó dalok mellé igényesen válogatott, esztétikai elvárásoknak is megfelelő, életkori sajátosságokat figyelembe vevő műdalok, gyermekdalok is beemelhetők. Fontos szempont, hogy a dalok mozgással is kísérelhetők legyenek. A fentiek figyelembevételével biztosítható a hagyományörzés és az ének-zenei nevelés színvonalának megőrzése.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyermekek örömmel, szívesen vesznek részt az ének-zenei tevékenységekben és önállóan is kezdeményezik azokat (örömmel énekelnek, táncolnak, játszanak népi gyermekjátékokat és körjátékokat).
- Képesek a dalok, mondókák ütemének, tempójának tartására járás, mozgás közben is, az egyenletes lüktetést cselekvéssel, játékos mozdulatokkal kifejezni.
- Képesek köralakításra, körtartásra, a menetirány betartására. Tudnak természetes tempóban járni, segítséggel tempót tartani.
- Ismerik és előadásukban képesek megkülönböztetni, alkalmazni a zenei fogalompárokat (magas-mély, lassú-gyors, halk-hangos).
- Az ismert dalokat dúdolják, felismerik kezdőmotívumokról, visszaéneklük dallammotívum alapján.
- Szívesen vállalkoznak egyéni, önálló éneklésre.
- Örömmel használják az óvodai ritmushangszereket, és ismerik nevüket.
- Képesek egyszerű dallamok kitalálására és azok mozgással történő kísérésére.
- Élvezik a szép zenét, az óvodapedagógus énekét, hangszeres játékát.
- Mozgásukkal képesek követni és kifejezni a zene hangulatát.
- Képesek egyszerűbb táncos mozgásokra.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A vizuális tevékenység a gyermeki önkifejezés és kreativitás megjelenésének és megvalósulásának nagyszerű lehetőségét kínálja. A gyermekre a legnagyobb hatást közvetlen környezete és az abban ért élményhatások jelentik, gyakorolják. Ezért fontos, hogy a gyermekeket esztétikus, szép, harmonikus, szeretetteljes, meleg környezet vegye körül.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

A, tevékenységek megvalósításához kiváló alapot biztosítanak a természet szépségei, az évszakok változásai, az ünnepek, hagyományok.

Cél: A gyermekek esztétikai igényének formálása, esztétikai ízlésformálás elősegítése, az önállóság, alkotás, vizuális önkifejezés örömeinek megtapasztalása, kreativitás, a térben és síkban történő tájékozódás kialakítása, képi gondolkodásmód fejlesztése. A gyermek váljon képessé környezetének esztétikus alakítására, a műalkotásokról életkori sajátosságainak megfelelően, legyen képes gondolatait megfogalmazni, véleményt alkotni.

Feladat:

- A gyermekek számára a nap folyamán minél több idő, hely, alkalom és változatos eszköz biztosítása a művészeti tevékenykedés gyakorlásához, támogatva a gyermeki fantázia kibontakozását, esztétikai élmények befogadását.
- A gyermeki személyiség fejlesztésének eszközeként lehetőség teremtése, a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedésre.
- A változatos, sokoldalú tevékenykedés zavartalan feltételeinek biztosítása: oldott légkör, elérhető és megszokott helyen tartott eszközök, melyekkel elképzeléseiknek megfelelően önállóan alkothatnak. Ábrázoláshoz, mintázáshoz használatos eszközök folyamatos biztosítása a nap folyamán.
- A szabad alkotás megvalósulásának érdekében különböző anyagok, változatos technikákkal való megismertetése, alkotás iránti igény felkeltése.
- A gyermekek élményeire épülő, életkori sajátosságokat figyelembe vevő tapasztalatok nyújtása, belső kép gazdagítása.
- A biztonságos és rendeltetésszerű eszközhasználat szokásainak, képességeinek kialakítása (pl. helyes ollóhasználat, ceruzafogás, ecsethasználat stb.). Munkafogások megismerése, mozgáskoordináció és finommotorika fejlesztése.
- A vizuális tevékenységek munkatevékenységekkel történő összehangolása (rendrakás-környezet esztétikája; dekorációkészítés, dekorálás-környezet esztétikájának alakítása, esztétikai ízlésformálás stb.).
- Lehetőséget teremtése a gyermekek alkotásainak közösségi rendezvényen való bemutatására, közös megcsodálására, kiállítására. (nem az eredményre fókuszálva, hanem a szabad, önálló tevékenység örömeinek kiemelésére) Szükség, ill. igény szerint útmutatás adása, segítség nyújtása, a gyermekek bátorítása, értékelése dicsérrel, az uniformizáló nevelési eljárásoktól való tartózkodással.
- Tehetség felismerése, tovább fejlődésének segítése, kibontakoztatása egyéni, differenciált fejlesztés útján, alkotásaik versenyeken, pályázatokon, kiállításokon való szerepeltetése révén. A gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására törekvés.
- A gyermekek egyéni képességeinek figyelembevételével, személyre szabott fejlesztés színes, változatos technikák alkalmazásával.
- A gyermekek szép iránti vonzódásának alakítása, esztétikai érzékenységének fejlesztése a művészeti alkotások (festmény, tárgy, épület stb.) nézegetésével, bemutatásával.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A gyermeki önkifejezésük segítése – mondják el bátran gondolataikat, érzéseiket a népművészeti-, képzőművészeti alkotásokról (belső képvilág).
- A gyermekek megismertetése elsősorban a magyar, illetőleg más népek alkotásaival.
- Lehetőségek kihasználása a térben és síkban való tájékozódás és rendezőképeség alakítására.
- Alkalom teremtése az ábrázolási tevékenység dallal, verssel, mondókával kísérésére.
- A gyermek szín- és forma érzékének, gondolati, érzelmi képzeatinek vizualitás általi fejlesztése.
- Az természetes anyagok előtérbe helyezése, termékek felhasználása. Új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

A fejlesztés tartalmi lehetőségei:

Egy-egy téma megvalósítása az ábrázolási tevékenységeken belül többféle technikával is lehetséges, a tematika, a gyermekek/csoport életkori sajátossága és egyéni fejlettsége figyelembevételével.

- **Papírmunkák/technikák:** formák vágása, origami, mozaik kirakás, alakzatok összerakása, sorminták készítése (vizuális ritmus fejlesztése).
- **Képalakítás:** firkálás, rajzolás, festés (ujjfestés, tenyér-, talp nyomat), montázs, kollázs, karcolás, díszítés, lenyomatok készítése, hengerelés, ragasztás, batikolás a kezűgyesség, finommotorika fejlesztésre kiválóan alkalmas.
- **Plasztikai munkák:** gyurmázás, agyagozás, homokozás, gipszöntés (tapintásos észlelés fejlesztése).
- **Építés:** alakzatok, formák létrehozása, kirakása különböző testekből (pl. dobozok), adott forma kirakása.
- **Fonás, varrás:** fonás, papír-textilformák varrása, finommotorika fejlesztése, síkban, térben való tájékozódás segítése, irányok gyakorlása.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyermekek képessé válnak a környezetükben található a szép észrevételére és a szépre való rácsodálkozásra. Alkotásaikban megjelennek az őket körülvevő világ jellemző jegyei.
- Az eszközöket helyesen, biztonságosan használják (ceruzafogás, ollóhasználat, ecsetkezelés stb.), tisztán dolgozzanak.
- Képesek a belső késztetésből fakadó alkotásra, munkáikban kivetítődnek, tükröződnek élményeik, érzelmeik.
- Ismerik a vizuális tevékenységek szokásait, szabályait és betartják azokat (pl. rendet rak maga után, ollót csak ülve használ).
- Alkalmazzák a megismert változatos technikákat. Munkájuk gazdag színvilágot tükröz, ismerik a színeket és azok árnyalatait.
- Emberábrázolásuk felismerhető, egyéni vonásokat tartalmaz. Az emberábrázolás fejlettségét jellemzi: a kétvonalas végtagok, jellemző részletek, egyszerű mozdulatok megjelenítése.
- Képzőművészeti képek a tér kitöltésére. Saját elképzeléseiket a lehetőségekhez képest megvalósítják.
- Saját és mások alkotásainak képesek örülni, társaikkal együtt megbecsülik azokat.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

5.5. Mindennapos mozgás

A gyermekek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el rendszeres, játékban gazdag, egyéni adottságokat figyelembe vevő mindennapi testmozgás nélkül. A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. Ismert tény a mozgás és szellemi fejlődés közötti szoros kapcsolat. A rendszeres, örömmel végzett, közösségekben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. Az egészséges életvitel megalapozását már az óvodában el kell kezdenünk. Ezért a mozgás megszerettetése, a mozgásigény felkeltése és kielégítése az óvoda egyik fő feladata, melyhez helyesen megválasztott, a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe vevő mozgásanyag és változatos pedagógiai eljárások alkalmazása szükséges. Rendkívül fontosnak tartjuk a minél hosszabb idejű, szabad levegőn való tartózkodás biztosítását.

Cél: A rendszeres egészségfejlesztő testmozgással testileg és lelkileg egészséges gyermekek nevelése, a pszichomotoros készségek és képességek kialakítása, formálása, az egészséges életvitel iránti igény alakítása, a természetes mozgás, a mozgáskultúra fejlesztése. A gyermekek testi-kondicionális képességeinek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség), téri tájékozódásának, mozgáskoordinációjának, kis – és nagymozgásának fejlesztése. A mozgás által a személyiség akarati tényezőinek alakulása.

Mindennapos testmozgás

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- szervezett mozgásos tevékenység.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

Cél: Az egészség megőrzése, a mindennapi testmozgás igényeinek megalapozása, az egészség megőrzése, a szervezet edzése, testi kondicionális képességek fejlesztése. A mozgás örömeinek megélésével a mozgás megszerettetése. Testsématudatuk alakítása, prevenció, a test deformitásának megelőzése.

Feladat:

- A rendszeres, játékban gazdag, kellő aktivitást és terhelést igénylő mozgás lehetőségének biztosítása, mely elengedhetetlen feltétele, szükséglete és velejárója a gyermekek életének, fejlődésének. Mozgáskedv felkeltése, megőrzése, az esetleges gátlások feloldása.
- Az egyéni szükségletek és képességek figyelembevétele mellett egészségfejlesztő testmozgási lehetőség biztosítása az óvodai mindennapokban. A mindennapos testmozgás kooperatív mozgásos játékokra építése, lehetőség szerint a szabad levegőn.
- A nyugodt, derűs légkörű, játékban gazdag, kellő intenzitású napi min. 20-30 perces testmozgás lehetőségének biztosítása.
- A testmozgás lehetőségének biztosítása az óvodai tevékenységformák mindegyikében.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentilőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A gyermeki szervezet sokoldalú fejlesztése (motoros képességek fejlesztése, vázizomzat erősítése, helyes testtartás kialakítása, stb.).
- A gyermeki aktivitás, mozgáson keresztül történő levezetése.
- A mozgáshoz szükséges megfelelő hely, idő, eszköz biztosítása.
- A mindennapos testmozgás során, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, fejlesztése tornaszobában/szabadban/csoportszobában tartott különböző mozgásos tevékenységek által.
- Az egészséges fejlődés elősegítése változatos mozgásformákkal, valamint aktív és passzív pihenési lehetőségek biztosításával, ezek egyensúlyának megőrzésével.
- A gyermeki szervezet ellenálló képességének erősítése a természeti tényezők (a levegő, napfény, víz) edző hatása által az egészség megőrzése érdekében. Kondicionális és koordinációs testi képességek fejlesztése.
- Élményszerző séták, kirándulások szervezése (évszak, időjárás függvényében).
- Sokoldalú mozgás lehetőségek szervezése, gyermekek mozgástapasztalathoz juttatása, egyensúlyérzékük, mozgásuk fejlődése érdekében. Az alapvető mozgásformák gyakorlása által a gyermekek téri tájékozódásának fejlesztése.
- A gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának kialakítása.
- A mozgások szervezésénél a gyermek egészségi állapotának, egyéni és életkori sajátosságainak, terhelhetőségének, fejlődési ütemének figyelembe vétele.
- Az összerendezett nagy- és kismozgások alakítására, harmonizálására törekvés.
- A már ismert mozgásformák önkéntes gyakorlási lehetőségének megteremtése, a gyermekek szabadidős tevékenysége alatt. A szabad mozgásgyakorlás feltételeinek biztosítása.
- Olyan mozgásformák biztosítása, amelyekkel a gyermek mozgása pontosabb, rendezettebb, biztosabb és összerendezettebb lesz.
- A mozgásos tevékenységekben a fokozatosság elvének érvényesítése, hogy a megfelelő intenzitású testmozgás a nagymozgásokból kiindulva haladjon az apróbb finommotorikus mozgások felé.
- Akaraterő, bátorság, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés fejlesztése, megerősítése.
- Spontán vagy irányított komplex testmozgások során a pozitív énkép, önkontroll, érzelmszabályozás, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.
- A gyermekek részére lehetőség biztosítása a minél hosszabb időtartamon keresztül való szabad levegőn való tartózkodásra. A mozgás és a mozgásos tevékenységek lehetőség szerint a szabadban történjenek.
- Változatos eszközökkel és a gyermekek szabad, önálló mozgásának lehetővé tételével, annak biztosítása hogy a mindennapos testmozgás örömforrást jelentsen a gyermekek számára. Megfelelő méretű, biztonságos eszközök biztosítása.
- Kedvező, egészségügyi feltételek megteremtése, a gyermekek kényelmes öltözetének biztosítása (tiszt, pormentes/ friss levegő; póló, rövidnadrág, sportcipő).

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A balesetek megelőzése elsődleges és legfontosabb feladat.
- A test deformitásainak megelőzése, ellensúlyozása (a lábboltozat, talpboltozat süllyedésének megelőzése, helyes testtartás kialakítása).
- A gyógy-testnevelő által ajánlott gyakorlatok mozgásanyagba történő beépítése.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Kialakul a mindennapi mozgás és egészséges életvitel iránti igényük. Kitartóan és szívesen vesznek részt mozgásos játékokban. Képesek szóbeli instrukciók alapján bizonyos mozdulatokat, mozgássorokat végrehajtani.
- Mozgásos tevékenységek során, betartják és követik a szabályokat, szándékosan irányítják mozgásukat.
- Képesek irányt változtatni futás, mozgás közben. Ismerik az irányokat és térbeli viszonyokat (jobbra, balra, hátra fordulat).
- Egyéni képességeiknek megfelelően fejlődik nagymozgásuk, finommozgásuk, egyensúlyérzékük, testük arányosan fejlett, teherbíró.
- Testsémájuk kialakult. Mozgásszerveik, izomzatuk megfelelően fejlett.
- A gyermekek képesek sor- és köralakításra, egy lábon egyensúlyozni, valamint emelt magasságban szereken, két lábon.
- Képesek egy- és páros lábon szökdelni, kisebb akadályokat átugrani.
- Örömmel és magabiztosan használják a labdát (dobnak, elkapják, céloznak, gurítanak) és más tornaszereket/eszközöket.
- Fejlődnek testi-, értelmi képességeik (erő, gyorsaság, állóképesség ügyesség/helyzetfelismerő, problémamegoldó, reagáló képesség). Erősödik és fejlődik jellemük (önuralom/ bátorság/akarat/sportszerűség).
- Mozgásukban magabiztosak, társaikkal kooperatívak.
- Ismerik és mozgásukban megjelennek a természetes mozgások elemei: kúszás, mászás, csúszás, állás, járás, ülés, futás stb.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

5.6. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek, hogy megértse, megismerje az őt körülvevő világ egészét, elemi összefüggéseit, holisztikus módon, egységében kell érzékeltetni mindazt, ami a valóságban is teljes egységben érzékelhető. A környezet szeretetére neveléssel, pozitív példa közvetítésével kívánjuk a gyermekekben az emberi felelősségérzet kialakulását megalapozni, megerősíteni a természeti és társadalmi környezet megóvásával kapcsolatban. Lényeges törekvésünk, hogy a környezethez kapcsolódó természeti és ember alkotta értékvilág megismertetése mellett, a fenntarthatóságra nevelés érdekében ráirányítsuk a gyermekek figyelmét a globális és helyi környezeti problémákra is, s hozzájáruljunk az öko szemlélet alapjainak lerakásához.

A gyermekek az óvodában újra élik mindazt, amit a mindennapokban (családban, óvodában vagy tágabb környezetükben) megtapasztalnak. Az életfolyamatok, a környezettel való szoros kapcsolat nemcsak arra ad lehetőséget, hogy a bennük lévő feszültségek feloldódjanak, hanem elősegítik számukra a társadalomba való későbbi beilleszkedést, szocializációjuk megvalósulását.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Cél: Fenntarthatóságra nevelés, környezettudatos szemléletmód, környezettudatos magatartás megalapozása, az egészséges életvitel iránti igény alakítása. Állandó értékrend közvetítésével, pozitív érzelmek alakítása a környezet iránt. A természetet szerető, védő személyiség alakítása. A gyermekek megismertetése szülőföldünk, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményével, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeivel, ezek szeretetére és védelmére nevelés. Tervezett és spontán lehetőségek kihasználása a tapasztalatszerzésre, a valóság felfedeztetése során pozitív érzelmek alakítása a természethez, emberi alkotásokhoz.

Feladat:

- A gyermek személyiségének tiszteletben tartása mellett, építve érdeklődésére, aktivitására, lehetőség biztosítása környezetének (természeti/emberi/tárgyi) tevékeny megismerésére, annak téri, időbeli, formai és mennyiségi viszonyainak megvártatásával.
- Elegendő alkalom, hely, idő, eszköz biztosítása a spontán és szervezett ismeretszerzésre, a megfigyeléssel és tevékenységgel egybekötött tapasztalatszerzésre, az ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Személyiségük formálása, fejlesztése szokások, szokás- és szabályrendszerek, magatartási formák alakításával. Ez által együttműködési képességük, döntési képességük, önálló véleményalkotásuk fejlesztése a társas kapcsolatukban, környezetükben, kortársaik között.
- Helyszíni tevékenységek szervezése során (lehetőség szerint minél több terepi tevékenység szervezésével) a természet szépségeinek, az évszakok változásainak megvártatása, felfedeztetése, elegendő időt hagyva a rácsodálkozás örömeinek megélésére.
- A természet folyamatainak, az évszakok körforgásának, törvényszerűségeinek megfigyeltetése. Az évszakok, napszakok, az időjárás jellemzőire, összefüggéseire, sajátosságaira történő rávilágítás, az ezekhez való alkalmazkodás megismertetése.
- Lehetőség biztosítása arra, hogy minél több élményt, tapasztalatot gyűjtsenek a gyermek a saját természeti és társadalmi környezetükből (pl. erdei élő közösségek megfigyelése, mesterségekkel való ismerkedés stb.)
- Változatos, sokféle tevékenységek, élethelyzetek biztosításával lehetőség teremtése a közvetlen, érzékszervek általi tapasztalatszerzésre, a felfedezés örömeinek megélésére (pl. élménypedagógiai elemek, szenzitív játékok, kísérletező, felfedező eljárások).
- Kirándulások, séták alkalmával az alapvető közlekedési szabályokkal történő ismerkedés. Lehetőség teremtése a gyermekek tágabb környezetében (óvodán kívüli: pl. erdő, mező, vízpart stb.) megvalósuló tapasztalat -és élményszerzésre, melyek biztonságos eligazodásukhoz, tájékozódásukhoz szükségesek.
- A közvetlen környezetben, valamint a külső helyszíneken adódó lehetőségek kihasználásakor, figyelem fordítása arra, hogy a gyermekek természetes egységében ismerjék meg világ dolgait.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A tevékenységek alkalmával, az ismeretszerzés során a gyermekek kommunikációs képességének, döntési képességének, önálló véleményalkotási képességének fejlesztése a környezet alakításával kapcsolatban.
- Egy-egy téma több alkalommal, változatos helyzetekben, eltérő módszerekkel, eszközökkel történő feldolgozása, a hatékonyabb ismeretszerzés, meg tapasztalás segítése, valamint a gyermek aktivitásának fenntartása érdekében.
- A fenntartható fejlődés érdekében hangsúly helyezése a fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.
- A gyermekek a szelektív hulladékgyűjtéssel, annak fontosságával, az újrahasznosítás, újra felhasználás lehetőségeivel történő megismertetése, figyelembe véve az életkori sajátosságokat. A szelektív hulladékgyűjtés lehetőségével (műanyag/papír) a gyermekcsoportban való élés.
- Környezetbarát szokások megalapozása (pl. takarékos energiafelhasználás: vízzel, árammal, gázzal, papírral való takarékoskodás, esővízgyűjtés, lehetőség szerint komposztálás), környezetbarát magatartás formálása, a természetet szerető-védő ember személyiségének alapozása, a természet tiszteletére nevelés az ökológiai szemlélet csíráinak lerakása.
- Kertgondozás, élősarok kialakítása közben, valamint a közvetlen környezetben élő állatok és növények gondozása által az élőlényekről való folyamatos gondoskodás szükségességére és fontosságára történő rávilágítás.
- Az állat - és növénygondozás alapjainak megismertetése, környezetvédelmi tapasztalatok gyűjtése, állatvédelem, a felelős állattartás szemléletének kialakítása.
- Az ismertebb gyümölcsök, zöldségek, növények megismerése, gondozása, hasznosításának lehetőségei. A házi, ház körüli, vadon élő és vad állatok életmódjának, esetleges gondozásának, hasznának megismertetése.
- Pozitív érzelmi viszony kialakítása a természethez, az ember alkotta környezethez, tárgyakhoz hogy a gyermek megtanulja ezeket tisztelni, szeretni, védeni, s cselekedeteit vezérelje az értékek megőrzésének fontossága.
- Szülőföldünk/Magyarország, nemzeti ünnepek, néphagyományok, hagyományok, népi megfigyelések, bölcséletek gyermek-közelbe hozása. A gyermekek szülőföldünkkel, az ott élő emberekkel, a hazai tájjal, a helyi hagyományokkal és néphagyományokkal szokásokkal történő megismertetése, a közösséghez való tartozás élményének megéreztetése, a nemzeti, a családi és tárgyi kultúra értékeinek szeretetére, védelmére nevelés.
- A természetet és egymást szerető, tisztelő gyermeki személyiségek nevelése. Olyan óvodai légkör kialakítása és megteremtése, melyben fejlődik a gyermekek tolerancia képessége, egymás feltétel nélküli elfogadása, egymás iránti segítőkészsége, önálló véleményalkotása, ítélőképessége, döntési képessége, kialakul reális én-képe és növekszik önbizalma.
- Az egészséges életvitel alakítását segítve többféle, változatos mozgáslehetőség biztosítása.
- Eszközök és lehetőségek biztosítása a gyermekek természetben való folyamatos tevékenykedtetéséhez.
- Az emberi munka jelentősége, nélkülözhetetlen szerepe a természetben, összefüggések, egymásra utaltság.
- Matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek közvetítése.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- Az egyes témák feldolgozása, szemléletesebbé tétele, tevékenységek tartása során indokolt esetben a hagyományos módszerek mellett, a pedagógiai kontroll szem előtt tartásával IKT eszközök alkalmazása.

A fejlesztés tartalmi lehetőségei:

A cselekedtetések, a tevékenységek, az anyagok kiválasztásában, elrendezésében számos színes, változatos lehetőséget biztosít a fővárosunk Pestszentlőrinc-Pestszentimre kerületében (XVIII. kerület), elhelyezkedő óvodáink természeti és épített környezete (zömében kertvárosi településrészi környezet), helyi adottságaink kihasználásának lehetősége.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyermekek meglátják és felfedezik a természetben rejlő fontosabb jellemzőket, összefüggéseket. A szerzett ismereteket, tapasztalatokat képesek önállóan alkalmazni.
- Kialakulnak bennük azok a magatartási szabályok, attitűdök, pozitív érzelmi viszonyulások, melyek a természeti környezet megbecsüléséhez, megóvásához, szeretetéhez, védelméhez vezetnek. Ismerik a természet jeles napjait és azok fontosságát.
- Kialakul bennük az egészséges életvitel, a környezettudatos életmód iránti igény.
- Ismerik szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetüket.
- Ismerik és alkalmazzák a közlekedés alapvető szabályait (gyalogosan és járműveken).
- Képesek a tapasztalatszerzések alkalmával tanult tárgyi, alaki, mennyiségi, téri, időbeli viszonyokat értelmezni és használni.
- A szelektív hulladékgyűjtéssel, takarékos energiafelhasználással, komposztálással, újrafelhasználással, újrahasznosítással kapcsolatos alapvető ismeretekkel rendelkeznek.
- A kapott utasításokat megértik, képesek végrehajtani, saját és mások munkáját elismerik, megbecsülik, értékelik.
- Viselkedésükben megjelenik a természeti és társadalmi környezet megbecsülésére, megóvására irányuló magatartás, képesek társadalmi környezettel való harmonikus együttélésre. Elítélik a környezetkárosító, rongáló magatartásformákat.
- A gyermekek ismerik az évszakok, hónapok, napok, napszakok egymásutániségét, körforgását. Ismerik az időjárás és öltözködés összefüggéseit és képesek saját magukra vonatkoztatva alkalmazni.
- Ismerik saját testrészeiket, érzékszerveiket, ezek funkcióját és védelmét. Ismerik saját személyi adataikat.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

5.6.1. Matematikai gondolkodásra nevelés

A gyermekek a mindennapokban tevékenységeik során környezetük formai és mennyiségi viszonyairól matematikai tapasztalatokat is szereznek. Játék közben összehasonlítanak, analizálnak, szintetizálnak, hozzáadnak, elvesznek, számlálnak. Megismerik a hosszabb-rövidebb, több-kevesebb-ugyanannyi, stb. relációk, fogalmak jelentését. A folyamatos tevékenységek, „kísérletezések” alkalmával felismerik a mennyiségi, alaki, téri, nagyságbeli viszonyokat, az űrtartalom, kiterjedés világát, vagyis a „matematika” rejtelmét.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Programunk a matematikai tartalmú ismeretek közvetítését komplexen kezeli, az óvodai élet egészen belül megvalósuló fejlesztésre helyezi a hangsúlyt (spontán és irányított helyzetek, tevékenységek, tapasztalatszerzési lehetőségek; problémafelvetés/problémamegoldás stb.)

Cél: A gyermekek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára építve a matematikai érdeklődés felkeltése, logikus gondolkodás megalapozása, pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, ok-okozati összefüggések felismertetése.

Feladat:

- Olyan tevékenységek, eszközök biztosítása, amik felkeltik a gyermekek matematikai érdeklődését és ez által természetes élethelyzetekben szerezhetnek matematikai tartalmú ismereteket és tapasztalatokat.
- A gyermekek igényeire, ötleteire épített matematikai tevékenységek szervezése, kezdeményezése, mely a gyermekek aktuális élményein alapul. Komplex tevékenységi kereteken belül, játékosan, játékra épített módon történő megvalósítás.
- A gyermekek észlelésének, emlékezetének, érzékelésének, képzeletének, kreativitásának, figyelmének, gondolkodásának fejlesztése.
- A tanulási folyamatban a cselekvés-gondolkodás egységének folyamatos érvényesítése.
- Problémahelyzetek teremtetésével problémamegoldó, önálló gondolkodás fejlesztése.
- A környezet megismerése során a matematikai tartalmú ismeretek, tapasztalatok megismerő tevékenység rendszerébe történő szerves beillesztése.
- A gyermek korábban szerzett tapasztalatainak (spontán/tervezett) rendszerezése, a megszerzett tapasztalatok, megfigyelések körének folyamatos bővítése és mélyítése új ismeretekkel, mindehhez matematikai tartalmú játékok szervezése.
- A komplex matematikai tartalmú tevékenységek, cselekvések során a gyermekek figyelmének a matematikai tartalmú tulajdonságokra, kapcsolatokra, jelenségekre, törvényszerűségekre való ráirányítása. A környezet alaki, nagyságbeli, mennyiségi és téri viszonyainak felismertetése.
- A nap egészének folyamán, játék- és szabadidőben, a matematikai tartalmú lehetőségek felismerése és kihasználása, közvetítése a gyermekek felé, matematikai tartalmú játékok szervezése, ahol lehetőség nyílik a hatékony képességfejlesztésre, új ismeretek szerzésére.
- Megfelelő számú ismétlés és gyakorlás biztosításával segítse elő a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni adottságaikhoz igazított matematikai képesség fejlesztését.

A fejlesztés tartalmi lehetőségei:

- Halmazok képzése, rendezése/egyesítése, becslésszerű összehasonlítása, sorba rendezése, csoportosítása számlálás útján.
- Tájékozódás síkban/térben/időben. Téri relációk összehasonlítása, irányok megfigyelése.
- Geometriai alapok (alak/forma), globális érzékelése.
- Mennyiségek becslése, mérése, összehasonlítása.
- Tevékenységek, cselekvések során a számfogalom megalapozása, tő – és sorszámnevek használata.
- Kísérletek, mérések, tevékenységek tükörrel.
- Ítéletek alkotása, következtetések levonása.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli, időbeli és téri viszonyokat/relációkat, ok-okozati összefüggéseket. Kialakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemléletük.
- Kialakul bennük az önálló feladatmegoldás, kitartás képessége és képesek figyelmük tartós összpontosítására.
- Képesek a megadott szempont szerinti csoportosításra, halmazképzésre (méret, forma, szín, számosság, hasonlóság és különbözőség alapján).
- Ismerik a matematikai relációkat, az objektív valósághoz való viszonyuk megfelelő módon fejlett.
- Képesek a különböző geometriai formák megnevezésére és egymástól való megkülönböztetésére.
- Kialakul térbeli tájékozódó képességük, az irányokat megfelelően használják.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

5.7. Munka jellegű tevékenységek

Cél: A gyermekek életre való felkészítése, értékteremtő, együttműködési képességeinek fejlesztése. Olyan személyiségjegyek kialakítása és fejlesztése, melyek a tanulás alapfeltételei (önállóság, öntevékenység, feladatvállalás, feladattudat, feladattartás, segítőkészség, felelősségérzet, figyelmesség, önzetlenség, szabálytudat, kreativitás, stb.).

A gyermekekben a munkához, (saját és mások munkájához) való pozitív hozzáállás kialakítása, a gyermeki személyiség fejlesztése.

A gyermek, munka jellegű tevékenységek sajátossága, hogy a közösségi kapcsolatok a kötelesség- és felelősségvállalás alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Feladat:

- Önállóság, öntevékenység, önkiszolgálás, közösségért végezhető munkatevékenységek lehetőségeinek megteremtése. Ehhez a munkára ösztönző, kiegyensúlyozott, nyugodt légkör, hely, idő, eszköz biztosítása.
- Játékkal és cselekvő tapasztaláslehetőségekkel segítse elő a gyermek személyiségfejlődését.
- Az egyes munkafázisok tudatos megszervezése. A feladatok folyamatosságára, rendszerességére, alkalmi és állandó megbízások teljesítésére törekvés (pl. növény- és állatgondozás, napos munka stb.).
- A gyermekek számára a szűkebb és tágabb környezet tevékeny megismerésére, környezetük rendezettségének folyamatos fenntartására, alakítására irányuló feladatok biztosítása.
- Példamutató, követésre méltó, modell értékű, utánzásra ösztönző felnőtt munkavégzési minta nyújtása.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A tevékenységek alkalmával lehetőség biztosítása a munkavégzéshez szükséges készségek, képességek, attitűdök, tulajdonságok alakítására, fejlesztésére (felelősség, kitartás, céltudatosság, önállóság).
- A munkához való pozitív hozzáállás kialakítása a gyermekekben. Saját és mások munkájának megbecsülésére, elismerésére nevelés.
- A munkaeszközök számára olyan hely biztosítása, melyet a gyermekek ismernek, s ahol elérhetik és használhatják a szükséges eszközöket.
- Munkaeszközök biztonságos használatára szoktatás (pl. reszelő, almaszeletelő, hámozó kés, kalapács stb.), ügyelve arra, hogy azok ne veszélyeztessék a gyermekek testi épségét (munkabalesetek elkerülése).
- Lehetőség biztosítása a gyermekek számára bármilyen, őket érdeklő munkatevékenység elvégzéséhez, testi épségük veszélyeztetése nélkül, még akkor is, ha a gyermek tevékenységi vágya és képességei nincsenek teljesen összhangban.
- Az életre való felkészítés, a társadalmi gyakorlat megismerését szolgáló tevékenységek biztosítása, melyek pozitív élményekkel párosulnak.
- A munka környezetre gyakorolt pozitív hatásának, környezetformáló szerepének, ill. az abban való részvétel fontosságának tudatosítása, a közösségért végzett munka örömeinek megéléséhez tudatos hozzájárulás.
- A gyermek képességeinek megfelelő feladatadás, ügyelve a gyermek pszichés és fizikai túlterhelésének elkerülésére.
- Dicsérettel, buzdítással, pozitív megerősítéssel érdeklődésük, aktivitásuk fenntartása a feladatok során. Bátorító attitűddel, differenciált, egyéni bánásmóddal a gyermekek segítése a feladat elvégzésében. (Ha a gyermek nem tudja elvégezni a feladatot, ne kényszerítsük). A munka/munkamegosztás csoport/egyén figyelemmel kísérése, folyamatos értékelés (reális, konkrét), szükség szerint személyre szabott segítségadás (egyéni képességek).
- A gyermek érdeklődésére, megismerési vágyára, önkéntességére való építés a munkavégzés során.
- Rövid, célirányos, érthető iránymutatás adása, hogy mit, miért kell elvégezni.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél is az egyéni képességeiknek megfelelő segítségadással erősítse a munkavégzést.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- A gyermekek képesek önkiszolgáló teendőik, ill. a saját személyükkel kapcsolatos feladatok önálló elvégzésére.
- Szívesen dolgoznak közösen, megosztják a feladatokat. Kialakul a másokkal való együttműködés attitűdje, átélik a közösen, együtt végzett munka örömet.
- Szívesen közreműködnek állatok, növények gondozásában. Vigyáznak környezetük rendjére, tisztaságára.
- Örömmel és szívesen segítenek társaiknak, kisebbeknek, felnőtteknek.
- Elemi önismeretük tükrében önként vállalnak feladatot, az elvégzésnél önállóságra törekednek.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- Óvják saját és mások testi épségét, vigyáznak a munkaeszközökre és rendeltetésszerűen használják azokat.
- A rendszeres és visszatérő feladatok elvégzésének aktív résztvevői. Elvégzik vállalt és kapott feladataikat.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél a fejlesztés várható eredményei saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek az óvodáskor végére.

5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodai tanulás folyamatos, játékba integrált, önkéntes és cselekvéses tapasztalatszerzés, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg. A tanulás jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése, melyet befolyásol az egyenletlenül alakuló érési folyamat iránya és tempója.

A tanulás lehetséges formái az óvodában

- Utánzásos minta -és modellkövetéses magatartás-és viselkedéstanulás, szokások alakítása.
- Spontán játékos tapasztalatszerzés.
- Játékos, cselekvéses tanulás.
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- Gyakorlati problémamegoldás.

Cél: A gyermekek alapkompenciáit és kreativitásukat, önállóságukat és döntési képességeiket fejlesztő és erősítő, élményt adó, többféle tevékenység biztosítása, a komplex tevékenységek rendszerén keresztül a tanulás játékba való integrálása, óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. A holisztikus szemléletmód kialakítása.

Feladat:

- A tanulást támogató környezet megteremtése során a gyermekek előzetes tapasztalatainak, ismereteinek a figyelembevételével.
- A változatos, a gyermekek cselekvő aktivitására épülő, többféle érzékszervet megmozgató, szenzitív módon történő, közvetlen tapasztalás, a kísérletezés, felfedezés, élménypedagógia által kínált lehetőségekkel való élés biztosítása.
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel a gyermekek személyiségének kibontakoztatása.
- A gyermekek értelmi képességeinek fejlesztése (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás).
- Érzelmi-akarati tulajdonságainak fejlesztése a feladattudatuk és feladattartásuk erősítése érdekében (folyamatosság és fokozatosság).

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A gyermekek egyéni képességeinek nyomon követése, az ehhez igazodó differenciált fejlesztés megvalósítása.
- A gyermekek tanulás iránti vágyának felébresztése, kíváncsiságuk, érdeklődésük fenntartása – életkoruknak megfelelő ideig.
- A természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalataik rendszerezésének tudatos tervezése, szervezése.
- A kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek felismerése, fejlesztése, támogatása.
- Részképesség lemaradás, illetve egyéb potenciális tanulási zavar időbeni kiszűrése, jelzés a megfelelő szakembernek – szakszolgálathoz irányítás – a tagóvoda-vezetőjének bevonásával.
- Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Kötött és kötetlen foglalkozási szervezeti keretek alkalmazása, a gyermekek motiváltságára építve.
- Az óvodai tevékenységek foglalkoztatási formáin belül, az egyéni, páros, mikro csoportos, frontális tevékenykedés és a kooperatív technikák lehetőségeinek biztosítása.
- Párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezése és szervezése.
- A tevékenységek feltételeinek megteremtése és felkínálása mellett a döntés szabadságának biztosítása.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Az értelmi képességük koruknak megfelelő szinten alakul.
- Kialakulnak az iskolába lépéshez szükséges készségeik, képességeik, kulcskompetenciáik.
- Kialakul feladattudatuk, kitartásuk, önállóságuk.
- Természetes módon, szorongás nélkül, érdeklődéssel tevékenykednek.
- Nyitottak az őket körülvevő világra, kíváncsiságuk belső motivációvá alakul.
- A részképesség és tanulási zavarokkal küzdő gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek, s a fejlesztések hatására képességeik fejlődnek.
- A tehetséges gyermekek is megtalálják a kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet.

6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, integráció

A BP18 Egyesített Óvoda valamennyi dolgozója elutasítja a bármilyen okból történő hátrányos megkülönböztetést, így különösen a gyermek vagy hozzátartozói neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, bőrszíne, politikai vagy más véleménye, nemzetiségi, etnikai vagy társadalmi származása, vagyoni és jövedelmi helyzete miatt. Természetes számunkra és értékünként kezeljük a különböző, sokszínű kulturális háttérrel, gondolkodásmóddal, a különbözőséget. Minden tőlünk telhető eszközzel segítjük a társadalmi beilleszkedését a kiemelkedő tehetségtől a gyenge adottságúig, tekintet nélkül egyesek akadályozottságára, s az esetleg tapasztalható nagyon eltérő képességeire.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Cél: Nyugodt, biztonságot adó, elfogadó, befogadó, inkluzív, fejlesztő óvodai környezetben a gyermekek között váljon természetessé személyiségük különbözőségének elfogadása, tiszteletben tartása, közösségbe történő befogadása.

Feladat:

- A többi gyermekkel való együttnevelés során az óvodai életbe történő beilleszkedésük segítése, differenciáló pedagógiai elvek alkalmazása – gyógypedagógusokkal, szülőkkel együttműködve az optimális fejlődés elősegítése.
- Az objektív feltételek folyamatos biztosítása.
- A kiegyensúlyozott, nyugodt, szeretetteljes óvodai légkör biztosítása – érzelmi biztonság megteremtése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel történő egyéni foglalkozás, szükség szerinti együttműködés a gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberrel, a hátrányos helyzetű gyermek felzárkózásának segítése.
- A fejlesztés érdekében rendszeres szakmai kooperáció és konzultáció biztosítása, megvalósítása, együttműködés a közreműködő szakemberekkel.
- Szülők segítése, számukra konzultáció biztosítása, szoros együttműködés megvalósítása.
- Az óvodapedagógusok által – általános pedagógiai szempontokon alapuló, egyéni fejlesztési terv készítése és megvalósítása (az oviKRÉTA rendszerén keresztül, mely a gyermekek egyéni fejlődését nyomon követő dokumentáció része).
- Inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségekben (türelem, megértés, tolerancia, figyelmesség, segítőkészség, empátia).

6.1. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd.

Közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényű gyermekeknek.

Cél: a beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTMN) nehézséggel küzdő gyermekek befogadása és elfogadása a tagóvoda és a csoport által. Megfelelő segítség nyújtása, fejlesztő pedagógiai ellátás biztosítása, képességfejlesztésre irányuló kötelező foglalkozás biztosítása, készségei kibontakoztatásához, személyiségének védelméhez, fejlesztéséhez.

Feladat:

- Hátrányok kompenzálásának segítése, a gyermekek minél hatékonyabb fejlesztése.
- A segítő szakemberekkel való folyamatos kapcsolattartást biztosítása.
- A differenciáló pedagógia, drámapedagógiai módszerek alkalmazása.
- Elegendő idő biztosítása a gyakorlásra, ismétlések beiktatására.
- Megfelelő szocializáció biztosítása.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Örömmel, aktívan vesznek részt a játékos fejlesztő foglalkozásokon.
- Az érintett gyermekek részképességei pozitív irányban fejlődnek.

6.2. Sajátos nevelési igényű gyermekek

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd.

A feltételek megteremtését követően abban az esetben nyer felvételt, ha az óvodai nevelésen belül, a többi gyermekkel együtt, integrált nevelési keretek között fejleszthető. A felvételtől az igazgató, illetőleg a tagintézmény-igazgató, a gyermek leendő óvodapedagógusa közösen dönt, melynél figyelembe veszik a csoport jellegét, a sérültség fokát és az adott csoport összetételét.

Cél: a sajátos nevelési igényű gyermekek személyiségfejlődésének, beilleszkedésének, esélyegyenlőségének előmozdítása.

Feladat:

- A gyermekcsoportba érkező SNI-s gyermek sajátosságára vonatkozó jellemzők megismerése, a gyermekről kiállított szakvélemény alapján.
- Szeretetteljes, elfogadó, befogadó légkör biztosítása.
- A gyermek egyéni terv szerinti fejlesztése, speciális szakemberek bevonásával.
- A fogyatékoságnak megfelelő területek hangsúlyozása a fejlesztésben.
- A sajátos nevelési igénynek megfelelő környezet kialakítása, megfelelő tárgyi feltételek, segédeszközök biztosítása az adott tagintézményben.
- Az önálló tevékenységhez szüksége differenciált segítségadás megvalósítása, differenciáló pedagógia alkalmazása.
- Az optimális nevelés érdekében, a pedagógusok ismereteinek bővítése, elsősorban gyógypedagógiai területen.
- A gyermekek speciális fejlesztése team munkában, több szakember részvételével, szülők bevonásával, a gyermek igényének megfelelő időkeret, eszközök, módszerek alkalmazásával. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését végző speciálisan képzett szakemberekkel való kapcsolattartás, együttműködés.
- Megfelelő szocializáció biztosítása.

6.2.1. Sérülés specifikumok

Mozgásban akadályozott gyermekek ellátásával, nevelésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatok

- A gyermek állapotának megfelelő, akadálymentes közlekedés, számukra megfelelő mozgás és ehhez szükséges eszközök biztosítása.
- A már elsajátított mozgásminták rögzítése és alkalmazása, mely a napirend egészét átszövi.
- A szűkebb és tágabb környezet megismertetése a speciális, egyénre szabott eszközök használatának megtanítása, kipróbálása által.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Látássérült gyermekek ellátásával, nevelésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatok

- Az önkiszolgálás megtanítása, tárgyak helyének megismertetése.
- A környezet vizuális megismertetése, látásnevelés, térbeli tájékozódás segítése.
- Nagymozgások, mozgásbiztonság, mozgáskoordináció fejlesztése.
- Finommotorika, kézügyesség, mozgáskoordináció, szem-kéz koordináció fejlesztése, az írás előkészítése.

Hallássérült gyermekek ellátásával, nevelésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatok

- Önkiszolgálási szokások elsajátításának segítése.
- Az aktív nyelvhasználat ösztönzése, építése.
- Kognitív funkciók és az érzelmi élet fejlesztése.
- Hallókészülék megfelelő használata, kezelése a hallásfogyatékos gyermeknél.

Magatartászavaros gyermek ellátásával, nevelésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatok

- A gyermekek olyan feladattal történő megbízása a tevékenységek alkalmával, melyeket eredményesen tudnak elvégezni, tanulási, figyelem, önfegyelmi teherbíró képességükre való tekintettel.
- Közösén hozott és megbeszélte szabályok alkalmazása, annak tudatosítása, hogy a szabályszegésnek következményei vannak. A gyermektől csak a tőlük elvárható mértékig történő elvárások állítása.
- A spontán tevékenységekből kiinduló fejlesztésekkel (tevékenységbe való bekapcsolódás, változtatás kezdeményezése) feladattudatuk, ismeretszerzési motivációjuk fejlesztéséhez, erősítéséhez való hozzájárulás.

Enyhe értelmi fogyatékos gyermek ellátásával, nevelésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatok

- Alapvető önkiszolgálási szokások kialakítása.
- Adekvát játékhasználat elsajátítása, kognitív funkciók fejlesztése.
- Többszöri ismétléssel gesztusokkal is kísért, egyszerű verbális utasítás alkalmazása.
- Alapmozgások fejlesztése.
- Cselekvésbe ágyazott képességfejlesztés.

Akadályozott beszédfejlődésű gyermek ellátásával, nevelésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatok

- Mozgásfejlesztés.
- Anyanyelvi nevelés, anyanyelvi játékok.
- Diszlexia-prevenció.

Autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek ellátásával, nevelésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatok

- Az óvodai környezet megfelelő kialakítása, képzett szakember és gyógypedagógiai asszisztens jelenlétének biztosítása a megfelelő fejlesztéshez.
- Egyéni motiváció megteremtése, speciálisan a gyermek szükségleteihez alkalmazkodó módszerek alkalmazása.
- Kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs terápia alkalmazása.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Az integrált óvodai nevelés előnyei az SNI-s gyermek számára

- A szocializáció abban a természetes közegben zajlik, melyben későbbi élete során is élni fog.
- Megismeri és megtanulja a másokkal való együttműködés technikáit.
- Fejlődésükre ösztönzően hat a többi gyermek eredményeinek tapasztalása.
- Megtanulják elfogadni és elfogadtatni másságukat.

Az integrált óvodai nevelés előnyei a többi gyermek, a közösség számára

- Megtanulják elfogadni, természetessé válnak számukra az egyéni különbségek.
- Megtapasztalják, hogy mindenkinek vannak erősségei és gyengéi.
- Megtanulják az odafigyelést, a másikat tiszteletben tartó segítség formáit.
- Kommunikációjuk érzékenyebbé, kifinomultabbá válik.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Önmagukhoz mérten képességeik fejlődnek, képesek az együttműködésre.
- Önállóságuk, akarat erejük fejlődik, erősödik.
- Egészséges énképpel rendelkeznek, önbizalmuk megalapozódott.
- Képesek a közösségbe való beilleszkedésre.
- Az együttnevelés során alkalmazkodó képességük, toleranciájuk, empátiájuk fejlődik.

6.3. Kiemelten tehetséges gyermekek (tehetségígérettek), tehetséggondozás

A tehetség három legfontosabb összetevője: a képesség, kreativitás és a motiváció. Biztosítjuk az érzelmi biztonságot, ingergazdag környezetet, a szabad játék és a korai tanulás feltételeit. A családdal együttműködve különös gondot fordítunk arra, hogy a gyermekek szocializációját segítsük, hiszen a társak, a környezet elismerése elősegítik a tehetség kibontakozását.

Cél: A tehetségígérettek alkotó - és önkifejező képességének továbbfejlesztése, tehetségének, kiemelkedő képességeinek, kreativitásának kibontakoztatása, a kiemelten tehetséges gyermekek differenciált, személyre szabott fejlesztése. A napi nevelőmunkánk során változatos, sokszínű tehetséggondozási területek kialakítása, működtetése.

Feladat:

- A tehetség jeleinek, a kiemelkedő adottság, kreativitás korai beazonosítása, felismerése.
- Tehetséggondozó tevékenységek szervezése a nevelési folyamatban, tevékenységorientáltfejlesztés biztosítása gazdagító programokkal, speciális szükségletek kielégítése. Egyéni, differenciált feladatadás, differenciált módszer, foglalkoztatási forma alkalmazása, illetve eszközbiztosítás (csoporton belül/tehetségműhelyben).
- Az intellektus, a kreatív önkifejezés támogatása.
- A fejlesztéshez szükséges speciális eszközrendszer biztosítása.
- Jelzés a szülők felé, javaslatokkal a család segítése gyermekük nevelésében, fejlesztésében.
- Különböző pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, amikor csak lehet fejlesztő helyzetek biztosítása a gyermekek számára.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Kiemelkedő képességük önmagukhoz mérten jó ütemben fejlődik.
- Motivációjuk érdeklődési területükre, irányukra vonatkozóan fokozódik, kreativitásuk, különleges, egyedi látásmódjuk egyértelműen megmutatkozik alkotásaikban, s az egyes tevékenységekben.
- Önismeretük pozitív, reális énképpel rendelkeznek.

6.4. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Cél: a hátrányos helyzetű, szociálisan vagy mentálisan rászoruló gyermekek fejlődésének támogatása, szociális hátrányának enyhítése, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeinek megfelelően fejlődjön, a tanulás sikerélményt jelentsen számára, képes legyen együttműködésre és önálló munkára egyaránt.

Feladat:

- Kiemelt figyelem fordítása azokra a gyermekekre, akiknek fejlődését negatív környezeti hatások, társadalmi, kulturális hátrányok gátolják.
- A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknél fokozott figyelem fordítása a szülőkkel való együttműködésre a hátrányok csökkentése, a veszélyeztetettség enyhítése érdekében. Ennek érdekében differenciált, egyéni képességfejlesztés, felzárkóztató tevékenység végzése.
- Megelőzés, illetve a célirányos segítségnyújtás a családok és a gyermekek számára.
- Érzelmi támaszt nyújtó kiegyensúlyozott, biztonságot adó óvodai légkör biztosítása.
- Szeretetteljes, egyéni bánásmóddal a gyermekek beilleszkedésének segítése a közösség tevékenységébe, a társas kapcsolatainak erősítése.
- Hangsúly helyezése a pozitív megnyilvánulásokra, a preventív szemléletű, nevelési módszerek megválasztása.
- A feltárt probléma megszüntetése érdekében szükség esetén külső szakmai segítség igénybevétele.
- A gyermekvédelmi problémák észlelése esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése, jelzési kötelezettség megtétele.

7. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Az óvoda alapvető feladata, hogy biztosítsa minden gyermek számára az érzelmi biztonságot, a személyi és tárgyi feltételrendszerével minden gyermeknél elősegítse az optimális fejlődési folyamatot. Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk az együttműködésre más intézményekkel, szervezetekkel, a problémákkal küzdő családok megsegítése érdekében. Az óvodai gyermekvédelem elsődleges és legfontosabb feladata a prevenció, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése.

Cél: A gyermekek védelme, azonnali beavatkozás, intézkedés a gyermekek testi-lelki egészségében való sérülés tapasztalásakor, a gyermeki és emberi jogok érvényre juttatása. A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése. Az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása.

Feladat:

- Az intézmény igazgatója és a tagintézmény-igazgatók mellett minden óvodapedagógus saját csoportja elsőszámú gyermekvédelmi felelőse. Az óvodapedagógus feladata, az igazgató, tagintézmény-igazgató tájékoztatása a gyermeket veszélyeztető körülményekről.
- A gyermekek mindenek-felett álló érdekének képviselője.
- A gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok naprakész ismerete.
- Saját gyermekcsoportban a veszélyeztetettség felismerése, az okok feltárása, nyilvántartásba vétel és jelzési kötelezettség teljesítése.
- A veszélyeztetési okok figyelemmel kísérése. A gyermekek testi és mentális egészségét veszélyeztető tényezők kiszűrése, megelőzésére törekvés.
- Az óvodapedagógus segítő közreműködése szülők részére (javaslatok adása).
- A gyermek kiszolgáltatottságának, az egyes gyermekek bárminemű hátrányának ellensúlyozására törekvés.
- A családok támogatása az eredményes gyermeknevelés lehetőségeinek megismertetésével. A családban adódó problémás helyzetek megoldásának, tapintatos, toleráns, elfogadó nevelői magatartással történő segítése, az intervenciók gyakorlatot követve, szem előtt tartva a szülői felelősség és kötelezettség elsődlegességét. Szülők tájékoztatása a segítő szolgáltatásokról.
- A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve a veszélyeztetett gyermekek érdekében a jelzőrendszer működtetése, jelzés a társszervek felé.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása, a gyermekek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- A gyermekek egyéni fejlődésének figyelemmel kísérése, dokumentálása. A nevelőmunka folyamán az egyéni bánásmód, a differenciált fejlesztés biztosítása minden gyermek számára.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A szülők tájékoztatása az esetleges krízishelyzetek miatti magatartásbeli, viselkedésbeli változásokról.
- A gyermekek óvodába járási kötelezettségének, mulasztásainak figyelemmel kísérése, nyomon követése, a kötelező óvodába járás és a hiányzások igazolásának Házirend alapján történő működtetésével, igazolások bekérésével, szükség esetén a megfelelő intézkedések megtételével.
- Életvezetési szemléletváltás segítése pedagógiai eszközökkel, különböző rendezvények szervezésével, (védőnő, pszichológus, fejlesztő pedagógus meghívásával), szakkönyvek, online módon elérhető, a témával kapcsolatos cikkek ajánlásával a szülők számára.

A veszélyeztetettség okai lehetnek:

- Nevelési hiányosságok, elhanyagoló nevelés.
- Antiszociális környezet.
- Rossz lakásviszonyok.
- Egészségügyi helyzet.
- Rossz anyagi helyzet.
- Megromlott családi kapcsolatok.
- A családban a devianciák halmozott előfordulása.

Következmény lehet a gyermek egészséges személyiségfejlődésének sérülése, deviáns magatartásformák kialakulása.

A veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelemben dolgozó személyek, szervek, intézmények és hatóságok kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Jelzési kötelezettsége van a nevelés valamennyi résztvevőjének társ/felsőbb szervek felé.
(óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató, igazgatóhelyettes, igazgató)

Igazgatói/igazgatóhelyettesi feladat:

- Intézményi szinten a gyermekvédelmi munka irányítása.
- Gyermekvédelmi nyilvántartás, statisztika, adminisztráció vezetése.
- Tagintézmény-igazgatók tájékoztatása az új törvényekről, rendelkezésekről, lehetőségekről, különös tekintettel a gyermekek jogaira.
- A hátrányos helyzettel kapcsolatos problémák belső nyilvántartásba vétele.
- Szociális ellátások figyelemmel kísérése.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzéseken, tanácskozásokon, esetmegbeszéléseken való részvétel.
- Kapcsolattartás a gyermekvédelemmel foglalkozó intézményekkel.

Tagintézmény-igazgatói feladat:

- Tagóvodai szinten a gyermekvédelmi munka összefogása és irányítása.
- Az étkezési kedvezmények vonatkozásában a szülők tájékoztatása és a kedvezmények érvényesítése a jogszabályi előírásoknak megfelelően.
- Gyermekvédelmi ügyekben a csoportban dolgozó óvodapedagógusok tevékenységének segítése.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A gyermekvédelemmel foglalkozó intézményekkel való kapcsolattartás.
- A gyermek veszélyeztetettsége esetén mérlegelés nélküli intézkedés.
- A gyermekvédelmi tevékenység megvalósulásának beszámolóban történő értékelése.
- A szülők/kollégák tájékoztatása az új törvényekről, rendelkezésekről, lehetőségekről, különös tekintettel a gyermekek jogaira.
- A hátrányos helyzettel kapcsolatos problémák feltárása, belső nyilvántartásba vétele.
- Szociális ellátások számbavétele, figyelemmel kísérése.
- Tanácsadás szülőknek, óvodapedagógusoknak a felmerülő problémák megoldásához.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzéseken, tanácskozásokon, esetmegbeszéléseken való részvétel.
- Kapcsolattartás a gyermekvédelemmel foglalkozó intézményekkel.
- Hatósági eljárást kezdeményez a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.
- A megtett intézkedésekről tájékoztatja a BP18 Egyesített Óvoda igazgatóját.

Óvodapedagógus feladatai:

- Minden év elején a csoportjában járó gyermekek családi és szociális helyzetének felmérése, figyelemmel kísérése.
- Szükség szerint a tagintézmény-igazgatónak, gyermekvédelmi felelősnek történő jelzés.
- Szükség szerint családlátogatás végeztetése.
- Intézkedés esetén az adatvédelmi előírásoknak megfelelő, törvényes adatközlés biztosítása.
- Veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetű gyermekeknél differenciált bánásmód alkalmazása.

Minden alkalmazottat – jogszabályban rögzítettek szerint – titoktartási kötelezettség terhel a gyermekkel, családdal kapcsolatosan. Ez minden olyan tényre, adatra, információra vonatkozik, amelyekről hivatásának ellátása során szerez tudomást.

7.1. Esélyegyenlőségi program, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A BP18 Egyesített Óvoda kiemelt hangsúlyt helyez az egyenlő bánásmód, egyenlő hozzáférésen, esélyegyenlőségen alapuló, megkülönböztetés nélküli nevelésre és a társadalmi felzárkóztatás követelményeinek érvényesítését támogató intézkedésekre, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek együttnevelése vonatkozásában.

Cél: Az intézményen belül a szegregáció mentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése, valamennyi szolgáltatásához való egyenlő hozzáférés biztosítása, hangsúlyt helyezve az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálására.

Alapelveink:

- A gyermekek elsődleges tevékenysége a játék, a játékos tevékenykedés, melynek tiszteletben tartása elemi fontosságú.
- A gyermekeknek az optimális mentális, testi és értelmi fejlődéshez nyugalomra, ismert és szeretett nevelőkre, állandó és kiszámítható napirendre van szükségük.
- A 3-7 éves korosztály nevelésére két fél alkalmas: az elsődleges a család, melynek hatásai a legmeghatározóbbak a gyermek fejlődésében, a másik fél az óvoda, az óvodapedagógusok, akik tanulmányokkal sajátították el az óvodáskori nevelés pedagógiáját, pszichológiáját, módszertanát.
- A gyermeknek is szüksége van pihenésre, feltöltődésre a családjában, a családjával, hiszen a családdal töltött élményekben gazdag idő semmivel sem pótolható,
- Az óvodánkban dolgozó óvodapedagógusok a legmesszemenőkig képesek a hozzánk járó gyermekek számára biztosítani a koruknak és a szükségleteiknek megfelelő, változatos, élmény dús játékos tevékenységeket.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek

A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit. A gyermekek sajátos kultúrájából és családi életviteléből adódó, másságra tekintettel a személyiség fejlesztése differenciált módszerek alkalmazásával lehet eredményes.

Cél: A nemzetiséghez tartozó gyermekek nemzetiségi öazonosságának megőrzésének, ápolásának, erősítésének, átörökítésének elősegítése, a nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolása.

A nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladat:

- A jellegzetes hagyományok, szokások felkutatása, nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolása, a nemzetiségi identitástudat kialakítása, fejlesztése.
- Az óvodai tevékenységformák tartalmában a nemzetiségi irodalmi, zenei, szellemi, tárgyi kultúra értékeinek felhasználása.
- Egyéni élmények átélésével az érzelmi élet gazdagítása, a kezdeti gátlások feloldása.
- Az esetleges veszélyeztetettség prevenció kiemelt érvényesítése, az együttműködés szorgalmazása a szűkebb és tágabb környezettel (család, nemzetiségi önkormányzatok, iskolák, egészségügyi intézmények, Gyermekjóléti Központ, Gyámhivatal, stb.).

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Öazonosságukat megőrzik, kulturális értékeikre büszkék.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében, a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei számára az óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét. A más országból bevándorló vagy itt tartózkodó családok gyermekei óvodai nevelésének alapelveiben az integrált nevelés szemléletét, céljait és feladatait érvényesítjük.

Cél: A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei részére az önazonosság megőrzésének, ápolásának, erősítésének biztosítása, társadalmi integrációjuk elősegítése, támogatása.

Feladat:

- Hazájukat elhagyni kényszerülő gyermekek fogadására való felkészülés.
- A migráns gyermekek önazonosságának megőrzése érdekében, az idegen kultúra elemeinek óvodai életbe történő beengedése, értékei iránti nyitottság kialakítása a gyermekekben, az idegen kultúra tiszteletben tartása.
- A magyar nyelv elsajátításának segítése.
- Hazánk értékeihez való pozitív kötődés kialakítása.
- Nyitott, megértő, befogadó, elfogadó magatartás tanúsítása, folyamatos kapcsolattartás a családdal.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Rendszeresen és szívesen jár óvodába.
- A magyar nyelvet megérti és tömondatokat képes magyarul kimondani.
- Szívesen tevékenykedik, játszik társaival a csoporttársak is keresik a társaságát.
- Saját gyökereit, kultúráját megtartva ismeri, és érzelmileg kötődik hazánk értékeihez.
- A gyermekek pozitív érzelmekkel, természetesnek élik meg más népek kultúráját.
- A magyar gyermekek saját identitásuk, nyelvük, kultúrájuk megőrzése mellett nyitottá válnak mások befogadására, elfogadására és az együttélés formáinak megélésére.

8. Mérés, értékelés az óvodában

8.1. Gyermeki fejlődéssel összefüggő mérés az óvodában

Mérésen BP18 Egyesített óvodánkban olyan eljárásokat értünk, melyek alapján elemezhetjük, értékelhetjük a nevelőmunkát, melyeknek alkalmazkodniuk kell az óvodai nevelés sajátosságaihoz. Kiemelendőnek tartjuk, hogy mérési eljárásaink alkalmazásánál nem a teljesítmény áll a nevelés középpontjában, így nem tekintjük a mérés céljaként sem. A mérési eredmények egyéni fejlesztési tervekbe, programokba való beépítése azonban elősegíti, illetve hozzájárulhat a gyermekek optimálisabb és hatékonyabb személyiségfejlesztéséhez.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Óvodáskorban a fejlődési mutatók négy területen mérhetők:

- szociális fejlettség mutatói,
- értelmi fejlettség mutatói,
- lelki fejlettség mutatói,
- testi (mozgásfejlettség) mutatói.

A fejlettségi szint megállapításának módszerei:

- **Folyamatos megfigyelés** tevékenységek közben.
- **Beszélgetés** természetes környezetben, nyugodt légkörben, az életkori sajátosságok figyelembe vételével.
- **Gyermekmunkák, produktumok elemzése:** családrajz, emberábrázolás, különböző alkotások.
- **Dokumentumok elemzése:** csoportnapló, (melyben megtalálható az éves nevelési terv, félévente (január, augusztus) értékelve), egyéni fejlődést nyomon követő dokumentációs rendszer.

Az intézményünkben használt mérési módszerek:

- Folyamatos, tevékenységek közbeni megfigyelés.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése, írásbeli rögzítése

A gyermekek fejlődésének nyomon követését szolgáló mérések (diagnosztika és az erre épülő egyéni fejlesztési tervek) adminisztrációs rögzítése 2024. 09.01.-től, az oviKRÉTA elektronikus adminisztrációs rendszer online felületén történik.

8.2.1. Gyermeki fejlődéssel összefüggő értékelés az óvodában

A tevékenységek által, élmények, sokoldalú, szenzitív, játékos tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása és ezek során a folyamatos megfigyelés segíti a gyermeki fejlődési szint megállapításban, elemzésében és a fejlesztési terv elkészítésében, értékelésében, módosításában. Az értékelés lényege a gyermekek egyéni képességeihez viszonyított visszajelzés, a gyermekek fejlődését elősegítő folyamatos visszacsatolás:

- A gyermekek egyéni képességeire épülő, folyamatos pozitív megerősítések a gyermeki tevékenységek valamint a gyermeki munkák, produktumok értékelése.
- Egy téma rendszerezése során játékos rajzos feladatmegoldásokra ösztönzés, ennek közös ellenőrzése, megbeszélése, értékelése.
- Olyan munkaformák alkalmazása, melyek, alkalmasak az önellenőrzésre, a társakkal történő összehasonlításra (pl: mikro csoportos, páros foglalkoztatási formák).
- Az óvodapedagógus visszajelzése a gyermek számára érthető, világos, konkrét cselekvésre irányuló, egyértelmű és tárgyyszerű, melyek elősegítik a gyermeki személyiség pozitív fejlődését.
- Értékelései a konkrét cselekvésre, teljesítményre és soha nem a személyre vonatkoznak.

A gyermekek személyiségfejlődését nyomon követő értékelések adminisztrációs rögzítése 2024. 09.01.-től, az oviKRÉTA elektronikus adminisztrációs rendszer online felületén történik.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

8.3. A gyermekek jutalmazásának, illetve a figyelmeztető intézkedések elvei az óvodában

Cél: A gyermekek viselkedésének alakítása, személyiségének formálása, a teljes gyermeki személyiség kibontakoztatása, a társadalmi gyakorlatra, az életre való felkészítése, eredményes nevelői ráhatásokkal, megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazásával, melynek érdekében szükség van elsődlegesen a jutalmazásra, dicséretre és indokoltan a figyelmeztető hatásokra egyaránt.

Alapelvek:

- A jutalmazásnál és a figyelmeztetésnél mindig figyelembe vesszük a gyermek életkorát és egyéni tulajdonságait.
- A dicséret és a figyelmeztetés a cselekvés mértékével arányos.
- Minden esetben a megbeszélés, a cselekvés és következményének magyarázata (a miértek) az elsődleges, mind a dicséret, mind a figyelmeztető intézkedés megvalósulása előtt.
- A dicséret, figyelmeztetés közvetlenül a cselekvés után valósul meg.
- A dicséret és a figyelmeztetés következetes, a gyermek számára kiszámítható kereteken belül történik.
- Megvalósul a fokozatos jutalom vagy figyelmeztetés elve: a jutalom fokozása nagyobb hatású, mint az állandó nagyságú jutalom.

Jutalmazás:

- A legcélravezetőbb jutalmazás, ha verbálisan jutalmazhatunk, ennek legkézenfekvőbb esete a szóbeli dicséret. Dicsérő, elismerő szavaink ösztönzik gyermekeket a jobb teljesítményre.
- További nagyon fontos jutalom, a metakommunikáció eszközeinek alkalmazása – simogatás, ölbe vétel, elismerő tekintet, stb., amivel kimutatjuk, hogy örülünk annak, amit véghezvitt, fontos számunkra a teljesítménye.
- A gyermek viselkedésének pozitív példaként való kiemelése a csoportban ugyancsak a jutalmazás egy formája.
- A tárgyi jutalom nem célravezető, hiszen a belső kontrollos személyiségek megalapozására törekszünk, ám bizonyos esetekben kiegészítheti a dicséretet, de nem pótolhatja azt. (pl: csoportjelkép, báb, kabala hazavitele).

Jutalmazó intézkedések elvei:

- Következetesség, rendszeresség, arányosság (cselekedett mértékével arányos).
- Minden gyermeknél a személyiségéhez illő legeredményesebb formát kell választani.
- Fontos a cselekedet és a döntés, tett és következmény közötti összefüggés értelmezése.
- Tárgyjal nem jutalmazunk.

Figyelmeztetés:

- A figyelmeztetés során fontos elv, hogy a gyermek érezze, szeretik mindenekelőtt, melynek alapja a gyermek és az óvodapedagógus közötti pozitív érzelmi kapcsolat.
- Az óvodában a figyelmeztetést, a megbeszélést, a meggyőzést, a metakommunikációt használjuk, helytelenítő magatartást tanúsítunk, illetve kialakult szokásként a „gondolkodó széket” használjuk, ahol a kisgyermek a csoportban leülve mérlegelheti viselkedésének helytelenségét, melyet az alternatívák megbeszélése követ, amelyek segítségével elkerülhető a nem megfelelő viselkedés.
- A figyelmeztetés rövid időtartamú, és ugyanazért a tettért nem büntetjük meg többször.
- Az adott tettért járó figyelmeztetés mindig előre közölt, okát elmagyarázzuk a gyermek számára.
- A figyelmeztetés sohasem a személyre, hanem a tetre irányul.
- Fontos a felnőtt példamutatása a tevékenységek során.
- A figyelmeztetés a tettek megfelelő és azzal arányos, de olyan mértékű, hogy nem fosztja meg a gyermeket méltóságától.
- Az érzelmi zsarolás, az ijesztgetés, a fenyegetés, testi fenyegetés olyan figyelmeztetési formák, amelyeket soha nem szabad alkalmazni a gyermeknevelés során.

Fegyelmező intézkedés elvei:

- Megfelelő időzítés – közvetlenül a cselekedet után történjen.
- Következetesség – azonos reakció.
- Mérsékelt büntetés – fokozatosság biztosítása.
- A büntetést is céltudatosan használjuk, mindig megfogalmazzuk a nemtetszésünket és elégedetlenségünket.

8.4. Pedagógiai dokumentáció

A BP18 Egyesített Óvodában az óvodai nevelés a jóváhagyott Színes Világ Pedagógiai Program alapján történik és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg. A pedagógiai dokumentáció célja, hogy megjelenítse a pedagógiai program elv-, cél-, és feladatrendszerét, biztosítva a tagóvodai sajátosságok érvényesülését, ezen belül az óvodapedagógusok választási szabadságát a módszerek és az eszközök alkalmazásában.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 63. § (1) és (4) bekezdése értelmében:

(1) Az óvoda az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi és írásban rögzíti. Az óvodás gyermek fejlődéséről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

(4) Az óvoda a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlődésének eredményét - szükség szerint, de legalább nevelési évenként kétszer - a 93/A. § szerinti dokumentációban rögzíti.

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát. Az óvodai csoportnapló a Színes Világ Pedagógiai Programja lapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálására szolgál, melyben a kötelező tartalmi elemeken túl, fel kell tüntetni a pedagógiai program megnevezését, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 91 §-ának (1)-(2) bekezdésében foglaltak szerint.

9.A pedagógiai program végrehajtásával kapcsolatos pedagógus jogok és kötelességek

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók kötelezettségei

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, sajátos nevelési igényű gyermek az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben különösen, hogy:

- a nevelő és oktató munka során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint működjön együtt a gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkózását segítse elő,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, kísérje figyelemmel a tehetséges gyermekek fejlődését.
- mozgósítsa elő a gyermek erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra nevelje a gyermekeket,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a gyermek fejlődéséről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a gyermek fejlesztésével összefüggő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka – és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő, szükség estén más szakemberek bevonásával,
- a gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tevékenység/foglalkozás szinten gyermekcsoporthoz igazítva, szakszerűen végezze, irányítsa a gyermekek tevékenységét,
- a pedagógiai programban meghatározottak szerint szövegesen, sokoldalúan értékelje a gyermekek fejlődését,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- a pedagógiai programban és a köznevelési intézmény szervezeti és működési szabályzatában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatait teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az intézményi ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítést,
- megőrizze a köznevelési jogviszonya során tudomására jutó titkot,
- hivatásához méltó, az Etikai Kódex szerinti magatartást tanúsítson,
- a gyermek érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel.

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló köteles:

- a munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni,
- munkaideje alatt, munkavégzés céljából, munkára képes állapotban, a munkáltató rendelkezésére állni,
- munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és az Etikai Kódex szerint végezni,
- a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani,
- munkatársaival együttműködni,
- a gyermek szüleivel, törvényes képviselőivel együttműködésre törekedni.

9. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás (a szülői kérelem alapján kiállított OH határozat, illetőleg a Pedagógiai Szakszolgálat és a Szakértői bizottság szakvéleménye alapján, további egy év óvodai nevelésben való részvételének javaslata) az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermekekre jellemző:

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanítói elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtellel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.
- A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

11. BP18 Egyesített Óvoda Német Nemzetiségi Kétnyelvű Pedagógiai Program

BP18 Vereinigter Kindergarten – Deutsches Zweisprachiges Kindergartenprogramm

Bevezető

A német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés programjának alapját az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX törvény adja, azzal összhangban valósítja meg sajátos célkitűzéseit és feladatait.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelés óvodánk egységes nevelési-oktatási rendszerében, annak szerves részeként valósul meg, beépülve a helyi program egészébe. A német nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelése során biztosítjuk számukra az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, valamint a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Az óvodai német nemzetiségi kétnyelvű nevelés céljai és a nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatok

Az óvodai német nemzetiségi kétnyelvű nevelésnek meghatározott szerepéből következő sajátos céljai és feladatai vannak.

Cél:

- Felkelteni a gyermekekben a nyelv iránti érdeklődést, a nyelv elsajátításának örömét.
- Biztosítani a napi rutinba beépülve az észrevétlen tanulást.
- Biztosítani a gyermekek életkorának, egyéni fejlettségének megfelelően a német nemzetiség nyelvének, hagyományának, kultúrájának minél szélesebb körű megismerését.
- Megvalósítani egy minél teljesebb német nyelvi kommunikációt.

Feladat:

- Az óvodába lépő gyermekek szókincsét folyamatosan bővítve a gyermekek kifejezőkészségének megalapozása német nyelven.
- A tevékenységeken keresztül játékos formában a gyermekek megismertetése a német nemzetiségi kultúrához kötődő hagyományokkal, szokásokkal.
- A német nemzetiségi csoportszellem kialakítása, az egymáshoz tartozás, és a biztonság érzésének megteremtésével.
- A német nemzetiséghez való kötődés elmélyítése.

Didaktikai feladatok:

- A gyermekek passzív szókincséből az egyéni fejlődés időbeli figyelembevételével minél több német szót, kifejezést aktivizálása.
- Általános és sajátos, mindig ismétlődő kifejezések kiválasztása és alkalmazása a német nyelvi nevelésben.
- A magyar nyelvű kommunikáció mellett a német nyelvű megnyilatkozás biztosítása.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- A gyermekek fejlesztésének optimális tervezése a témák és a tevékenységek megfelelő kiválasztásával és a pozitív érzelmi légkör megteremtésével, mely biztonságérzetet nyújt a gyermekek számára.

A német nemzetiségi kétnyelvű óvodai élet megszervezése

A német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés a gyermekek óvodába lépésétől az iskolába lépésig tart.

Az egészséges életmód alakítása

A gyermekek óvodába lépésétől kezdve az egészséges életmódra nevelés feladatainak megvalósítása során kétnyelvű környezetet teremtünk. Folyamatosan szoktatjuk a gyermekeket, hogy a napi óvodai életben állandóan megjelenő gondozási tevékenységeket kísérő és a gyermekek testi képességeit fejlesztő kommunikációs helyzetekben is a német kifejezéseket hallják és használják. A szokások állandó kifejezéseit differenciáltan erősítjük az egészségügyi szokásoknál, étkezéseknél.

Érzelmi nevelés és erkölcsi nevelés és szocializáció

Nyugodt, szeretetteljes és barátságos légkör megteremtésével alakítjuk a gyermekek pozitív viszonyát a német nyelvhez. A beszoktatási időszakban az elsődleges feladat a csoportba érkező gyermekek érzelmi biztonságának megalapozása. A német nyelv a bemutatkozás, dalos játékok, mondókák, hívogatók, ölbebugtatók szintjén jelenik meg. Az üdvözlőformák fokozatos bevezetése után, állandó ismétlésük az ismerősség jó érzését adja a gyermekeknek.

Érkezéskor és távozáskor minden gyermeket személyesen köszöntünk németül. Törekszünk, hogy a gyermekek mindkét nyelven alkalmazzák a köszönést, bemutatkozást, megszólítást, szándékaik egyszerű kifejezését: megköszönés, kérés, kérdések, közlések.

Bábokkal, előhívó képekkel német nyelvű cselekvéseket kezdeményezünk.

Az óvodapedagógus-gyermek kapcsolatának formálásában a két nyelv jelenléte miatt is fontos a biztonságot teremtő, szorosabb érzelmi viszony kialakítása. Az óvodapedagógusok egymás között, német nyelven folytatott kommunikációja mintaként szolgál a gyermekeknek.

A csoportba járó gyermekek nyelvi készségének fejlesztésében a differenciált egyéni fejlesztés kap hangsúlyt. Az együttéléshez nélkülözhetetlen a szabályok, normák ismerete és betartása.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelés személyi, tárgyi feltételei

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelés minden csoportban két óvodapedagógussal heti váltásban történik, melyből legalább egy fő német nemzetiségi óvodapedagógusi végzettséggel rendelkezik, a törvény két német nemzetiségi nyelven nevelő óvodapedagógust engedélyez, így törekszünk ennek a feltételnek megfelelni.

A német nemzetiségi csoportunk termét a német nemzetiségi hagyományt tükröző berendezésekkel, felszerelésekkel díszítjük. Minden csoport rendelkezik a német nemzetiségi kultúra és a német nyelv ápolását segítő eszközökkel, az óvodapedagógusok és a gyermekek is nemzetiségi öltözékekkel, amit ünnepek alkalmával viselnek.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Három tagóvodában folyik a gyermekek differenciált kétnyelvű nevelése, fejlesztése. A vegyes csoportban az óvodapedagógusok és a gyermekek együttélése - a többféle korosztályból adódóan - még szorosabbá válik.

A vegyes csoportban történő nevelés előnyei:

- meggyorsul a gyermekek játékának fejlődése,
- elmélyülnek a közösségi szokások,
- hatékonyabb a német nyelvi fejlesztés, gyorsabb a fejlődés az utánzásos cselekvések következtében,
- spontán módon alakul ki a gyermekekben az egymás iránti tolerancia.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelés jellemzői, alapelvei

Az óvodába érkező gyermekek általában nem rendelkeznek német nyelvismerettel, vagy csak nagyon minimális szinten, ezért az alapoknál kezdjük a nyelvvel való ismerkedést.

Az eltérő német nyelvismereti szintek az óvodai nevelés folyamatában bizonyos mértékben kiegyenlítődnek, de a fejlesztő tevékenységeink mellett az egyéni adottságok és a családi környezet is befolyásolja a gyermekek fejlődését.

A német nyelvvel való ismerkedés rendszerét a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait figyelembe véve, arra építve alakítjuk ki. A gyermekek a német nyelvet a kötött – „Stuhlkreis” és kötetlen nyelvi kezdeményezések, illetőleg a szabad játék során kialakuló játékszituációk által sajátítják el.

A tevékenységek megszervezése

Lehetőség szerint egész nap folyamán biztosítjuk gyermekeink számára kötetlen formában történő német nyelvi kommunikáció lehetőségét. Építünk a spontán gyermeki megnyilatkozásokra, és erősítjük azokat.

A német nyelvi nevelés alapja az óvoda tartalommal gazdag élete, derűs, nyugodt légköre. Az egész napos tevékenység játékos formában a német nyelvvel való ismerkedést, a nyelvre való ráhangolódást szolgálja csoportos, kiscsoportos és egyéni foglalkozások keretében. Alapvető célkitűzésünk, hogy gyermekeink mindkét nyelvre pozitív beállítottsággal bírjanak. Megfelelő játékossgal, a séták és az udvari élet helyzeteinek kihasználásával igyekszünk csökkenteni gyermekeink megterhelését. Sokoldalú szemléltetéssel, játékkal, dramatizálással tesszük életszerűvé és változatossá a német nyelv elsajátítását.

A szülőkkel való együttműködés jellemzői

Nevelő tevékenységünk során fontosnak tartjuk a szülőkkel való együttműködést: a hagyományápolás és a német nemzetiséghez való kötődés megalapozása és erősítése terén.

Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait. Folyamatos tapasztalatcserét folytatunk azokkal a szülőkkel és nagyszülőkkel, akik az anyaországból érkeznek, és anyanyelvi szinten beszélik a nyelvet. Hagyományápoló tevékenységeink során építünk az általuk ismert és átörökölt német nemzetiségi hagyományokra, szokásokra.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelés tevékenységi formái

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelés szerves része óvodai életünk minden mozzanatának, a nevelés egész folyamatának. A kétnyelvű nevelés feladatait valamennyi tevékenységi területet átölelve valósítjuk meg. A gyermekek tevékenységi formáiban a két nyelv – a magyar és a német – használata érvényesül. Gyermekeink legfontosabb tevékenysége a JÁTÉK, mely áthatja német nemzetiségi kétnyelvű nevelésünk valamennyi tevékenységformáját.

Tevékenységi formák:

- szabad játék
- mozgás
- ének-zene, énekes játék gyermektánc
- külső világ tevékeny megismerése
- vers-mese
- rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- munka jellegű tevékenységek
- tevékenységekben megvalósuló tanulás

A szabad játék

A német nyelvű kommunikációra való ösztönzés érdekében felhasználjuk a napi játékszituációkban megjelenő lehetőségeket, mintát nyújtva a gyermekek számára. (pl. egyszerű párbeszéd eljátszásával vagy bábozás segítségével). Mindkét nyelven alkalmat adunk a gyermekek önálló megnyilatkozására, felkínálva a válaszadó szerepét, ezzel erősítve a félénkebb gyermekeket. A kétnyelvű nevelés tervezése és megvalósítása során hangsúlyossá tesszük a nyelvi készségfejlesztő játékokat.

Az egyes játékfajtáknál megjelenő német nyelvi megnyilatkozás tartalma:

- a gyakorló játék során: játékeszközök és egyszerű cselekvések megnevezése,
- az építő és konstrukciós játék közben: felhasznált eszközök, anyagok és a velük végzett tevékenység megnevezése,
- a szabályjátékoknál : nonverbális eszközök hangsúlyozásával a szabályok rövid ismertetése (passzív szókincs bővítése),
- a szimbolikus szerepjáték folyamán: egyszerű párbeszéd és szituációk eljátszása, mely során bátorítjuk a gyermekeket az önálló megnyilatkozásra,
- dramatizálás: rövid történetek, mesék megjelenítése.

Mozgás

A tornaterem és a tágas udvar adottságait kihasználva biztosítjuk gyermekeink számára a szabad mozgás lehetőségét és igyekszünk kielégíteni természetes mozgásigényüket.

Alkalmanként a német nemzetiség zenei anyagából merítve, egyszerűbb táncok beiktatásával színesítjük a gyermekek hétköznapijait. Szervezett mozgás keretében megismerkednek a tevékenységekhez használt eszközök, térformák, járásformák német nyelvű megnevezéseivel és egyszerűbb mozgásos játékokkal.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenén keresztül érzelmileg is szorosabb kötődést és érdeklődést válthatunk ki a gyermekekből a német nyelv és a német nemzetiség iránt. Mindkét nyelvi kultúrából választott énekekkel, dalos játékokkal, táncokkal ismertetjük meg a gyermekeket, figyelembe véve a német dalok sajátos ritmus és hangkészletét.

Bemutatjuk a gyermekeknek a német nemzetiség jellegzetes hangszereit (pl. harmonika), és a zenei képességfejlesztés anyagának alapfogalmait német nyelven is.

A sokféle énekes játék gazdag tárházat kínál a gyermekek német nyelvű szókincsének bővítésére. A dalok, táncok és a zenehallgatás anyagának kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek nemzetiségi hovatartozását. Alkalmanként a német nemzetiségi zenei anyagából merítve egyszerűbb táncokkal is ismerkedünk.

Külső világ tevékeny megismerése

A gyermeket körülvevő természeti, társadalmi környezet sokszínű lehetőséget nyújt a német nemzetiség kultúrájához, hagyományaihoz való kötődés erősítésére, valamint az aktív és passzív másodnyelvi szókincs bővítésére. Az egyes témakörök feldolgozása során gazdagodik a gyermekek német nyelvi szókincse, ami lehetővé teszi számukra, hogy a megszerzett ismereteiket visszaadják német nyelven is. Közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során igyekszünk fejleszteni kommunikációs készségüket.

Az óvodás gyermek német nyelvi szókincsébe tartozik:

- növények, állatok, tárgyak, színek, közlekedési eszközök, emberek, évszakok, hónapok, napok, cselekvések megnevezése,
- társas érintkezés alapvető kifejezései, udvariassági formulák,
- egyszerűbb matematikai fogalmak: mennyiség, nagyság, forma.

Verselés, mesélés

A gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve rövid történeteket, esetleg átdolgozott meséket, verseket, mondókákat, rigmusokat válogatunk mindkét nyelvi kultúrkincsből, melyek közvetítésével felkeltjük mindkét kultúra iránti érdeklődésüket. A gyermekeket dramatizálással és bábozással ösztönözzük a bátrabb, önálló megnyilatkozásra, miközben fejlődik beszédképességük német nyelven is.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Változatos tevékenységek felkínálása során ismertetjük meg a gyermekeket a német nemzetiségi sajátosságokkal, mint például a kékfestő technika.

A tevékenység során német nyelven is megismerik a gyermekek az egyes tevékenységekhez használt eszközök neveit, formáit, színeit.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Munka jellegű tevékenységek

Célunk, hogy a gyermekek mindkét nyelven megértsék a kéréseinket, és annak megfelelően cselekedjenek, reagáljanak a német nyelvű közléseinkre is. Állandó megerősítéssel, dicsérettel, biztatással motiváljuk őket az újbóli tevékenységekre.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A cselekvéses tanulás az óvodában a tevékenységekbe ágyazva, játékos formában történik, melynek során közös, együttes alkotásra törekszünk a gyermekekkel. Az óvodapedagógusok a spontán adódó lehetőségeket kihasználva teremtenek alkalmat a gyermekek számára a világgal való ismerkedésre. Biztosítják a saját tapasztalatszerzés sokoldalú lehetőségét. A témák bővíthetők, a gyermekek érdeklődéséhez és a helyi lehetőségekhez igazodva, így támogatva a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését.

Hagyományápoló ünnepeink

Ünnepeinken hangsúlyossá kívánjuk tenni az érzelmi ráhangolódást, ráéreztetve a gyermekeket az ünnep hangulatára, megerősítve ezzel az egymáshoz tartozás örömét. Az ünnepi hangulat fokozására a gyermekekkel közösen díszítjük fel a csoportszobát, lehetőséget adva az egyéni elképzelések megvalósítására, éreztetve ezzel, hogy a közösség számára minden gyermek egyaránt fontos. Az ünnepkörökhöz kapcsolódó német nyelvű dalokat énekelünk, verselünk. Megismertetjük a gyermekekkel magyar nyelven az aktuális ünnephez kötődő szokásokat, történeteket, hogy megértsék annak lényegét.

A német hagyományok, szokások ápolásával igyekszünk megerősíteni nemzetiségi hovatartozásukat. Jeles ünnepeink:

- Szüreti mulatság
- Terményköszöntő ünnep
- Márton nap – lampionos felvonulás
- Adventi pillanatok
- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Télűzés
- Húsvét
- Részvétel az országos Trachttag programnapján
- Anyák napja
- Nagyok búcsúztatása - Évzáró

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A családi és az óvodai nevelés folyamatának eredményeként:

- A gyermekekben kialakul a pozitív érzelmi viszony a német nemzetiség kultúrája és nyelve iránt.
- Életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően rendelkeznek olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket tudják a német nyelven is közvetíteni.
- Tájékozódni tudnak a német nyelven folyó kommunikációs helyzetekben.
- Ismerik a német nemzetiség kultúrájából merített dalokat, egyszerű meséket, verseket, mondókákat és játékokat.
- Megismerik a német nemzetiség hagyományait, szokásait, tisztelik és megbecsülik azokat.
- Az óvodát elhagyó gyermekek elégséges magyar nyelvtudással rendelkeznek és mindkét nyelv vonatkozásában pozitív attitűddel bírnak.

Kapcsolatrendszerünk

- A Fővárosi Német Nemzetiségi Önkormányzattal
- A XVIII. kerületi Német Nemzetiségi Önkormányzattal
- A XVIII. kerületi Német Nemzetiségi Önkormányzat Oktatási Bizottságával
- A Magyarországi Német Pedagógiai és Módszertani Központtal
- A Goethe Intézettel

Kapcsolattartás formái:

- Továbbképzéseken való részvétel.
- Fővárosi, kerületi rendezvényeken való részvétel.
- Pályázatok figyelése.

Német nemzetiségi általános iskolákkal

Kapcsolattartás formái:

- Közös programok szervezése.
- Nyílt napra történő meghívás.
- Iskolanapokon való részvétel.
- Szülői értekezletre leendő elsős pedagógusok meghívása.

Német nemzetiségi óvodákkal

Kapcsolattartás formái:

- Kapcsolatok kiépítése.
- Kölcsönös óvoda és csoportlátogatások.
- Közös rendezvényeken való részvétel.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

11.1. BP18 Vereinigter Kindergarten – Deutsches Zweisprachiges Kindergartenprogramm

Einleitung

Die Grundlagen für das zweisprachige deutsche Nationalitäten Kindergartenprogramm geben das ungarische Landesgrundprogramm für Kindergartenerziehung, und das Gesetz CLXXIX Jahrgang 2011., über die Richtlinien der Kindergarten Erziehung der Nationalitäten. Mit dieser Übereinstimmung werden ihre eigenartigen Zielsetzungen und Aufgaben verwirklicht. Die zweisprachige deutsche Nationalitätenerziehung wird als organischer Teil im einheitlichen Erziehungs- und Lehrsystem unseres Kindergartens verwirklicht, integriert in das komplette pädagogische Kindergartenprogramm.

1. Die Ziele und Aufgaben der deutschen Nationalitäten Zweitsprachen – und Kulturerziehung im Kindergarten

Unsere Ziele:

- In den Kindern das Interesse an der Sprache und die Freude am Erlernen der Sprache zu erwecken.
- Das Lernen unbewusst als alltags Routine sichern.
- Den Kindern, entsprechend ihrem Alter und individueller Entwicklung, so viel wie möglich Kenntnisse an Sprache und Kultur der deutschen Minderheit zu sichern.
- In den Kindern das Lernbedürfnis der deutschen Sprache zu bilden.
- Vollständige Sprachkommunikation zu verwirklichen.

Unsere Aufgaben:

- Den minimalen Wortschatz der in den Kindergarten kommenden Kinder erweitern, das Ausdrucksvermögen der Kinder grundlegen.
- Den Kindern durch die Tätigkeiten in spielerischer Form die Traditionen und Bräuche der deutschen Minderheitenkultur bekannt zu machen.
- Die Entwicklung des deutschen Nationalitäten Gruppengeistes und das Sicherheitsgefühl für das Bedürfnis des Zugehörigkeitsgefühls zu erschaffen.
- Die Bindung zur deutschen Nationalität zu vertiefen.

Unsere didaktischen Aufgaben:

- Aus dem passiven Wortschatz der Kinder mit zeitlicher Rücksichtnahme auf die persönliche Entwicklung mehr deutsche Wörter und Ausdrücke zu aktivieren.
- Immer wiederkehrende Wörter und Ausdrücke während der deutschen Spracherziehung wählen und benutzen.
- Neben der ungarischen Kommunikation die Äußerung der deutschen Sprache sichern.
- Die optimale Planung der Entwicklung der Kinder mit Auswahl der Themen und Tätigkeiten um die positive gefühlsmäßige Atmosphäre zu erschaffen, welche für die Kinder Sicherheit gibt.

2. Die Organisation des Kindergartenlebens der deutschen Nationalitäten Zweitsprachenerziehung

Die deutsche Nationalitäten Zweitspracherziehung beginnt vom Eintritt der Kinder in den Kindergarten, und dauert, bis sie in die Schule gehen.

2.1. Gesunde Lebensweise der Kinder

Schon beim Eintritt des Kindergartens schaffen wir so eine Umgebung für die Kinder, wo die deutsche Nationalitäten Zweitspracherziehung in den Alltags ganz natürlich ist. Wir bemühen uns kontinuierlich daran, dass in allen Beschäftigungen der Kinder die deutsche Sprache vorkommt. Wir benutzen immer wiederkehrende Wörter, und Ausdrücke um die leichter zu bemerken. Diese Ausdrücke kommen sowohl im Waschraum, als auch beim Essen, Umziehen und während den ganzen Tag vor.

2.2. Emotionale Erziehung der Kinder

Wir ermöglichen für die Kinder eine positive, ruhige Atmosphäre im Kindergarten, damit die deutsche Sprache für sie ganz natürlich wirkt. Für die Kinder, die erst in den Kindergarten kommen, bemühen wir uns zuerst das Sicherheitsgefühl zu gewährleisten. Wir begrüßen sie auf der deutschen Sprache, wir singen deutsche Lieder, und kleine Reime für sie, damit sie sich daran gewöhnen. Beim Ankommen am Morgen, und beim Verabschieden benutzen wir die deutsche Begrüssung. Wir erwarten es auch von den Kindern, dass sie uns deutsch begrüßen. Mit Hilfe von Handpuppen und Bildern betonen wir für die Kinder, was wir sagen möchten. Das deutsche Gespräch zwischen den Kindergärtnerinnen ist ein Vorbild oder Modell für die Kinder. Die Kinder entwickeln sich werden, aufgrund ihres Altersunterschieds differenziert und individuell.

3. Persönliche und gegenständliche Bedingungen unserer deutschen Nationalitäten Zweitspracherziehung

Die deutsche Nationalitätenerziehung in der Gruppe erfolgt mit zwei Kindergärtnerinnen, im wöchentlichen Wechsel, eine vom beiden verfügt über ein Diplom, als deutsche Nationalitäten Kindergärtnerin. Gesetzlich gesehen hätten wir die Möglichkeit zwei deutsche Nationalitäten Kindergärtnerinnen zu beschäftigen, deshalb bemühen wir uns auch daran. Der Raum unserer deutschen Nationalitätengruppe wird mit Einrichtungen und Gegenstände der deutschen Nationalitäten spiegelnden Traditionen geschmückt. Unsere Gruppe verfügt zur Pflege der deutschen Minderheitenkultur und deutschen Sprache mithelfenden Mitteln.

3.1. Der charakteristische Aufbau unserer deutschen Nationalitätengruppe

In drei Mitgliedskindergarten beschäftigen wir uns differenziert mit den Kindern. In den Altern gemischten Gruppen wird das Zusammenleben der Kindergärtnerinnen und der Kinder noch enger. Die Vorteile der Erziehung in einem Alter gemischten Gruppe:

- die Spielentwicklung der Kinder wird schneller
- das Zusammengehörigkeitsgefühl der Kinder vertieft
- infolge Nachahmungssituationen ist die Sprachentwicklung wirksamer und schneller
- die Toleranz der Kinder gestaltet sich auf spontaner Weise

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

3.2. Die Charakteristik und Grundprinzipien unserer deutschen Nationalitäten Zweitspracherziehung

In den Kindergarten kommende Kinder verfügen im Allgemeinen über keine deutschen Sprachkenntnisse, oder nur sehr gering, deswegen fangen wir zuerst mit dem Bekanntmachen der Sprache an.

Das individuelle Entwicklungsniveau in den deutschen Sprachkenntnissen gleichen sich im Laufe der Kindergarten-erziehung im bestimmten Maße aus. Neben den Förderungstätigkeiten beeinflussen die Entwicklung der Kinder, auch die persönlichen Veranlagungen, und die Familienumgebung. Bei Aufbau des Systems und das Bekanntmachen mit der deutschen Sprache, nehmen wir auf die persönlichen Eigenschaften der Kinder Rücksicht. Durch zwangslosen Sprachanregungen und Spielsituationen können sich die Kinder die deutsche Sprache sehr schnell aneignen.

3.3. Organisation der Tätigkeiten

Während den ganzen Tag stellen wir den Kindern sicher, dass sie sich in unserem Kindergarten ohne Zwang die Möglichkeit haben sich in deutscher Sprache äußern zu können. Wir bauen auf die spontanen Äußerungen der Kinder auf und wir verstärken diese.

Die Grundlage der deutschen Sprachförderung ist das inhaltsreiche Leben, die ruhige Atmosphäre unseres Kindergartens. Die ganztäglichen Tätigkeiten dienen der Bekanntmachung der deutschen Sprache in spielerischer Form und der Einstellung auf die Sprache im Rahmen von Gruppen, Kleingruppen und individueller Beschäftigungen. Unsere grundlegenden Zielsetzungen sind, dass unsere Kinder über beide Sprachen eine positive Einschätzung haben. Mit entsprechenden Spielsituationen, mit Ausnutzung von Situationen an Spaziergängen und im Hof bemühen wir uns die Belastung unserer Kinder zu vermindern. Mit vielseitigen Erläuterungen, Spielen und Rollenspiele machen wir die Aneignung der deutschen Sprache lebensvoll und abwechslungsreich.

3.4. Die spezifische Zusammenarbeit mit den Eltern

Im Laufe unserer Tätigkeit finden wir die Zusammenarbeit mit den Eltern sehr wichtig. Im Rahmen der Gründung und Verstärkung zur Traditionspflege, und Bindung zur deutschen Nationalität. Wir führen regelmässigen Erfahrungsaustausch mit den Eltern und Großeltern, die aus dem Mutterland kamen und Deutsch als Muttersprache sprechen.

Im Laufe unserer traditionspflegenden Tätigkeiten stützen wir uns auf die von uns bekannten und vererbten deutsche Nationalitäten Traditionen und Bräuche.

4. Die Tätigkeitsformen des Kindergartenlebens

Der deutschen Nationalitäten Zweitspracherziehung verläuft in jeden Moment während der Erziehung unseres Kindergartenlebens. Die Aufgaben der deutschen Nationalitätenerziehung verwirklichen wir umfassend in sämtlichen Tätigkeitsbereichen. In manchen Tätigkeitsformen wird beide Sprachen -Ungarisch und Deutsch - auch benutzt. Die wichtigste Tätigkeit unserer Kinder ist das Freispiel welches sämtliche Tätigkeitsformen unserer deutschen Nationalitätenerziehung durchdringen kann.

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

Unsere Tätigkeitsformen:

- Freispiel
- Bewegung
- Lieder - Musik - Tanz
- Umwelterziehung - Mathematische Erfahrungen
- Märchen - Reime - Gedichte
- Bildnerisches Gestalten
- Arbeitstätigkeiten
- Lernen

4.1. Das Freispiel

Für den Anreiz auf die deutschsprachige Kommunikation verwenden wir die in den täglichen Spielsituationen vorkommenden Möglichkeiten, welche für die Kinder vorbildlich sind wie, Z.B.: mit Vorführung einfacher Dialoge oder Handpuppenspiel für die Kinder.

In beide Sprachen geben wir den Kindern die Gelegenheit auf selbständige Äußerung, anbietend die Rolle der Antwortgeber, damit wir die Sprachkenntnisse der Kinder verstärken.

Im Verlauf der Planung und Verwirklichung der deutschen Nationalitäten Zweitspracherziehung betonen wir die sprachliche Entwicklung der Kinder.

Inhalte bei den einzelnen Spielarten erscheinenden deutschsprachigen Äußerungen:

- Funktionsspiele: Benennung des Spielzeug und einfachen Handlungen
- Regelspiele: mit Betonung nonverbaler Mittel kurze Bekanntgabe der Regeln (Erweiterung des passiven Wortschatzes)
- Rollenspiele: einfache Dialoge und Situationen vorspielen, wobei wir die Kinder auf selbständige Äußerung ermuntern können
- Handpuppenspiele, Rollenspiele, Darstellung kurzer Geschichten und Märchen.

4.2. Bewegung

Ausnutzend den Bedingungen unseres Turnsaals und großem Hofes versichern wir unseren Kindern die freien Bewegungsmöglichkeiten. Im Rahmen eines angeleiteten Bewegungsangebots lernen sie die Namen der verwendeten Mittel, und lernen durch Benennung einfachen Bewegungsspielen kennen. Manchmal zeigen wir einfache Tanzschritte für die Kinder, und tanzen wir auf deutsche Nationalitäten Musik.

4.3. Lieder - Musik - Tanz

Durch die Musik rufen wir auch gefühlsmäßig engere Bindungen und Interesse aus den Kindern zur deutschen Sprache und deutschen Minderheit hervor. Wir machen den Kindern ausgewählte Liedern, musikalische Spiele, und Tänzten beider Sprachkulturen bekannt, mit Rücksicht auf den eigenartigen Ton und Rhythmus der deutschen Lieder. Wir führen die typischen Instrumente der deutschen Minderheiten (z.B. Ziehharmonika) und die Grundbegriffe der Materialien musikalischer Entwicklungsfähigkeiten auch in der Minderheitensprache den Kindern vor.

Bei Gelegenheiten bemühen wir uns aus Musikstücken der deutschen Minderheit mit Einfügung einfacher Tänze, sowie mit Möglichkeiten freier Bewegung ihren natürlichen Bewegungsbedarf zu befriedigen.

Wir bieten vielfältige Kreisspiele zur Erweiterung des deutschsprachigen Wortschatzes den Kindern an.

4.4. Umwelterziehung - Mathematische Erfahrungen

Die Umgebung der Kinder gibt viele Möglichkeiten zur Kultur und Verstärkung der Bindung zur Traditionen der deutschen Minderheit, sowie zur Erweiterung des aktiven und passiven Wortschatzes.

Bei Aufarbeitung einzelner Themenkreise wird ihr deutschsprachiger Wortschatz reicher, welche ihnen möglich machen, die Kenntnisse auch in der deutschen Minderheitensprache wiederzugeben.

Durch direkter Erfahrung und Erkenntniserwerb bemühen wir uns die Kommunikationsfähigkeit zu fördern.

Zu dem Wortschatz der Kinder der deutschen Sprache gehören die:

- Pflanzen, Tiere, Gegenstände, Farben, Verkehrsmittel, Menschen, Jahreszeiten, Monate, Tage, Benennung der Handlungen
- grundlegenden Ausdrücke des Gesellschaftskontakts, Höflichkeitsformeln
- einfachere mathematische Begriffe (Menge, Größe, Form)

4.5. Märchen - Reime - Gedichte

Nach dem Lebensalter der Kinder entsprechend wählen wir Gesichte und Märchen beider Sprachen aus. Kurze Geschichten, eventuell überarbeitete Märchen, Gedichte, Sprüchlein, Reime, mit denen wir das Interesse der Kinder erwecken.

Die Kinder ermutigen wir mit Rollenspiele und Handpuppenspiel für eine mutigere, selbstständige Äußerung, wobei sich ihre Aussprache auch in der Minderheitssprache entwickelt.

4.6. Bildnerisches Gestalten

Beim bildnerisches Gestalten bieten wir abwechslungsreicher Tätigkeiten für die Kinder an, und wir machen die Kinder mit den deutschen Nationalitäten Eigenarten bekannt, wie Z.B. Blaufärberei. In den deutschen Sprachen lernen sie auch den zu einzelnen Tätigkeiten verwendete Namen, Form und Farbe von Mitteln kennen.

4.7. Arbeitstätigkeiten

Unser Ziel ist, dass die Kinder unsere Bitten in beiden Sprachen verstehen und dementsprechend darauf reagieren. Wir motivieren sie ständig mit Lob, und Befestigung des Verstehens.

4.8. Lernen

Das Lernen im Kindergarten erfolgt in spielerischer Form in jeder Tätigkeit eingebettet. Die spontan vorkommenden Möglichkeiten ausnutzend, verschaffen die Kindergärtnerinnen den Kindern die Gelegenheit sich mit der Welt bekannt zu machen. Sie versichern ihren eigenen Erfahrungserwerb vielseitiger Möglichkeiten. Die Themen kann man erweitern, an das Interesse der Kinder anpassend.

5. Unsere Feste und Traditionen

Auf unseren Festen möchten wir die Gefühlsabstimmung mehr betonen, die Kinder auf die Feststimmung anführen um die Freude an der Zusammengehörigkeit zu verstärken. Für die Steigerung der Feststimmung schmücken wir das Gruppenzimmer mit den Kindern zusammen, sie dürfen auch ihre eigenen Ideen verwirklichen. Wir singen und reimen zum

Festkreis verbundene deutschsprachige Lieder und Reime. Den Kindern machen wir mit dem zum aktuellen Fest verbundene Bräuche, Geschichten in ungarischer Sprache bekannt, damit sie das wesentliche verstehen können. Mit der Pflege der deutschen Traditionen der Nationalitäten und Bräuche bemühen wir uns die Nationalitätszugehörigkeit zu verstärken.

Unsere Feste:

- Weinlesefest
- Erntedankfest
- Martinstag – Laternenzug
- Adventsmomente
- Nikolaus
- Weihnachten
- Fasching
- Ostern – Eierlaufen
- Teilnahme an den Trachttags Programme
- Muttertag
- Abschied der Vorschulkinder - Jahresabschluss

6. Die Entwicklung der Kinder am Ende der Kindergartenzeit

Als Ergebnis der Familiäre und Kindergartenerziehung:

- eine positive gefühlsmäßige Einstellung gegenüber der Kultur und Sprache der deutschen Minderheit in den Kindern bilden
- das Kind verfügt sich, ihrem Lebensalter und persönliche Einstellung entsprechend, mit so einem Wortschatz, welches möglich macht, dass es die angeeigneten Kenntnisse auch in der deutschen Sprache übermitteln kann
- das Kind kann in deutscher Sprache verlaufenden Kommunikationssituationen zurechtkommen

SZÍNES VILÁG PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzat

Egyesített Óvoda

1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.

OM: 034663

- kennt aus der Kultur der deutschen Minderheit, die davon stammte Lieder, einfache Märchen, Gedichte, Sprüchlein und Spiele
- erkennt die Traditionen und Bräuche der Minderheit, achtet und schätzt diese
- verfügt das Schulkind mit genügend ungarischer Sprachkenntnisse und beherrscht beide Sprachen mit positiven Attitüde

7. Unsere Kontakte

- **Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung Budapest**
- **Die Nationalitätenselbstverwaltung der Ungarndeutschen in Budapest XVIII. Bezirk**
- **Unterrichtswesen Ausschuss der deutsche Nationalitätenselbstverwaltung im Bezirk XVIII.**
- **Ungarndeutsches Pädagogisches und Methodisches Zentrum**
- **Goethe Institut**

Kontaktformen:

- Teilnahme an Weiterbildungen
- Teilnahme an Veranstaltungen
- Beobachtung verschiedenen Möglichkeiten der Bewerbungen

7.1. Mit deutschen Nationalitäten Grundschulen

Kontaktformen:

- Gemeinsamer Programme planen und organisieren
- Einladung an öffentlichen Tagen
- Teilnahme an Schultagen
- Einladung der Lehrer zum Elternabend

7.2. Mit deutschen Nationalitäten Kindergärten

Kontaktformen:

- Ausbau der Kontakte
- Gegenseitige Kindergarten- und Gruppenbesuche
- Gemeinsame Veranstaltungen planen und organisieren